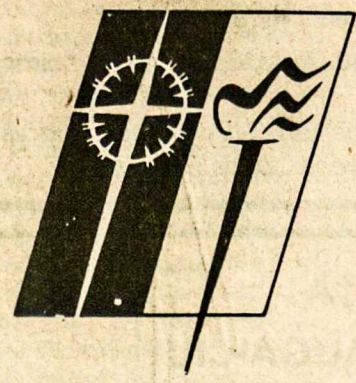

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (1772) 1984 VASARIS-FEBRUARY 2 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Frontams keičiantis

Lietuvių tautai ir valstybei atnešta vergija jau penktoje dešimtyje. Ji yra dvigubai ilgesnė už du dešimtmečius trukusią nepriklausomybę. Ir kaip dar ilgai ji truks, niekas nežino, tačiau visi gyvename viltimi ir pasipriešinimo dvasia. Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė įsileido sovietinę vergiją be jokio karinio pasipriešinimo, bet pačioje tautoje rezistencijos dvasia išliko nesugniuždyta. Pradžioje jina buvo tyli, stebinti pavergėjo smūgius ir kaupianti savo jėgas ateičiai. Kai pajudėjo vokiškoji karo mašina, lietuvių tautos rezistencija pasinaudojo nauja padėtimi ir sukilo prieš rusišką pavergėją. Kai paaiškėjo, kad vokiškoji vergija nėra geresnė ar lengvesnė, lietuvių tauta išvystė gana stiprią pagrindinio rezistenciją, kurios apimtis bei išsišakojimai viešai pasirodė tikrai išsivijoje, ir tai jau didiesiems pavojams praėjus. Grįžus rusiškajai vergijai į Lietuvą, rezistencija vėl pakeitė savo kryptį — atsisuko prieš okupacines pajėgas net su ginklų rankose. Toji rezistencija buvo kruvina, ilga, pareikalavusi tūkstančių jaunų partizanų aukų. Ji laimėjo didvyriškumo aureolę, bet vergijos nesunaikino. Istorijos lapuose ji liks žūtbutiniu pasipriešinimo kovų dešimtmečiu, liudijančiu didelį tautos ryžtą ginti savo laisvę net ir tada, kai jėgos yra labai neproporcingos.

NELYGIOJE kovoje su pavergėju žuvo daug mūsų kovotojų, bet nežuvo priešinimosi dvasia. Po ilgesnės tylos ir stebėjimo laikotarpio ji vėl rado naujus kelius. Jai buvo aišku, kad fizinis partizaninis pasipriešinimas sovietinei vergijai nėra įmanomas ir kad reikia pereiti į moralinę rezistenciją. Taip atsirado slaptoji pagrindinio spauda kaip naujas ginklas sovietinės sistemos viduje. Išdugo vienas leidinys po kito, rado kelius į laisvą pasaulį ir per užsienio radiją prabilo į pavergtą tautą. Nesnaudė ir pavergėjo tarnai — jie ėmė gaudyti naujusios kovotojus, siųsti į kalėjimus, lagerius, psichiatrines ligonines ir Sibiro tremtis. Šalia pagrindinio spaudos atsirado vieši komitetai, užsimoję ginti savo tautiečių teises legaliais būdais. Toks buvo Helsinkio deklaracijai sekti komitetas, toks buvo ir tikinčiųjų teisėms ginti komitetas. Naujos rezistencinės dvasios įtakoję išdrąsinę tautiečiai ėmė rašyti memorandumus, protestus, prašymus, reikalavimus sovietinei valdžiai. Tuo būdu per daugiau kaip dešimtmetį buvo kai kas laimėta, nors irgi ne be aukų. Kiekvienas rezistencinis pajudėjimas buvo ir tebėra susijęs su brutalia pavergėjo reakcija, kuri šiuo metu yra sugriežtėjusi, nes turi taikytis prie naujų vėjų Maskvoje. Ji pritildo kovojančius, bet neatgrasina, nes kova už laisvę nesunaikinama.

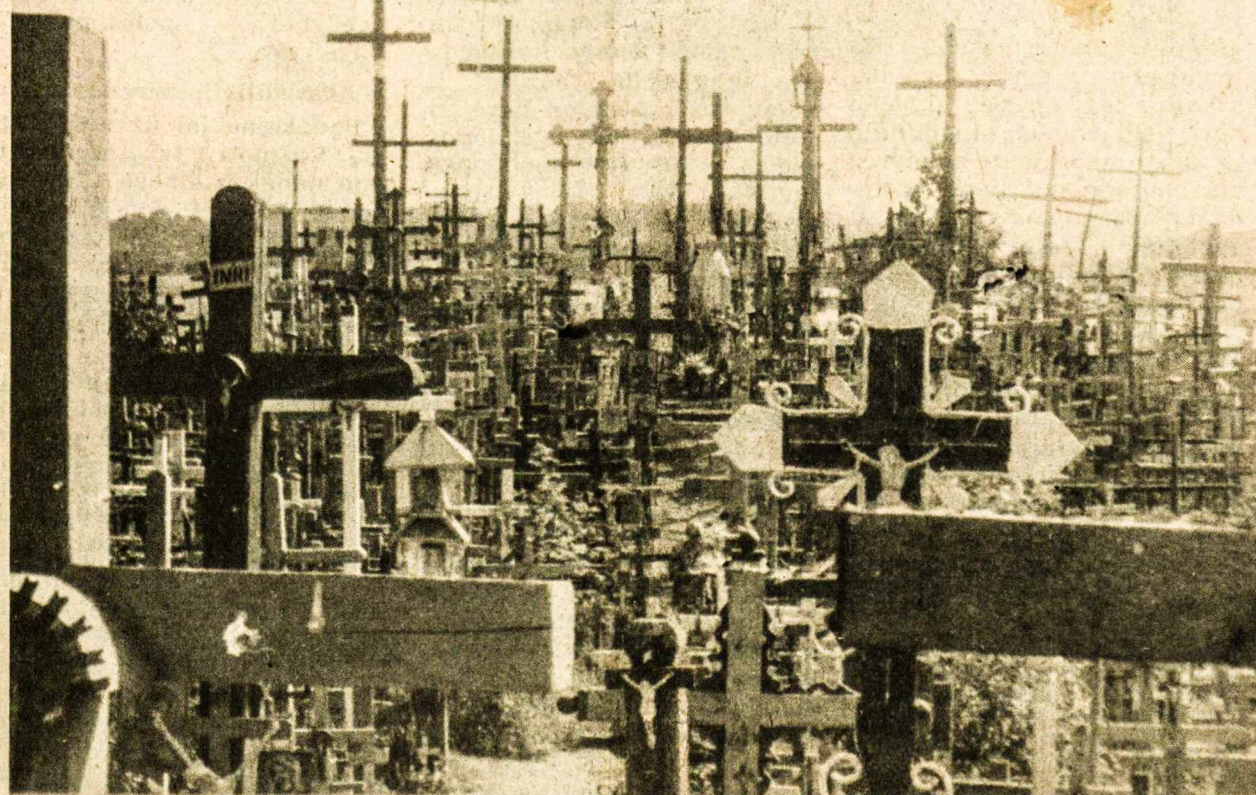
IŠEIVIJO fronto, kur rezistencija nepasizymi labai dideliais laimėjimais, šiuo metu pasigirdo priekaištų pavergtos tautos rezistencijai: esą ten kovojama už religijos ir žmogaus teises, bet ne už Lietuvos laisvę bei nepriklausomybę. Pagrindžio spaudoje, ypač "Kronikoje", nesą tautinės kovos ženklų. Tai trumparegiškas nesupratimas. Dabartinė rezistencija Lietuvoje reiškiasi tose srityse, kur įmanoma. Tiesa, šiuo metu ji yra ryškiausia religinėje srityje, nes čia ji yra pajėgiausia, drąsiausia, nebijanti aukos. Bet tai nereiškia, kad tautinis pradas čia yra išjungtas. Anaiptol. Tik gerai įsiskaitikime į pagrindinio leidinio, kuriuose religinis pradas yra pirmaujantis. Štai pvz. naujausias numeris (1983 m. 7 nr.) "Lietuvos ateitis" — periodinis jaunimo leidinys norintiesiems pamatyti gvyvą Lietuvą sako: "Jeigu atvyksite vasarą, nusiviesiu Jus prie Joninių laužo ir Rasos, pirmapradės skaitybės šventę. Ji ten gyva. Ten gyvena Lietuva! O pats tiesiausias kelias jona veda į artimiausią bažnyčią". Kitoje vietoje sakoma: "Netekome geriausių vadų. Bažnyčios persekiojimas vis stiprėja. Kartu su juo stiprėja ir tautinė priespauda. Vis rafinuotesnis darosi kultūrinis genocidas". Toliau sakoma, kad netekimas kunigų — Svarinsko ir Tamkevičiaus prilygsta netekimui Basanavičiaus ir Kaudos. Iš tų eilučių ir kitų tekstų aiškiai matyti, kad tautinės rezistencija yra nedaloma. Ji vyksta įvairiuose frontuose, kur tik įmanoma. Ir dabartinėje religinėje rezistencijoje reiškiasi ta pati tautos dvasia, siekianti išsiveržti iš vergijos replių.

KANADOS ĮVYKIAI

Milžiniškos valstybinės skolos

Finansų ministeris M. Lalondas pranešė parlamento nariams, kad Kanados 1984 m. biudžetas bus paskelbtas vasario 15 d. Jis taipgi prasiitarė, kad pajamų mokesčiai nebus padidinti. Spėjama, kad tai bus paskutinis dabartinės liberalų vyriausybės biudžetas prieš Kanados parlamento rinkimus. Tokiu atveju paprastai vengiama mokesčių didinimo, įvedama rinkėjus viliojančių projektų. Artėjančius rinkimus pranašauja ankstyvas biudžeto paskelbimas, nes biudžetiniai 1984 m. pradedami tik balandžio 1 d. M. Lalondo pranešimas susilaukė netikėto triukšmo parlamente. Mat konservatorių vadas B. Mulroney vasario 13-19 d.d. norėjo lankytis V. Europoje, susitikti su Britanijos ir Prancūzijos vyriausybės vadais ir popiežium

Jonu-Paulium II. Audiencija pas Šv. Tėvą kaip tik buvo numatyta vasario 15 d. Apie šią savo kelionę jis buvo painformavęs ministerį pirm. P. E. Trudeau, kuris pats dabar labai dažnai skraido išsienyje. Parlamente prasidėjo ginčas — kas yra kaltas dėl biudžeto paskelbimui pasirinktos datos: pats B. Mulroney, netiksliai painformavęs ministerį pirm. P. E. Trudeau, ar pastarasis, tą informaciją netiksliai perdavęs M. Lalondui. P. E. Trudeau, prieš išskrisdamas įeškoti pritarimo savo taikos planui Čekoslovakijoje, R. Vokietijoje ir Rumunijoje, žadėjo pakeisti biudžeto paskelbimo datą, jeigu tai bus įmanoma padaryti. B. Mulroney betgi nutarė nelaukti tokio sprendimo ir pats atidėjo savo kelionę V. Europon. (Nukelta į 8-tą psl.)

Lietuvos kryžių kalnas prie Šiaulių miesto, Meškių miestelio, simbolizuojantis tautos kančią ir prisikėlimą

Nijolės Sadūnaitės atsiminimai

Kalėjimuose, lageriuose, Sibiro tremtyje

Laisvąjį pasaulį pasiekė Nijolės Sadūnaitės 1983 m. parašyti atsiminimai "Kaip patekau į KGB objektyvą?" Rankraštis apima 75 psl. Jis jau verčiamas į anglų kalbą ir bus išleistas Religinės lietuvių šalpos. Lietuvišką laidą išleis "Ateitis". Čia spausdiname N. Sadūnaitės atsiminimų ištrauką. RED.

Su alkoholikais

Iš Krasnojarsko, kad nutremimas man tikrai būtų 100 kartų baisesnis nei konclageris, kaip žadėjo Saranske čekistai, mane, KGB įsakymu, nutarė išvežti į taigą kartu su 8 alkoholikais — kriminalistais miško darbas. Taigoje gi meška prokuroras, o vilkas — advokatas ir kriminalistams visiška laisvė. Taip čekistai užplanavo įvykdyti Vilniuje pasakytus žodžius: "Atsisveikink su Lietuva, daugiau tu jos nebepamatyti! Tu mūsų rankose, ką norime su tavimi padarysime!"

Bet vargšeliai nežinojo, kad visi mes esame Gerojo Dievo rankose ir be Jo valios plaukas nenukrenta. Kaip skiriasi trumparegių žmonių mintys nuo Dieviškų planų! Iš Krasnojarsko kalėjimo mane ir 8 kriminalistus lektuvu atskraidino į Bogučanų — 400 km į šiaurę nuo Krasnojarsko, Bogučanuose milicijos mašina mus visus atvežė į milicijos būstinę, iš kur turėjo kita mašina išvežti už 60 km į taigą. Bet tą dieną (tai buvo 1977 rugsėjo 19) sugedo mus turėjusi išvežti mašina, ir mes likome nakvoti Bogučanuose.

Jau Bogučanų milicijos kieme manęs, kaip savo "grobio", negalėjo pasidalinti trys kriminalistai. Tikėjau Dangiškojo Tėvo globa ir buvau rami.

Nakvynė pas valytoją

Milicijos namas stovėjo ant Angaros upės kranto. Grožėjaisi gražuole Angara, ties Bogučanais apie 2 km pločio turinčia ir didingai vingiuojančia tarp taiga apaugusių kalnų. Rudens nuspalvinti geltoni, žali ir raudoni medžių lapai priminė Lietuvos trispalvę. Diena buvo saulėta. Dėkojau Viešpačiui už tą didį gamtos grožį, už Jo meilę mums, to nevertiems.

Po kurio laiko mane pakvietė ir pasako, kad kriminalistų prašoma blaivyklos patalpų valytoja sutiko priimti mane pas save pernaktvoti, kad nereikėtų ant grindų ankštoje blaivyklos kameroje kar-tu su aštuoniais, kartu atvežtais alkoholikais nakvoti.

Mūsų viršininkas sutiko mane išleisti pas ją pernaktvoti,

NIJOLĖ SADŪNAITĖ, kuriai vėl gresia kalėjimas okupuotoje Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje

įsakęs, kad ji 9 v. ryto mane atvestų atgal į miliciją, iš kur mus turėjo išvežti į taigą. Nu-eiti į pašta, esantį netoliese, neleido. Norėjau broliui į Vilnių išsiųsti telegramą ir pranešti jam kur esu, nes 4 mėn. jokio laiško iš manęs negavo. "Kai nuvyksi į vietą, iš ten galėsi rašyti", — pasakė man milicijos pareigūnas.

Valytoja parsivedė mane pas save. Jos namelis prieš milicijos pastatus, kitoje gatvės pusėje. Ji man pasakė, jog mus išveža į taigą, kur 40-50 km spinduliu nėra gyvenviečių, nėra jokio susisiekimo, tik pripuolamai pravažiuojančios mašinos. Atvažiavę manęs aplankyti artimieji turėjo pėsčiomis eiti ir įieškoti taigoje. Žinoma, surasti būtų neįmanoma.

Atsirado darbas

Pasiteiravau, gal Bogučanuose reikalingos kur valytojos ar indų plovėjos, nes jei pavyktų čia pasilikti, artimiesiems būtų lengviau mane aplankyti. Sužinojau, kad čia pat yra dviaukštė vidurinė mokykla, kurioje turėtų dirbti 7 valytojos, nes mokykloje mokiniai mokosi dviem pamainom. Dirba tik dvi valytojos, trečią atleido, nes labai gerė.

Mums besikalbant, tarsi pakviesta, atėjo vidurinės mokyklos valytoja Ania, mano vienetė. Su ja susitarėme 8 v. ryto nueiti pasiteirauti pas ūkio dalies vedėją, ar ji priimtų mane dirbti valytoja. "Jei tavęs nepriims, — pasakė Ania, — aš tuojau iš darbo išėsiu. Dirbu už pusketvirto etato, o moka tik už pusantro. Pavargau."

Mane su džiaugsmu priėmė,

nes nėra kam dirbti, visi labai girtuokliauja. Milicijos pareigūnas — nutremtųjų viršininkas sutiko mane palikti dirbti ir gyventi Bogučanuose, už ką jam vargšeliui nuo KGB kliuvo pylos: kaip jis išdrįso be jų žinios mane Bogučanuose palikti.

Susimušė kriminalistai

1977 rugsėjo 20 aš jau dirbau Bogučanų vidurinėje mokykloje valytoja. Apsigvenau pas Anią, jai vid. mokyklos duotame bute. Aštuonis kriminalistus tik vakare išvežė į taigą. Iš kažkur gavę samagono pasigėrė, susimušė. Vieną užmušė, supjaustė ir gabalus, o du — sužalojo, sulaužė šonkaulius, perskėlė galvą. Vieną iš jų vėliau mačiau Bogučanų ligoninėje, besigydančią, o kitus atsitiktinai sutikau gatvėje. Jie visi tvirtino, kad aš esu labai laiminga, nes jei būčiau su jais nuvažiuavusi į taigą, tai tikrai ilgiau paros nebūčiau gyvenus. "Prisigėrėme iki balto karštilgės ir patys nežinome ką darėme... Milicija pasirodė tik ketvirtą parą po muštynių, kai sužalotieji ėmė įieškoti medicininės pagalbos, o lavonas jau dvokė..."

— pasakojo jie. Taip KGB planas — mane fiziškai sunaikinti nepavyko.

Vid. mokykloje darbas buvo sunkus. Lauke — purvas, mokiniai po pertraukų, sugrįžę iš kiemo į klases, jo prinešdavo tiek gausiai, kad tekdavo dirbti iš peties nuo ryto iki vėlyvo vakaro. Internato virėja, pamatiusi kaip aš vargstu, pagailėjo manęs ir pasakė, kad ligoninėje reikalingos sanitarės, ten būsiu man lengviau.

I ligoninė

1977 spalio mėn. manęs aplankyti atvažiavo Bronė KIBICKAITĖ ir Liudas SIMUTIS, iškalbės konclageriuose beveik 23 metus. Tai buvo džiaugsmo! Visi trys, išplovę vid. m-klos klases ir koridorius, eidavo me pasivaikščioti ir bendra malda už viską Viešpačiui padėkoti. Su Bronė KIBICKAITE nuejome į ligoninę. Mane sutiko priimti dirbti į gimdymo skyrių. Turėjau jaunesnės medicininės sesers pažymėjimą, buvau dirbusi kūdikių namuose. Pažadėjo bendrabutyje duoti atskirą kambariuką.

Nuo 1977 lapkričio 1 pradėjau dirbti Bogučanų rajoninėje ligoninėje. Tos ligoninės vyriausiasis gydytojas, buvęs tremtinys lietuvis Mečislovas BUTKUS, buvo atostogose, kai

(Nukelta į 2-ą psl.)

Pasaulio įvykiai

BEVEIK SAVAITE IZRAELYJE PRALEIDO V. VOKIETIJOS kancleris H. Kohlis, atvykęs oficialiam vizitui. Tai buvo jau antras V. Vokietijos kanclerio apsilankymas — pirmuosius ledus 1973 m. pralaužė W. Brandtas. H. Kohlis padėjo gėlių vainiką prie šešioms milijonams žuvusių žydų skirto Jad Vašem paminklo Jeruzalėje. Jis pripažino istorinę vokiečių tautos kaltę žydų žudyme, bet savo pokalbioose pabrėžė, kad dabartinė V. Vokietija yra kitokia, nes didžiąją gyventojų dalį sudaro jau po II D. karo gimusi karta. Pats H. Kohlis buvo tik 15 metų amžiaus, kai baigėsi karas. V. Vokietija nužudytų žydų šeimoms ir Izraeliui bandė atsilųginti pokarinėmis reparacijomis. Jas 1952 m. įsiveržimu Izraelio parlamentan norėjo sustabdyti tada dar jaunas M. Beginas su savo šalininkais.

Doleriai iš V. Vokietijos betgi buvo labai naudingi nepriklausomam Izraeliui — padėjo įrengti uostus, pastatyti pramonės įmones, viešbučius turistams. Dabar ta parama tęsiama prekyba tarp Izraelio ir V. Vokietijos, kurios bendra suma 1982 m. siekė \$1,3 bilijono. Iš komunistinės R. Vokietijos Izraelis nėra gavęs nė cento. Komunistai atmetė bet kokį atsilųginimą už nacių nusikaltimus. Viešnagės proga kai kur buvo iškeltos dabartinės V. Vokietijos vėliavos, bet tai atsakė padaryti Jad Vašem paminklo pareigūnai. Jūs suerzino kanclerio H. Kohlio pasisakymas už leidimą veikti SS karo veteranų organizacijai, kurios nariai buvo tik fronto linijos kariai, nieko bendro neturėję su civilių žudymu. Praeitais tebėra neužmiršta. Viešnagės metu pasirodė demonstrantų, kartais net apsiengusių kacetininkų drabužiais. Kai H. Kohlis lankėsi Izraelio parlamente, protestuodami iš jo išėjo keli parlamentarai.

Įtampa dėl ginklų

Įtampos susilaukė V. Vokietijos įsipareigojimas parduoti ginklus Saudi Arabijai, kuri 1980-82 m. buvo parūpinusi \$10 bilijonų paskolą ir užtikrina naftos tiekimą. Kancleris H. Kohlis atsisakė pardavimą sustabdyti, primindamas žurnalistas, kad tokie sprendimai turi būti daromi Bonnoje, ne Izraelyje. Oficialioje kalboje, liečiančioje Izraelio ir arabų valstybių santykius, H. Kohlis laikėsi Europos bendrosios rinkos vadų užimtos pozicijos: arabai turi pripažinti Izraelio teises ir nepriklausomybę, o Izraelis palestiniečių teisę į laisvą apsisprendimą.

Reagano kalba

Optimistiškai nuskambėjo JAV prez. R. Reagano kalba jungtiniam senato ir atstovų rūmų posėdyje. Pasak jo, Amerika, tvirtai atsistojusi ant kojų, šiandien yra stipri ir saugi, siekianti taikos. R. Reagano pripažino dabartinis nestutarimas su Sovietų Sąjunga, bet taipgi priminė, kad abiejų šalių sūnūs ir dukros niekada nesusitiko karo lauke.

Suėmė šnipą

Norvegijoje buvo suimtas aukštas užsienio reikalų ministerijos pareigūnas A. Treholtas, šnipinėjęs Sovietų Sąjungai nuo 1977 m. Jis sulaukė su slaptais dokumentais, kuriuos norėjo perduoti KGB agentams Paryžiuje. Tai skaudus smūgis Atlanto sąjungos nariams, nes A. Treholtui buvo prieinami jos dokumentai, ypač liečiantys šiaurinės Europos dalies apsaugą. Tokius dokumentus jis perduodavo KGB gen. G. Titovui. Suimtajį dabar saugo speciali sargyba, kad jo nenužudytų KGB agentai.

Nuostolingi metai

1983 m. buvo labai nuostolingi Sovietų Sąjungos špionazui. Tais metais buvo ištremti net 147 sovietų diplomatai, įsivėlė į špionažo veiksmus. Iš Prancūzijos Maskvon turėjo išvykti 47, iš Bengalijos — 18, iš Irano — 18, iš JAV — 3. Į bendrą skaičių nėra įjungti sovietų diplomatai, ištremti dėl kitų priežasčių. Seniau agentais tapę sovietų diplomatai daugiausia siekdavo karinių paslapčių, o dabar juos labiau domina su pramone susijusios technologinės žinios. 1981 m. dėl špionažo buvo ištremti tik 27 iš vietų diplomatai, 1982 m. — 49.

Šiame numeryje:

Frontams keičiantis

Rezistencija Lietuvoje reiškiasi tose srityse, kur įmanoma

Kalėjimuose, lageriuose, Sibiro tremtyje

Ištrauka iš Nijolės Sadūnaitės parašytų atsiminimų

"Laisvės besiekiant"

Atsiminimai apie slaptą Lietuvos laisvės kovotojų veiklą

Lietuvis misijonierius Meksikoje

Kun. J. Kisielius, išgyvenęs ten 35 metus, tebėra Lietuvos pilietis

Gimtosios kalbos išlaikymas išeivijoje

Australijoje gyvenančios mūsų bendradarbių samprotavimai

Visi kalba tikrai apie karą

Laiškas, kuriame atsisipindi dabartinės nuotaikos Lietuvoje

Aukokime Kanados Lietuvių Bendruomenę

Atliekami reikšmingi darbai, kuriems reikia finansinės paramos

Klaidos Lietuvių enciklopedijoje

Rengiant papildymų tomą, verta atitaisyti padarytas klaidas

Pašto ženklų paroda "Lithpex"

Ryšium su šv. Kazimiero metais rengiama filatelistinė paroda

"Žvaigždutės" šešiasdešimtmetis

Prisimenant populiarių vaikų laikraštėlį ir jo redaktorių Tifunaitį

TEVIŠKES ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10. Rėmėjo prenumerata \$25
Skelbimai nušiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Krašto valdybos pajamos

J. V. DANYŠ

Lietuvių Bendruomenė yra decentralizuota organizacija, apylinkės yra savarankiški vienetai ir atlieka pagrindinį veikimą. Pagal KLB registruotą statutą tik pareigūnai (valdybos nariai ir pan.) turi būti užmokėję nario mokesį. Šiame šio mokesčio, vadinamo solidarumo įnašu, neužsimokėjusieji gali jaustis KL Bendruomenės nariais, bet gali ir nesijauti, jei taip nori; gali net rašti ir žodžiu pvz. krašto tarybos suvažiavime reikšti savo kritišką nuomonę.

Turėdama tokius laisvus savitarpio ryšius vienoje srityje, Bendruomenė, ypač jos vadovaujantieji organai, nukentė. Tai pajamų sritis.

KLB valdybos pajamos

KLB krašto valdybos pajamos yra: a. solidarumo įnašai, b. pusė pelno iš Lietuvių dienų ir c. aukos.

Statuto nustatytas metinis mokeskis yra \$5. Pusė jo — \$2.50 tenka krašto valdybai. Jei skaičiuoti, kad Kanadoje yra 30,000 lietuvių, tai tik jų trečdaliui (10,000) sumokant mokesį, krašto valdyba gautų \$25,000. Bet lentelė "KLB pajamos — išlaidos" rodo, kad paprastai gaunama apie \$2,000 ir niekad nepasiekama \$3,000.

Už 1983 metus keturios apylinkės (iš 19) visai nesumokėjo solidarumo įnašo, jų tarpe yra ir Torontas. Geriausiai šią pareigą atlieka mažosios apylinkės. Trys iš jų sumokėjo maždaug tiek ar daugiau kaip Montrealis. Taigi atsakomybė už solidarumo įnašų rinkimą tenka apylinkių valdyboms. Bet reikia konstatuoti ir visuomenės apatiją bei pasyvumą.

Pajamos iš Kanados lietuvių dienų nepastovios; rengiant mažesnę vietovę jos iš viso būna mažos. Bet Torontas kol kas dar neatsiskaitė už sėkmingai suruoštas ir gausiai lankytas 1981 m. Lietuvių dienas.

KLB priklauso nuo aukų

Kaip iš lentelės matyti, nuo 1977 iki 1982 m. metiniai balansai būdavo su deficitais. Iš viso per tą laiką deficito buvo apie \$24,000.

KLB du kartu buvo arti finansinio bankroto.

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pajamos-išlaidos

Metai	Pajamos	Išlaidos	Perteklius	Deficitas	Solidarumo mokeskis	Lietuvių dienos	Vasario 16 aukos	Kitos aukos
1983	30,007	29,130	877	—	1,985	1,500	11,811	2,084
1982	14,244	18,445	—	4,201	601	—	8,387	2,545
1981	17,231	18,975	—	1,744	2,520	2,000	3,842	2,941
1980	17,580	25,878	—	8,298	1,925	205	1,959	4,000
1979	5,894	10,017	—	4,123	1,719	42	1,864	1,150
1978	—	—	—	—	—	—	—	—
1977	6,762	9,872	—	3,109	2,750	1,085	—	1,250
1976	5,732	5,296	436	—	1,507	2,000	—	3,250

Pastabos: 1. 1983 m. apyskaitoje yra įtraukta žmogaus teisių k-to ir dalis jaunimo kongreso pajamų-išlaidų. KLB pajamos buvo \$20,470.
2. 1978 metams neturėta duomenų, bet tais metais iš I Pasaulio lietuvių dienu pelno gauta \$21,300.

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniskai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Kalėjmuose, lageriuose, Sibiro tremtyje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

aš įsidarbinau. Jo net Bogučanuose tada nebuvo. Nežūrįrint to, vėliau jam nuolat priekaištaudavo, kam mane priėmė į darbą, o KGB reikalavo mane atleisti. Bet drąsus gydytojas atsakydavo: "Ji dirba gerai, ir aš neturiu pagrindo ją atleisti. Jei ji negali dirbti ligoninėje, parašykite raštiškai įsakymą ją atleisti, ir aš tai padarysiu..."

KGB niekada nemušė savo rankomis, o samdytomis ar įbaugintų žmonių rankomis... Neįbauginę vyr. gydytojo, ėmė skleisti melagingus prasimanymus.

Milicininkų paskalos

Milicininkai vaikščiojo po Bogučanus ir gyventojam pasakojo, esą atvežė tikinčią, kuri įsidarbinusi ligoninėje ir dabar nuodijanti gimdyvę bei naujagimius, jiems dalindama užnuodytas tabletes su angeliniais... Be to, ji turinti radijo priimtuvą ir siųstuvą, perduodanti užsieniui visas valstybines paslaptis...

Taigi esu baisi nusikaltėlė ir niekas neturėtų drįsti su manimi bendrauti, mane priimti, kalbėtis ar ką nors man parduoti. Kitaip ir jie taps valstybiniais nusikaltėliais...

Su baptistais

Kurį laiką žmonės manęs bijojo ir vengė, bet tai truko tik kelis mėnesius. Pirmiausia mane ligoninėje susirado baptistai. Susidraugavome, kartu meldavomės. Bogučanuose jų buvo apie 50, jų tarpe daug jaunų ir energingų. Esu jiems labai dėkinga už moralinę paramą ir draugiškumą — priėmė mane kaip sesę. Teatlygina jiems Gerasis Dievas!

Jie juokėsi, esą, jei ne KGB sugalvotos paskalos, būtų manęs nepažinę, o kai ėmė tas negašmones milicininkai pasakoti, jie susidomėjo ir surado mane. Taigi Dievą mylintiems, viskas išeina tik į gera...

Įsakymas išvykti

Kai KGB įsitikino, kad Bogučanuose man per daug gera, jie per milicijos viršininką įsakė man per dvi dienas išsiregistruoti, išeiti iš darbo ir išsikelti 100 km į šiaurę — į Irbos kaimą dirbti melžėja.

Buvo 1977 gruodis, šaltukas siekė 40-50 laipsnių C. Tuo metu buvęs Bogučanuose politikalinys Ilja GLEIZERIS, kuris dabar Izraelyje, patarė man kaip nors pratepti laiką, neišvažiuoti iki 1978 m. sausio, nes jis, sausio 3 d. baigs nutremimą ir grįžės į Maskvą su organizuotos man parama, kad nereikėtų išvykti į antrą nutremimą — Irbos sovchozą.

Padėkojau jam už rūpestį ir atsakiau, kad tebus taip, kaip Gerasis Dievas nori — Jo valia man svarbiau už viską. Pasitraukiau iš darbo ir nuėjau pas visų sovchozo pirmininką, kad jis apiformintų mano įdarbinimą melžėja Irbos sovchoze. Pirmininkas nustebs paklausė, kodėl mane siunčia į tokią katorgą: sovchozas atsilikęs, pašarų nėra, melžėjom prasigėrusios, reikės kiekvieną dieną, be išimčių, dirbti nuo ankstyvo ryto iki nakties už save ir kitas...

Jam atsakiau, kad man žadėjo patį sunkiausią nutremimą, darbo aš nebijau, bet melžėjos iš manęs nebus, nes mane nuolat vargina temperatūra, ilgai nepadirbsiu... Pirmininkas nudiugo tai išgirdęs, ir, norėdamas man padėti, pasakė, kad jam sergančių melžėjų nereikia. Mane jis nukreipė į ligoninę, kad patikrintų sveikatą.

Milicijoje

Paėmusi iš jo nukreipimą į ligoninę vėl nuėjau į miliciją pasakyti, jog man liepia pasitikrinti sveikatą. Milicijos viršininko nebuvo, užėjau pas jo pavaduotoją. Šis kalbėjosi su jaunu, tamsiaplaukiu vyru apie mane. Tai išgirdau įeidama į kabinetą. Kai priejau prie jo, pavaduotojas pasakė: "Štai ta jums nauja melžėja, apie kurią aš kalbėjau. Ji išsilavinusi, darbšti ir svarbiausia — visai negerianti alkoholinių gėrimų." Paklausiau pavaduotoją, kodėl mane siunčia į antrą nutremimą, jei aš, pagal jį, taip gerai charakterizuojama? "Ar KGB jums dėl manęs neduoda ramybės?" Jis atsisuko į mane ir, prisiden-

gęs delnu, tyliai, kad neišgirstų kabinete sėdintis Irbos apylinkės pirmininkas, pasakė man: "Jei supranti, tai kam dar klausai?... Tada jam pasakiau, kad manęs melžėja dirbti nepriima ir siunčia patikrinti sveikatą. Pavaduotojas atsakė: net jei aš ir negalėčiau dirbti jokio darbo, vis tiek privalėčiau iš Bogučanų išvykti. Jiems ne tiek buvo reikalinga melžėja, kiek man sudaryti kuo sunkesnes gyvenimo sąlygas. Milicija vykdė tą KGB nurodymą.

Tikrina sveikatą

Mane paguldė sveikatos patikrinimui į terapinį skyrį. To skyriaus vyr. sesuo pati kas 3 val. tikrino mano temperatūrą, nepasitikėdama ir degdama neapykanta "fašistei". Ji, "šlovingos" partijos narė, tikėjo visomis KGB paskalomis. Naktį temperatūra būdavo, normali, rytą 37,1 laipsnio, vakare iki 37,7 ar 38 laipsnių. Labai vargino kosulys, bet jokių vaistų man neduodavo, o terapinio skyriaus gydytoja, kuri turėjo mane konsultuoti, bijojo manęs kaip ugnies ir nė karto prie manęs palatoje nepriėjo. Nejuokai, kai aš — "liaudies priešas", "fašistas" galiu ir jai užtraukti KGB nemalonę. Geriau jau toliau nuo tokios...

Vyr. sesuo zondavo man skrandį, o po to — tulžį. Su zonda mane išlaikė apie 6 val., net kraujas pasirodė. Nuo tos kankynės išgelbėjo mane į palatą atėjusi laborantė. Ji išsigandusi ištraukė zondą ir pasakė, kad ilgiau 3 val. su zonda negalima būti. Tas zondavimas buvo priežastis, kad po mėnesio aš susirgau Botkino liga — gelta. O dėl temperatūros tai vyr. sesuo pasakė: "Pamanykite, 38 laipsniai, ar tai temperatūra?! Su tokia temperatūra tik melžėja ir dirbti."

Pokalbis su sovchozininke
Būdama ligoninėje, susitinkau su Irbos sovchoze dirbančia teliukų prižiūrėtoja, kuri tuo metu gulėjo ligoninėje.

Laiškas iš Lietuvos

Visi kalba tiksliai apie karą

Dabar pas mus įtempta padėtis. Visi tik apie karą kalba per radiją, per televizorių, laikraščiuose. Vis taikos demonstracijas — susirinkimus ruošia, pasisako darbininkai. O tokie tie susirinkimai: suvaro visus darbininkus, liepia kam nors paskaityti, ir tai visa kova už taiką. Per televizorių pasisako darbininkai, atseit, jie dirba geriau, vykdo visus išpareigojimus už taiką. Visose įstaigose ir organizacijose iš kiekvieno darbuotojo renkami pinigai taikos fondui.

Karas yra baisus dalykas, bet kaip dabar žmonės gyvena irgi baisu: chuliganizmas, sukčiavimas, neteisybė dabar labai įsivyravę. Parduotuvės pardavėjai tiek sukčiauja, kad tik kokį rublį nusuktų nuo pirkėjo. Jeigu nesuskaičiuosi, tuoj jus apsuks. Jei ten kapeikoms prasigėrusios, reikės kiekvieną dieną, be išimčių, dirbti nuo ankstyvo ryto iki nakties už save ir kitas...

Parduotuvėse geresnio daikt-

Ji papasakojo, kokia sovchoze netvarka: nėra pašarų, viskas apleista — karvės bei teliukai krinta, ir net iš jų, laisvų žmonių, nori dalį pinigų už kritusius teliukus atskaityti.

"O juk mes nekaltos, kad nėra kuo šerti" — aiškino ji. "Atvažiuau į Irbą su vyru ir vaikais, nes žadėjo butą, o dabar labai gailiuosi dėl to". Buvo gruodžio mėnuo, o algų nemokejė nuo gegužės mėn. Dauguma prasigėrė, nėra kam dirbti. Muštynės, žudynės... Ji mane perspėjo, kad aš jokiu būdu į Irbą nevažiuočiau, o tai man iškęs būtų, jog aš tyčia karvių neprižiūriu, o už kritusias reikės mokėti įieškinį valstybei — neišsimokėsiu iki mirties...

Pas milicijos viršininką

Padėkojau jai už nuosirdumą. Važiuoti į Irbą ar ne, ne nuo manęs priklausė. 1978 sausio 10 mane išleido iš ligoninės kaip sveiką ir galinčią dirbti bet kokį darbą, nežiūrint pastovios vakarais 37,7 laipsnių temperatūros. Aš vėl nuėjau į miliciją.

Pas milicijos viršininką buvo atvažiavę iš Krasnojarsko čekistai ir man liepė prie jo kabineto palaukti. Prasėdėjusi gerą valandą, nutariau įeiti ir paklausti, kada jis bus laisvas ir galės mane priimti. Kai įėjau į kabinetą, milicijos viršininkas kalbėjosi su dviem čekistais. Mane pamatęs, jis atsistojo ir ištisęs į šalis rankas, šypsodamasis pasakė: "Tai jūs pasiliekatė pas mus gyventi ir dirbti?!" Nesupratau kodėl taip staugiai viskas pasikeitė ir atsakiau, kad ne aš noriu, o jis liepia man išvykti. Milicijos viršininkas pertraukė mane, sakdamas: "Gyvenkite ir dirbkite Bogučanuose".

Ir vėl Gerasis Dievas patvarkė taip, kad aš iki nutremimo pabaigos likau Bogučanuose. Gerojo Dievo Meilė ypač juntama sunkiose gyvenimo momentuose. Tebus Jam garbė, meilė ir padėka per amžius!

A+A

ANTANUI KAVOLIŪNUI

mirus,

jo žmoną BRONĘ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Birutė ir Jurgis Strazdai

A+A

ERNAI GOCENTIENI

mirus,

jos vyrui EVALDUI, dukroms, sūnui, motinai, visiems giminėms ir bičiuliams reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą skausmo dienomis —

L. J. Toliai
A. A. Patamsiai

Ema Dirsė
E. Br. Milašiai

A+A

mylimam broliui VINCUI

mirus Lietuvoje,

mūsų mielą choristą PRANĄ AUGAITĮ ir jo šeimą giliai užjaučiame —

Lietuvos kankinių parapijos choras
ir chorvedis Jonas Govėdas

A+A

VINCUI AUGAIČIUI

Lietuvoje mirus,

jo brolių PRANĄ AUGAITĮ su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

J. S. Andriuliai
G. V. Balčiūnai

Trinkų šeima
F. V. Urbonai

A+A

VINCUI AUGAIČIUI

Lietuvoje mirus, liūdesio dienose nuoširdžiai užjaučiame jo brolių PRANĄ AUGAITĮ su žmona ir šeima, seserį ELZBIETĄ VALANTIEJENĘ su vyru —

Bronius, Kristina Žutautai
Elėna Jaškieinė ir šeima
Juozas, Ona Ražauskai

A+A

HERBERTUI ROŽAIČIUI

mirus,

jo žmoną SOFIJĄ, dukras, brolius, seserį, visus giminės bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

A. V. Poškaičiai
M. G. Kaptainiai

A+A

MARIJAI ENZINIENEI

mirus,

jos dukras — BIRUTĘ ABROMAITIENĘ, IRENĄ BALTAKIENĘ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame —

J. Vaitkus

A+A

TEKLEI GRIGIENEI

Lietuvoje mirus,

jos dukrą ANGELE BLUSIENĘ su šeima giliai užjaučia —

Rimas ir Marija Gertus

A+A

VANDAI SLAPŠIENEI

mirus,

dukrą VANDĄ PETRAUSKIENĘ, sūnų MYKOLĄ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame —

Janina ir Stasys Bubuliai
su šeima

A+A

ERNAI GOCENTIENEI

staiga iškeliavus amžinybėn,

giliai užjaučiame jos seserį LIDIJĄ LENAUSKIENĘ ir jos vyrą VYTĄ, sūnų dr. VYTĄ, dukrą LORETĄ, jų giminės bei artimuosius —

V. J. Jasinevičių šeima

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- ★ Elektros reikmenys
- ★ Saldytuvai
- ★ Televizijos aparatai
- ★ Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- ★ Skalbiamosios mašinos
- ★ Vaikų baldai
- ★ Siuvamos mašinos
- ★ Įvairūs kilimai
- ★ Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Aukokime Kanados Lietuvių Bendruomenei

Darbal atliekami — reikia paramos

Lietuvos laisvinimo darbuose išeivijoje ypatingai svarbu, kad lietuviai palaikytų nuolatinius gerus ryšius su savo krašto vyriausybėmis ir kitomis to krašto institucijomis, nes tarp tautiniame forume kalba valstybių atstovai. Kanados Lietuvių Bendruomenė (KLB) yra vienintelė apjungiančioji organizacija, kuri jau daug metų sistemingai ir pozityviai tai atlieka Kanadoje.

KLB, būdama PLB dalis, prisideda su savo įnašu ir prie lietuvių išeivijoje išlaikymo, ir Lietuvos laisvinimo. Lietuviai, susirinkę iš 16 laisvų kraštų ir didingas II Pasaulio lietuvių dienas Čikagoje 1983 m. vasarą, palidijo Lietuvių Bendruomenės globalinę apimtį ir stiprų savitarpio ryšį. Prisidedame prie lietuviškos kultūros, švietimo, sporto ir palaikome visus, dirbančius naudingą lietuvišką darbą.

Daug dėmesio kreipiame į ateitį. Įsteigta jaunimo sąjunga sėkmingai ruošia aktyvius jaunus asmenis. Bendruomenės veikla dar nenutrūksta ir po 40 metų už Lietuvos ribų — pagrindai dedami ateities čiai.

KLB darbas atliekamas savanoriškai, bet yra būtinų išlaidų leidiniams, informacijai, susirašinėjimams, parengimams ir t.t. Metinės išlaidos siekia \$20.000, o solidarumo įnašų surenkama tik apie \$2.000, todėl reikia aukų. Visi tautiečiai, norintieji išlaikyti lietuvišką veiklą Kanadoje, prašomi aukoti Kanados Lietuvių Bendruomenei Vasario 16 minėjimų proga, kuriuos ruošia KLB vienetai.

Bet žodžiai ar sentimentai šūkiškai dar nereiškia tikros veiklos, todėl paminėsime kai kuriuos KLB atliktus darbus 1983 m.

1. Kontaktai su valdžios atstovais

Svarbiausias renginys susitikti su parlamento atstovais, senatoriais ir valdžios atstovais buvo XI Baltiečių dienos Otavoje 1983.II.15 ir 16 (Lietuvos nepriklausomybės diena). Lietuvių, latvių ir estų bendruomenių pirmininkai buvo priimti užsienio reikalų ministerijos pareigūnų.

Baltijos valstybių konsulai susitiko su užsienio reikalų ministerijos pareigūnais. Konsulai buvo pagerbti oficialiuose parlamento ir senato posėdžiuose.

Baltiečių vakare parlamento rūmuose dalyvavo 22 senatoriai, 47 parlamento nariai, 5 ambasadoriai ir jų atstovai ir keletas parlamento spaudos žurnalistų. Taip pat trumpam atsilankė Kanados ministeris pirmininkas P.E. Trudeau. Vyriausybės sveikinimus perdavė ir pagrindinę kalbą pasakė ministras W.H. Rompkey ir pakartojo, kad Kanados vyriausybė nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo.

Vasario 16 dieną senatorius P. Yuzyk pasakė ilgą kalbą apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, jos netekimą, dabartinę okupaciją bei priespaudą. Parlamente Lietuvos nepriklausomybės sukaktis buvo paminėta visų trijų partijų atstovų (W. Baker, J. Flis ir L. Levickyj). Taip pat pirmą kartą vasario 18 d. Lietuvos šventė — Vasario 16 ir

okupacija buvo paminėta Ontario provincijos parlamente Toronte (atstovų Shymko, Ruprecht ir R.).

Dviem atvejais krašto valdybos atstovai kartu su kitais baltiečiais lankėsi užsienio reikalų ministerijoje ir diskutavo šeimų sujungimo, giminių lankymo, palikimų, Baltijos diplomatų reikalus ir persekiojimus Lietuvoje.

2. Kitataučių informavimas

Kartu su paaiškinimaisiais raštais įteikta eilė leidinių anglų kalba valdžios įstaigoms, parlamentarams, bibliotekoms ir spaudos atstovams. Štai dalis tų leidinių: "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" (PLB ir KLB leidinys); "La Lithuanie et la second guerre mondiale" (JAV LB leidinys); "Catholics in Soviet Occupied Lithuania" ir "LKB Kronikos" sąsiuviniai anglų kalba (Liet. Inf. Centro leidiniai).

3. Sibiriniai trėmimai

Paruošta informacija anglų kalba spaudai ir radijui, kurią keletas apylinkių sugebėjo paskelbti vietinėje anglų spaudoje. Atspausdinta 4 p. leidinyje "The Baltic Holocaust".

4. Įstaistas kalbų žemėlapis

Kanados specialus įgaliotinis kalbos buvo išleides mokymams "World Languages" žemėlapi su paaiškinimais. Ten buvo pažymėta, kad Sovietų Sąjungoje visi kalba rusiškai. Kartu su latviais, estais, ukrainiečiais ir gudais, po beveik vienerių metų pastangų, padedant mūsų reikalus žinančioms parlamentarams, pasiekta, kad visa laida (250.000 egz.) buvo pakeista įstaistais laida, kurioje pažymėta Lietuva ir kitos minėtos valstybės ir kad jose kalbama lietuviškai (atitinkamai kitomis kalbomis kitose valstybėse) ir kad lietuvių kalba yra oficiali kalba. Į kalbų kilmės aiškinimą įtraukta ir lietuvių kalba.

5. Žmogaus teisėms ginti komitetas

1983 m. komitetas savo veiklą labai suaktyvino. Parūpino vertimus į anglų kalbą informacinio rašinio "Merkinės žūdynės", siuntė sveikinimus ir laiškus politiniams kalinėjams, telkė materialinę paramą, platinė informacinę medžiagą, rašė peticijas.

6. Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga

Svarbiausia jaunimo kongreso dalis studijų savaitė buvo Trento universitete, Peterborough, Ont. Visus jos paruošimo darbus atliko sąjungos nariai. Taip pat jie buvo labai aktyvūs visuose kongreso ruošos darbuose. Atstovė iš Kanados nuvyko į Australiją informuoti ir organizuoti paruošiamuosius darbus kongresui. Kitos jaunimo kongreso programos dalys buvo Toronte, Otavoje ir Montrealyje.

7. Kanados sporto apygarda

Aktyviai dalyvauta sporto žaidynėse Pasaulio lietuvių dienos Čikagoje; globoti Australijos sportininkai ir surengtos žaidynės su jais. Taip pat dalyvauta ledo ritulio ir krepšinio turnyruose; sporto varžybos buvo dalis Lietuvių dienų Londone.

8. Kiti darbai

Domėtasi Europos parla-

mento rezoliucija, liečiančia Baltijos valstybių dekolonizavimą, renkama medžiaga tolimesnei eigai. Informacija, platinta tarp parlamentarų, pasiekė ir Kanados užs. reikalų ministerį. Buvo pasikalbėjimai ir su užs. reikalų ministerijos pareigūnais. Prašyta, kad užs. reikalų ministeris paremtų JAV prezidento R. Reagano memorandumą, įteiktą Jungtinėms Tautoms Baltijos valstybių "de jure" pripažinimo sukakties proga. Gautas palankus atsakymas.

KLB Londono apylinkių su ruošė sėkmingas Kanados lietuvių dienas. KLB daug prisidėjo prie II Pasaulio lietuvių dienų, seimo, dainų šventės ir paruošė apžvalginę KLB veiklos parodą.

9. Prašome aukoti

1983 m. KLB aukų Vasario 16 proga surinkta \$11.800. Tai didžiausios KLB pajamos; be jų metinis biudžetas nebūtų buvęs subalansuotas. Iš jų apie \$5.000 išleista visuomeninei tautinei-politinei veiklai ir \$4.000 paremti jaunimo kongresui.

Kiekvienas aukoja kam nori. Bet tik Kanados Lietuvių Bendruomenei skirta auka padės tęsti svarbius jos darbus. KLB atlieka visuomeninius Lietuvos laisvinimo darbus Kanadoje.

Aukos \$15 ar daugiau, skirtos KLB, atleidžiamos nuo pajamų mokesčio, nes KLB yra pripažinta Kanados įstaigose kaip veikianti Kanadoje.

Kanados lietuvių aukoja Kanados Lietuvių Bendruomenei!

KLB KRAŠTO VALDYBA

Aukos Lietuvių Bendruomenei

KLB valdybos pranešimas apie aukų kvitų išdavimą

Aukojusiems Kanados Lietuvių Bendruomenės veiklai 1983 m. Vasario 16 ar kita proga krašto valdybos išduos kvitus, išdavę pajamų mokesčių reikalui kvitus visiems už aukas \$15 ar daugiau, gautas aukų vokiečių arba pagal apylinkių valdybų atsiųstus aukojusių sąrašus su aiškiai išskaitomomis pavarde, pilnais ir tiksliais adresais ir čekių atitinkamai sumai.

Negavusieji jiems priklausanti kvitų už 1983 m. yra prašomi kreiptis į savo apylinkės valdybą arba į krašto valdybos išduos kvitus (J. Kristolaitis, Box 446, Waterdown, Ont. LOR 2H0) iki 1984 m. vasario 15 d., kad būtų galima atsiskaityti su valdžia už 1983 metus.

KLB valdyba

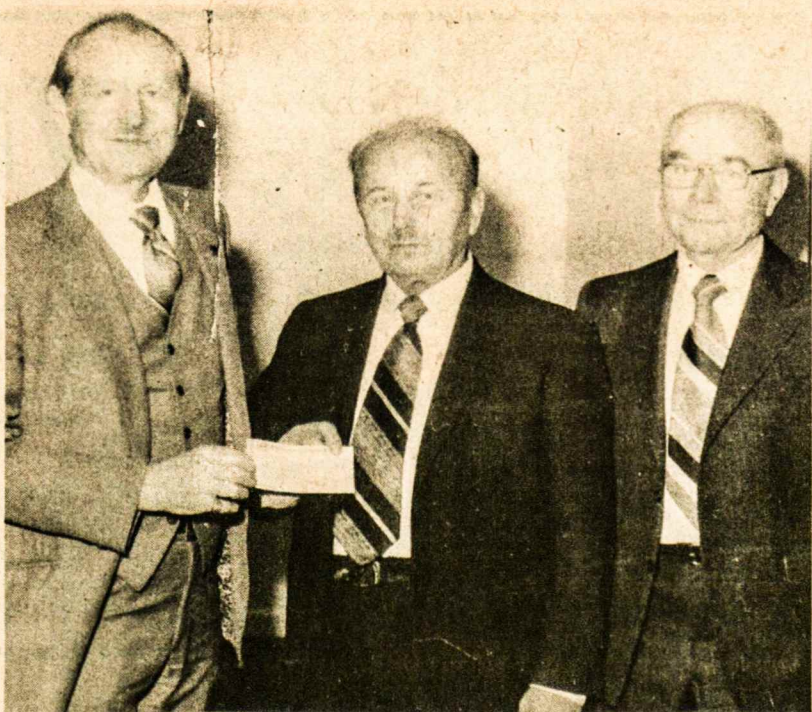
Pianino technikas A. BRICKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant.
Skambinti 255-9924 Toronte.

Bookbinding Studio "SAMOGITIA"

meniška ir įraš knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis.
Telefonas 625-2412

P.O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Toronto lietuvių pensininkų rūmų "Vilnius Manor" statybos reikalus tvarkant uoliai darbavosi valdyba. Nuotraukoje — valdybos dalis. Iš kairės pirm. Henrikas Adomonis, Juozas Pikelis, Jonas Poška džiaugiasi gauta auka papildomiems rūmų įrengimams. Nuotr. St. Dabkaus

"Laisvės besiekiant"

Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos atsiminimai

KAZ. GAPUTIS

Iš spaudos išėjo Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos (LLKS) atsiminimų knyga "Laisvės besiekiant". LLKS buvo įsteigta 1941 m. rudenį, kai civilinė vokiečių administracija paėmė Lietuvos valdžią ir uždarė lietuviškus politinius organus bei organizacijas. Tai rezistencinė kovos organizacija, kuri 1943 m. įstojo į VLIKą bendrai kovai už Lietuvos laisvę.

"Laisvės besiekiant" atsiminimai liudija jaunatvišką ano meto pogrindžio kovos dvasią, nepaisant visokių kliūčių. Knyga dokumentuota išlikusiais Vakaruose autorių užrašais bei dienynais pogrindinės LLKS organo "Laisvės kovotojas" ir kitų laikraščių ištraukomis, slapto korespondencijom, radijo telegramom ir pan. Visai tai pavaizduoja antinacinę veiklą 1941-1944 m. Lietuvoje.

Jau 1941 m. liepos mėn., kai karo frontas buvo toliau už Lietuvos, vienas tos knygos autorių — P. Žičkus ėjo Donelaičio gatve Kaune. "Staiga susidūriau buvusį Lietuvos vokiečių adv. Baumgaertelį, kurį pažinojau dar iš Lietuvos nepriklausomybės laikų", rašo Žičkus. Baumgaertelis buvo atvykęs paruošti įstaigų vokiečių civilinei valdžiai. Po trumpo pasikalbėjimo jo kabinete jis prabilo: "Užmirškite apie bet kokią nepriklausomybę. Lietuva bus žemė vokiečių kariams, kurie kovoja ir miršta už naująją Europą".

Pritrenktas oficialaus vokiečių pareigūno išstatarimo, P. Žičkus nuskubėjo į Lietuvos nacionalistų partiją, kuri dar buvo organizacinėje stadijoje, pranešti, ką vokiečiai galvoja apie Lietuvos ateitį. Ten jau darbavosi inž. K. Brunius, buvęs dipl. Blynas ir kiti.

Toliau aprašomi LLKS santykiai su pirmuoju gen. tarėju gen. Kubiliūnu bei kitais, griežti perspėjimai, kad nestiegtų SS legiono ir pan. Pagaliau suėmimai, tardymai Lietuvoje bei pergyvenimai Vokietijos kalėjimuose.

Plačiai aprašyta slaptoji spauda — pasyviosios rezistencijos ginklas. Cituojami "Laisvės kovotojo" straipsniai, atsisaukimai, aprašomos sunkios spaudimo sąlygos, leidimų ir platintojų suėmimai, kalinimai.

Per JAV ministerį Stockholme Herschel V. Johnson beveik visi 1943-1944 m. į Švediją patekę lietuvių antinacinės rezistencijos laikraščiai (mikrofilmų kopijų forma) diplomatinio keliu buvo persiųsti į JAV valstybės departamentą, o po didesnių pastangų 1964 m. kartu su LLKS spauda pateko į kongreso retų leidinių skyrių. Dr. A. Vokietaičio pastangom slaptosios spaudos dalis (daugiausia foto kopijos) — iš viso 94 egzemplioriai pateko į JAV biblioteką — Hoover Institution of War, Revolution and Peace (Stanfordo universitetas, Kalifornija).

Didžioji atsiminimų dalis labai vaizdžiai ir detalai parašyta knygos redaktoriaus dr. A. Vokietaičio. Jis, kaip VLIKo ir LLKS pasiuntinys (savo noru) su slapta misija vyko į Švediją net kelis kartus. Tai odėsinės ir rizikingos kelionės. Pirmą kartą nuplau-

kęs laiveliu Baltijos jūra į Švediją, suėjo į gaudų ryši su Lietuvos atstovybe, o per ją su kitų tautų atstovybėmis ir Vakarų valstybėmis. Jam daug pasitarnavo V. Žilinskas, tuo laiku buvęs Lietuvos pasiuntinys sekretorius Švedijoje, kuris ir liko LLKS pogrindžio slapčių ryšių koordinatorium su Lietuva ir kitom Vakarų valstybių atstovybėmis.

Įsteigęs Lietuvių komitetą, davęs nurodymus, A. Vokietaitis Baltijos jūra laiveliu vėl grįžo į Lietuvą. Čia jis, gavęs pogrindžio informaciją ir spaudos, nepasisekus per Baltijos jūrą, į Švediją išvyko per Latviją, Estiją ir Suomiją, kur turėjo su tų valstybių pogrindžiu pasitarimus.

1944 m., kai antrą kartą grįžo į Lietuvą pogrindžio pasiuntinys Vokietaitis, krašto dalis jau buvo karo liepsnose. Todėl su informacija ir spauda, su prof. Kairiu ir keliais lietuviams bandymas laiveliu pasiekti Švediją buvo nesėkmingas. Vokiečių karo laivas prie Gotlando pagavo ir patalpino į Liepojos kalėjimą, o iš ten — į Vokietijos kalėjimus kartu su kitais kaliniais lietuviams.

Dr. A. Vokietaičiui vykstant į Švediją, su suomijs buvo sutarta atsiųsti slapta karo atstovą iš Lietuvos. Toks atstovas buvo pasiustas, bet pakelyje Gestapas susekė ir suėmė. Dėl jo nukentėjo ne tik daugelis Lietuvos pogrindžio veikėjų, bet ir latviai bei estai.

LLKS pogrindžio veikėjai buvo radę daug nuosirdžių draugų Vakaruose, tačiau konkrečios paramos iš Vakarų sąjungininkų ne daug susilaukė. Dr. A. Vokietaičiui, prieš vykstant iš Švedijos į Lietuvą antrą kartą, gauta iš JAV materialinė parama, bet ir tada buvo labai nusiivinta. Kai Vokietaitis susitiko atsisveikinant nuosirdų Lietuvos draugą JAV pasiuntinys pirmą sekretorių H. E. Carson, jis nuosirdžiai palinkėjo sėkmingos kelionės, bet kartu ir pasakė: "Man labai gaila, bet aš turiu jums atvirai pasakyti, ka jūs ir jūsų tautiečių viltys į Lietuvos nepriklausomybės atgavimą gali nepasitvirtinti".

Daug žinomų ir nežinomų LLKS pogrindžio veikėjų žuvo tragiškai, o A. Valiukėnas, buvęs Lietuvos pasiuntinys sekretorius Berlyne, LLKS ryšininkas su laisvuojų pasauliu, 1945 m. Sovietų Sąjungai užėmus Berlyną, KGB agentų, buvo suimtas ir dingo be žinių.

LAISVĖS BESIEKIA. Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos įnašas į antinacinę rezistenciją. Atsiminimai Povilo Žičkaus, Algirdo Vokietaičio, Vlodo Žilinsko. Išleido LLKS išeivijoje. (Knyga gaunama pas platintojus ir pas sąjungos išd. Joną Vasi, 132 Rosemary Rd., Dedham, MA 02026, USA). Čikaga 1983 m., 405 psl.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

OBERAMMERGAU 1984

11 dienų BAVARIJA, AUSTRIJA IR KALNAI

Kelionė A-1: gegužės 19-29 \$1,549
Aplankysime: Miuncheną, Spitzingsee, Zalcburgą, Vieną, Insbruką ir Kristaus kančios vainikinį Oberammergau vietovę

10 dienų PILYS, KATEDROS IR REINAS

Kelionė B-2: birželio 30 — liepos 9 \$1,579
Keliasime: Reino upe per Ruedesheimą, Heidelbergą, Viurcburgą, Niurnbergą, Rotenburgą, Zalcburgą, Miuncheną ir Kristaus kančios vainikinį Oberammergau vietovę

5 dienos ILGŲJŲ SAVAITGALIŲ KELIONĖS

Jei keliausite po Europą arba baigsite lietuvių išvyką Frankfurte, galėsite pasinaudoti galimybe per tris ilguosius savaitgalius vykti į Miuncheną ir Kristaus kančios vainikinį Oberammergau vietovę.
Kelionė D-5: birželio 22-26; kelionė D-6: liepos 20-24; kelionė D-7: rugpjūčio 17-21 \$439
Nakvosime dvi nakts Oberammergau ir dvi nakts Miunchene.
Visos kelionės — "Lufthansa" lėktuvais iš JFK ir Bostono. Kainos — JAV doleriais.

Dėl brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreiptis į

Baltic Tours

293 Auburn St.

Newton, MA 02166, USA

Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190

1984 METŲ KELIONĖS LIETUVON

9-18 dienų kelionės, įskaitant 11 dienų Lietuvoje

Išvykstama iš Montrealio

Speciali 13 dienų kelionė — 11 naktų Lietuvoje (Du pilni savaitgaliai su giminėmis ir draugais).

Kelionė 314: kovo 14 — kovo 26 \$1,295
"Finnair" lėktuvais iš Montrealio

9 dienos LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 427: balandžio 27 — gegužės 5 \$1,225
Kelionė 511: gegužės 11 — gegužės 19 \$1,325
Šešios dienos Vilniuje, 1 diena Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš Montrealio

10 dienų LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 917: rugsėjo 17 — rugsėjo 26 \$1,355
Šešios dienos Vilniuje, dvi dienos Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš Montrealio

12 dienų LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 507: gegužės 7 — gegužės 18 \$1,385
Kelionė 604: birželio 4 — birželio 15 \$1,551
Kelionė 101: spalio 1 — spalio 12 \$1,385
Šešios dienos Vilniuje, dvi — Maskvoje, dvi — Leningrade, viena — Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš Montrealio

KELIONĖS IŠ JFK IR BOSTONO

Kelionė 710B: liepos 10 — liepos 27 \$1,999
Kelionė 814B: rugpjūčio 14 — rugpjūčio 31 \$1,999
Vienuliuka dienų Lietuvoje, dvi — Maskvoje, dvi — Leningrade, dvi — Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš JFK

17 dienų LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 508B: gegužės 8 — gegužės 24 \$1,769
Kelionė 612B: birželio 12 — birželio 28 \$1,899
Kelionė 918B: rugsėjo 18 — spalio 4 \$1,829
Šešios dienos Vilniuje, keturios — Rygoje, trys — Varšuvoje, viena — Frankfurte
"Lufthansos" lėktuvais iš JFK ir Bostono

13 dienų LIETUVA, RUSIJA IR ITALIJA

Kelionė 429: balandžio 29 — gegužės 11 ... \$1,699
Penkios dienos Vilniuje, penkios — Romoje, dvi — Maskvoje
"Alitalia" lėktuvais iš JFK

12 dienų LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 500A: gegužės 8 — gegužės 19 \$1,379
Kelionė 612A: birželio 12 — birželio 23 \$1,649
Kelionė 710: liepos 10 — liepos 21 \$1,649
Kelionė 807: rugpjūčio 7 — rugpjūčio 18 \$1,649
Kelionė 918A: rugsėjo 18 — rugsėjo 29 \$1,489
Šešios dienos Vilniuje, dvi — Maskvoje, viena — Frankfurte
"Lufthansos" lėktuvais iš JFK ir Bostono
Oberammergau ir Miunchenas (pasirinktinai penkių dienų kelionė) \$439

12 dienų LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 710A: liepos 10 — liepos 21 \$1,639
Kelionė 814A: rugpjūčio 14 — rugpjūčio 25 \$1,639
Kelionė 904: rugsėjo 4 — rugsėjo 15 \$1,639
Šešios dienos Vilniuje, dvi — Maskvoje, dvi — Leningrade, viena — Helsinkyje
"Finnair" lėktuvais iš JFK

11 dienų LIETUVA IR LENKIJA

Kelionė 925: rugsėjo 25 — spalio 5 \$1,279
Šešios dienos Vilniuje, trys — Varšuvoje
"Alitalia" lėktuvais iš JFK

Dėl brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreipkitės į

Baltic Tours

293 Auburn St.

Newton, MA 02166, USA

Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190

VASARIO 16 PROGA

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

prašo aukų visuomeninei-tautinei veiklai paremti

Kanados Lietuvių Bendruomenė, vienintelė Kanadoje, nuolat rūpinasi Lietuvos ir jos suverenumo reikalais, palaiko nuolatinius ryšius su Kanados vyriausybės institucijomis, informuoja Kanados visuomenę ir padeda išlaikyti lietuvių bendruomenę.

1983 metų atliktų darbų santrauka yra paskelbta spaudoje

KLB yra Kanados vyriausybės pripažinta ir registruota, todėl \$15 ir didesnės aukos atleidžiamos nuo mokesčių. Prašome naudoti specialius vokelius, gaunamus apylinkių valdybose.

Prašome aukoti per KLB apylinkių valdybas arba siųsti šiuo adresu:

Kanados Lietuvių Bendruomenė, 1011 College St., Toronto, Ont. M6X 1A8

KLB krašto valdyba

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

VĖTROS PAJŪRYJE

"Tiesos" sausio 6 d. laidoje įdėtas telefoninis Gedimino Pilaicio pranešimas iš Klaipėdos apie Baltijos pajūrį vėl nusislausiusias vėtras. Ciklonas, susiformavęs Atlanto platumose, slinko Skandinavijos pusiasalio kryptimi. Naujųjų metų išvakarėse vėtrų pasielė Lietuvos pakrantes. Bangos pradėjo risti apsauginiais molais, teko uždaryti Klaipėdos uostą. Uraganiniai gūsiai nuplėšė nuo inkaro prancūzių motorlaivį "Penmeną", graikų "Eirą". Priepilaukose trūkinę švartuotųjų lynai. Iš uosto į atvirą jūrą teko išplukdyti tanklaivius "Kalinigrado naftininkas", "Cesis", "Eso taim". Neramiai naktį uoste praleido motorlaivio "A. Mirošnikovas" įgulą. Vėtra tą laivą, nutraukusi inkarą, bloškė į betoninę krantinę. Įgula negalėjo išvengti sudūrimo su keliais prieplaukoje stovėjusiais laivais. Sausio 2 d. vėtra sustiprėjo iki 30 metrų per sekundę. Pavojaus buvo patekęs žvejybos laivas "J. Lapuškinas", bet jam pavyko išlaukti pro uosto vartus atviran jūrai, kur sugedo vairo mechanizmas. Gedimas buvo laiku pašalintas, ir įgula galėjo tęsti kelionę į žuklavietes Ramiajame vandenyne. G. Piliatits pasakoja: "Audra padarė nemažą nuostolių uostui. Priepilaukose sustoję kranai, nedirba dokinkiniai. Neiškrauta dešimtys tūkstančių tonų svarbių liaudies ūkio krovinii. Uostininkai, jūreiviai su telktomis pastangomis stengiasi atremti stichijos antpuolius".

VAIGŲ GAUJA

Algis Baublys "Tiesos" 1983 m. 281 nr. paskelbė pranešimą iš teismo salės "Vagies liptę galias". Trakų rajono liaudies teismo kaltinamųjų suole sėdėjo Petras Ševelionokas, broliai Algis ir Jurgis Akulevičiai, Petras Federavičius ir Jurius Jakubauskas. Jie kartu ar pasiskirstę mažesniems grupelėmis vogė lentas iš Elektrėnų kilnojamosios mechanizuotos statybinių medžiagų kolonos sandėlio Vievyje, neišdirbtus triušius ir nutrijų kailiukus, grūdus, keraminius indus iš Vievio paruošų kontoros sandėlio, pavogė du parsus iš Aukštųjų sovchozo kiaušinių ūkio. Teisiamieji buvo jauni vyrukai — nepilnamečių laikomas P. Ševelionokas tik 17 metų, kiti jau peržengę 20 metų. Esą jiems reikėjo gražių daiktų ir pinigų svaigalams. Beveik visi nusikaltę, būdami girti. Kai kurie buvo jau anksčiau teisti: J. Jakubauskas — net tris kartus už vagystę, P. Ševelionokas — už asmeninio ir valdžios turto vagystę, P. Federavičius — už valstybinio turto grobimą, Vievio kaimo statybos kombine pradejęs dirbti A. Akulevičius — baustas už pravaikštas ir už jas atleistas iš darbo. Teisme paaiškėjo, kad P. Ševelionoko tėvas nepilnamečių reikalų komisijoje buvo svarstytas už girtavimą su nepilnamečiu savo sūnumi. Teismas P. Ševelionoką nubaudė ketveriems metams, A. Akulevičių — penkeriems, J. Akulevičių — trejiems metams

ir šešeriems mėnesiams, P. Federavičių — šešeriems metams laisvės atėmimo. A. Baublys kažkodėl nutylėjo Juriui Jakubauskui paskirtą bausmę, jau anksčiau tris kartus teistam už vagystes.

NAIKINO SKRUZDES...

Zarasiškis Vyt. Baltakis "Tiesos" 1983 m. lapkričio 24 d. pasakoja tragikomišką atsitikimą: "Zarasų rajono Degučių apylinkės Šiukštų kaimo gventoje Liongino Samanio troboje įsiveisė skruzdžių. Šeiminkas nutarė jas iš namo išrūkyti. Sykį, išgėręs, namo sienas ištepė mazutu ir dar pašalkstė benzinu. Paskui... padegė. Diena pasitaikė vėjuota, liepsnos bemažant šoktelėjo į pastogę. Persigandęs Samanins bandė ugnį gesinti, bet veltui. Sudegė ne tik skruzdės, bet ir gera troba".

PUNTUKO BROLIAI

Utenos rajone gausu įvairaus dydžio akmenų, bet ypač daug jų yra Pakalnių, Saldutiškio ir Tauragnų apylinkėse. Žymiausias esąs legendomis apipintas Moko akmuo, rymantis netoli Tauragno ežero. Kitas didelis akmuo, tik porą metrų išlindęs iš žemės, stūkso po Pakalnių kolchoze, Vosgelių kaimo galulaukėje. Neseniai šis milžinas buvo iškeltas į žemės paviršių. Tada paaiškėjo, kad jo augstis yra apie 4 m, ilgis — apie 5,5 m.

GRAŽINA TELŠIUS

Mascio ežerą gyvenamųjų namų žiedu jau baigia apjuosti augantis Telšių miestas. Planuotojai Telšius nori paversti gražia poilsio vieta, sutvarkydami Mascio ežerą. Jau išvalytas jo intakas — per miestą tekantis Durbino upelis, žemiurbėmis valomas ir pats Mastis. Architektai ruošia jo pakrantių sutvarkymo projektą. Ežerą nuo būtinių ir pramoninių nutekamųjų vandenų apsaugos valymo įrenginiai. Norima sutvarkyti Telšių centre esančią poilsio aikštelę, įrengti kitas poilsio zonas kitose miesto dalyse. Paruoštas ir pietinės senamiesčio dalies atnaujinimo projektas.

ATVIRAS BASEINAS

Žiemos mėnesiais daug lankytojų susilaukia atviras "Žalgirio" baseinas Vilniuje, turintis šildomą vandenį su pastovia 30 laipsnių temperatūra. Tai pirmas toks baseinas Baltijos šalyse. Jo vadovo Zigmo Navicko teigimu, atviras "Žalgirio" baseinas per dieną gali priimti apie 800 lankytojų, tačiau vidutiniškai apsilanko po 300-400 vilniečių, norinčių maudytis po atviru dangumi šiltam vandeny. Daugiausia apsilanko Vilniaus universiteto ir Vilniaus pedagoginio instituto studentų, įvairių gamyklų darbininkų. Žiemos mėnesiais atviras baseinas yra atdaras visiems vilniečiams nuo 8 v. r. iki 8 v. v. Plaukikai jame nesitreniruoja, nes greta turi uždarą baseiną. Pagalbinės patalpos prie atviro baseino yra įrengti persirengimo kambariai, dušai, nedidelė sporto salė. Statoma suomiška pirtis, ruošiamas jauki kavinukė baseino lankytojams.

V. Kst.

Šv. Kazimiero - Lietuvos globėjo

Winnipege, Manitoboje, rengiama š.m. kovo 11, sekmadienį, minint šio šventojo 500 metų mirties sukaktį

PROGRAMA:

10 v.r. Mišios, atnašaujamos arkivyskupijos kanclerio kunigo M. Moore, Šv. Kazimiero šventovėje

11 v.r. Mišios, atnašaujamos J. E. arkivyskupo A. Exnerio. Per abejas Mišias giedos sol. V. Verikaitis, akompanuojamas muz. J. Govėdo

ŠVENTĖ

Po pamaidų — koncertas parapijos salėje, kurio programą atliks sol. V. Verikaitis ir akomp. J. Govėdas iš Toronto; pietūs ir arkivyskupo A. Exnerio žodis. Koncertas ir pietūs — \$20 asmeniui. Registruotis iki vasario 26 d. Šventę rengia ir visus dalyvauti kviečia — klebonas kun. J. Bertasius ir Šv. Kazimiero parapijos komitetas

HAMILTON

KLB HAMILTONO APYLINKĖS v-bos rinkimai įvyks Lietuvos nepriklausomybės minėjimo diena, t.y. vasario 12, sekmadienį. Iš ryto balsavimas vyks Jaunimo centro salėje nuo 9 v. ligi 12 ir po pietų Scott Park gimnazijoje nuo 3 v. ligi 6.

Į apylinkės valdybą kandidatuoją: Deksnys Kazys, Enskaitis Algis, Kanopa Povilas, Krivinskaitė Angelė, Labuckas Edvardas, Liaukus Antanas, Mačys Bernardas, Mingėla Antanas, Miksys Kazimieras, Šiulis Rimas ir Remesat Jonas.

Kandidatai į apylinkės revizijos komisiją: Bajoraitis Juozas, Pakalniškis Bolešovas, Sadauskas Jonas, Stanislas Juozas ir Garūnas Antanas.

Į KLB Hamiltono apylinkės valdybą reikia išrinkti 7 asmenis, į revizijos komisiją 3. Jauskime visi pareigą ateiti ir balsuoti už pasirinktus kandidatus, kurie 2 metus atstovaus lietuviams šioje apylinkėje.

Rinkiminė komisija

VASARIO 16 MINĖJIMAS Hamiltono rengiamas vasario 12, sekmadienį. Minėjimas bus pradėtas 10.30 v. r. iškilmingomis pamaldomis AV šventovėje, kur mūsų liet. organizacijos dalyvauja su vėliavomis. 4 v.p.p. Scott Park gimnazijos salėje įvyks iškilmingas aktas su menine programa. Pagrindinių kalbėtojų pakviestas iš Čikagos dr. Alg. Norvila. Meninę programą atliks "Gyvatara" tautinių šokių grupės ir AV par. ir "Aido" mergaitių chorai, vad. muz. D. Deksnys-Powell. Šventėje yra pasizadėjęs dalyvauti miesto burmistras, provincinės ir federacinės valdžios atstovai.

DLK ALGIRD ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA savo posėdį nutarė ir šiais metais — birželio 24, sekmadienį, Kaledonijos medžiojo-žuklautojų stovyklavietėje rengti Joninių gegužinę, o lapkričio 24, šeštadienį, Jaunimo centro salėje surengti Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimą.

ATEITININKAI jau ruošiasi savo tradiciniam šv. Kazimiero religiniam koncertui, kuris turi įvykti kovo 4 d. AV par. šventovėje. Šie metai yra suaktuviniai šv. Kazimiero metai, tad norima ir ši koncertą padaryti ypatingą. Jau yra pasizadėjęs jame dalyvauti muz. J. Govėdas ir sol. S. Žiemeitytė.

TAUTOS FONDO skyrius, kuriam čia jau daug metų sėkmingai vadovauja Alf. Patamsis, Vasario 16 minėjimo dieną, kuri pas mus bus minima vasario 12, rinks aukas tautos laisvinimo reikalams. Aukos bus priimančios Jaunimo centre ir prie įėjimo į minėjimą Scott Park gimnazijoje.

AV PAR. KLEBONAS KUN. J. LAUBA paskelbė parapijos metų dvasinę ir finansinę apyskaitą. Per 1983 metus pakrikštą 15 kūdikių, 6 pirmę pirmąją Komuniją, 5 — Sutvirtinimo sakramentą, 9 parapijiečiai buvo palaidoti ir turėta 8 santuokos. Lituanistinėje mokykloje mokosi 66 lietuviukai. Iš viso parapijoje buvo surinkta \$139,727.32, o išlaidų turėta \$118,766.38. Atlikta labai daug AV šventovės ir Jaunimo Centro remontų. Nupirktą šalia šventovės nuosavybę, iš praeito paversta autoaikste. Kuri bus paversta autoaikste. Kuri bus paversta autoaikste. Kuri bus paversta autoaikste.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ įvyks liepos 1 d. Klivlande. Hamiltono "Gyvatara" rengiasi toje šventėje dalyvauti. Kad "Gyvatara" vadovams bei mokytojams būtų truputį mažiau rūpesčių, buvo

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus. (Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

matytas gegužės 6 d.

KLEBONAS KUN. I. MIKALAUSKAS vyksta į Romą ir ten kovo 4 d. dalyvaus iškilmingame Šv. Kazimiero minėjime. Koresp.

Juno Beach, Florida

N. METŲ SUTIKIMĄ Šv. Pauliaus nuo kryžiaus par. salėje surengė komitetas: pirm. J. Mildažis, A. Biliūnienė, V. Biliūnas, V. Mickus, L. Staškūnas. Dalyvavo per 120 asmenų. Pelnas \$520.34, paskirstytas lietuviškai spaudai ir Vasario 16 gimnazijai.

SEKMINGAS KONCERTAS įvyko sausio 17 d. metodistų šventovėje. Jį surengė Palm Beach lietuvių pensininkų klubas. Programą atliko Toronto lietuvių namų moterų dainų vienetas, vadovaujamas D. Deksnys. Dalyvavo 100 asmenų.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS vietinio skyriaus susirinkimas įvyko sausio 19 d. pas M. Slavinskienę. Dalyvavo 20 narių. Išrinkta nauja valdyba: A. Biliūnienė, E. Demionaitienė, A. Piliaviciene, J. Šalkauskienė, D. Volodkienė. Sekantis susirinkimas — pas A. Steponauskienę.

ŠV. KAZIMIERO 500-METŲ mirties sukakties minėjimas rengiamas balandžio 14 d., 2 v.p.p., metodistų šventovėje. Programoje — religinis koncertas ir rašytojų Juozo Krasiūkio paskaita. Koncerto programą atliks sol. O. Jameikienė iš Palm Beach Shores. Salėje bus pietūs. Ž.

Miami, Florida

VISUOTINIAME LIETUVIŲ KLUBO SUSIRINKIME 1983.XII.13 išrinkta nauja valdyba: pirm. Sofija Šeputienė, vicepirm. Elena Pauliukienė, sekr. Kunigunda Kodatienė, finansų sekr. Petras Šilas, išd. Pijus Lapinskas, nariai — Ipolitas Yokša, Zigmars Ramanauskas, Helen Sabel, Petras Skikūnas.

ŠVENTĖS, MINĖJIMAI. Vietinis lietuvių klubas suruošė bendrąsias Kūcias. N. Metų sutikimą, dabar rengia Vasario 16 minėjimą vasario 12, sekmadienį. Pamaldos bus 2 v.p.p. Šv. Petro ir Povilo šventovėje. Jas laiks kun. dr. V. Andriška. Po pietų 3 v. minėjimas. Paskaita — Vyt. Semuškos. Koncertinę dalį atliks sol. V. Verikaitis, akompanuojamas D. Sakaitis. — Numatytas ir šv. Kazimiero minėjimas. Sudarytas specialus komitetas iš 11 asmenų. — Klaipėdos atvadavimo metinės buvo paminėtos sausio 25 d. Paskaitą skaitė J. Maurukas, koncertinę dalį atliko vyruktetas iš St. Petersburg, vad. A. Mateikos. Rengė "Aušros" šaulių kuopa. Ž.

DAŽYTOJAS-DEKORATORIS su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dažymo bei popieravimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v. 769-7044 Toronto, KAROLIS ABROMAITIS

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 18 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ: indėlius (P.C.A.) 6%
santapus 7 1/2%
kasdienines palūkanas už santapus 7%
term. indėlius 1 m. 9 1/2%
term. indėlius 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 9%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ: nekiln. turto pask. 10 1/4%
asmenines paskolas 12 1/4%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Šeštojo teatrų festivalio apyskaitas Čikagoje įvykusiam paskutiniame posėdyje patvirtino rengėjų komitetas. Pirm. A. Kairys džiaugėsi gerai praėjusiu festivaliu, gausiais žiūrovais Jaunimo centro salėje. Komiteto nariams jis išdalino festivalio nuotraukas. Išd. J. Šiajūs buvo patenkintas sklandžiu biilių pardavimu, už juos gautais pinigais stambioms išlaidoms apmokėti, pelno davusiu žymenų įteikimo vakaru. Pajamos viršijo \$13.000, išlaidos — \$12.000. Pelnas liko apie \$700.

Aštuonioliktasis Amerikos lietuvių tautinės sąjungos seimas įvyks š. m. gegužės 26-27 d.d. Klivlande. Jo ruošą rūpinasi pirm. Antano Jonaičio vadovaujamas Klivlando skyrius. Sąjungos valdyba buvo uždelsusi galutinį apsisprendimą dėl kitų skyrių pasiūlymų. Pakartotinis pasiūlymas seimą rengti Los Angeles mieste buvo gautas iš skyriaus pirm. Rūtos Sakienės. St. Petersburga Floridoje siūlė Juozo Žvynio vadovaujamas skyrius. Sąjungos valdyba betgi pasirinko Klivlandą, kuris yra centrinė vieta tarp Toronto, Detroito ir Čikagos, lengvai pasiekiamas automobiliais.

Dešimtąjį Amerikos lietuvių kongresą š. m. spalio 27-28 d.d. Čikagoje surengs ALTA. Jin yra kviečiami lietuviškių patriotinių organizacijų atstovai. Pagrindinė kongreso rengėjų komisija sudaryta sausio 6 d. įvykusiame ALTos posėdyje, pakvietus Dainą Dumbrienę, inž. Grožvydą Lazauską ir dr. Vladvą Šimaitį. Savo veiklą jie galės praplėsti antrinėmis komisijomis, kurioms teks rūpintis įvairiais kongreso reikalais.

Septintąsias lietuvių tautinių šokių šventės rengėjų komitetas yra sudarytas Klivlande, kur š. m. liepos 1 d. įvyks ir pati šventė, o lėšų telkimo komitetas — Čikagoje. Jo sudėtis ir planai buvo atskleisti sausio 4 d. Jaunimo centre surengtoje konferencijoje. Komitetą sudaro: pirm. dr. F. V. Kaunas, vicepirm. Amerikai K. Milkovaitis, vicepirm. Kanadai J. Kristolaitis, sekr. A. Likanderienė, išd. K. Pabedinskas, nariai — M. Marcinkienė, J. Ivaškauskienė, A. Ramanauskienė, E. Rogers, S. Semeniene, K. Burba, V. Samaska (visi Čikagoje), klivlandiečiai — V. Staškus, G. Kudukienė, B. Nainys, B. Vedegienė, R. Degutienė ir V. Ziedonienė. Lėšoms telkti balandžio 8 d. Jaunimo centre Čikagoje bus surengtas "Pavasarinis triptynis", lyg ir mažoji tautinių šokių šventė, kurioje dalyvaus Čikagos bei apylinkių šokėjų grupės. Didžioji aukų dalis betgi turės ateiti iš aukotojų, nes išlaidoms padengti reikės \$100.000. Komitetas aukotojus padalino į tris grupes: aukojusieji iki \$199 ar mažiau bus laikomi aukotojais, nuo \$200 iki \$399 — rėmėjais, \$400 ir daugiau — mecenatais. Rėmėjai gaus po vieną nemokamą bilietą į visus šventės renginius, mecenatai — po du bilietus. Aukos siųsti komitetui išd. K. Pabedinskui, 7151 So. California Ave., Chicago, IL 60629.

Venecuela
Dr. Vytautas Dambrava Karako mieste apdovanotas Diego Losados ordinu. Specialioje iškilmėje Venecuelos aikštėje jam ordiną įteikė prez. Herrera Campins. Spaudoje pabrėžiama, kad dr. V. Dambrava šioje iškilmėje buvo vienintelis užsienietis, gavęs Venecuelos ordiną. Minima, kad jis daug prisidėjo prie Abiortos universiteto įsteigimo 1976 m. Ši mokslo institucija dabar jau turi 60.000 studentų. Esą dr. V. Dambrava rėmė švietimą, meną, globavo Venecuelos jaunimo orkestrą. Taipgi pažymėta, kad dr. V. Dambrava, gimęs Lietuvoje, dirbo diplomatinėje JAV tarnyboje.

Argentina

Argentinos lietuvių centro ansamblis "Inkaras" yra pakviestas dalyvauti Septintojoje tautinių šokių šventėje Klivlande. Dalį kelionės išlaidų į JAV sutiko padengti PLB valdyba.

A. a. Anelė Bubilaitė-Griškevičienė, 60 metų amžiaus, 1983 m. lapkričio 14 d. mirė San Miguel mieste, Buenos Aires provincijoje. Velionė buvo kybartietė, iš Lietuvos pasitraukusi 1944 m. V. Vokietijoje ištekėjo už Vytauto Griškevičiaus. Palaidota naujoje San Miguel kapinėse Gran Burg. Giliam liūdnei liko jos vyras Vytautas, sūnus Marijonas su šeima ir duktė Ines, Kanadoje — sesuo Jonė Pakalnienė, Kybartuose — brolis Vytautas su šeima.

Saudi Arabija

Lietuvių Bendruomenės pirmininkas 1983 m. lapkričio 24 d. išrinkta Vyga Dikiniene. Rinkimuose dalyvavo keturios sosti-nės Rijadę gyvenančios lietuvių šeimos, dvi atvykusios iš kitų Saudi Arabijos vietovių. Rikadę lietuvių daugiausia dirba prie naujo tarptautinio orausčio įrengimo. Pirmoji statybos dalis jau užbaigta. Bendras ora-uosčio plotas — 225 kv. kilometrai. Jame yra kontrolinis 81 m aukščio bokštas, atskiras pastatas karališkosios šeimos nariams, didelė maldykla, dviejų aukštų aikštė automobiliams, kiti 64 pastatai, vandens nudruskinimo įrenginiai. Pirm. V. Dikiniene lietuviams jau atstovavo tautinių drabužių parodoje, su lietuviškais kalėdiniais papročiais supažindino įvairių tautų skaites.

Britanija

Londono lenkų laikraštis "Dziennik polski" 1983 m. gruodžio 28 d. laidoje pranešė, kad Ispanijai priklausančiose Kanarų salose ("Sedos") laivo pabėgimo įgulos narys Žukauskas, dirbęs mechaniku, ir pasiprašė politinės greičio. Šią žinutę pirmame puslapyje paskelbė "Europos lietuvis". Esą Sovietų Sąjungos ambasada atsisakė tą įvykį komentuoti. Lietuvos socialdemokratų užsienio delegatūra jau kreipėsi į Ispanijos socialistinės vyriausybės ministrą pirm. F. Gonzalez, prašydama suteikti politinę globą lietuviui Žukauskui, nes Lietuvą 1940 m. okupavo sovietai, ten įvedė lietuvių tautai neprimtiną priepaudo režimą.

Naujų metų sutikimą Manchesterio lietuvių klube surengė vietinis ramovėnų skyrius. Organizacijų pirmininkai bei jų įgaliotiniai, artėjant vidurnakčiui, atsisveikino su senaisiais 1983 m. ir, linkėdami sėkmės visiems dalyviams, pasveikino naujuosius 1984 m. Visi sugie-dėjo Lietuvos himną. Dalyvių šį kartą buvo mažiau, nes policija buvo įvedusi griežtą kontrolę išgėrusiems automobilių vairuotojams.

Neseniai Wolverhamptone įsisteigusi Lietuvių moterų šilustei Marijos draugija surengė pirmąsias Kūcias šiame mieste gyvenantiems pensininkams lietuviams ir viengūnams. Buvo susilaukta vienuoliukų svečių, beveik užpildžiusių privatų gyvenamą namą. Po Kūčių vakarienės visus jų dalyvius apkarė ir apdovanojo Kalėdų senelis.

Vokietija

Liubeko lietuvių pirmosios Kalėdų dienos rytą aplankė iš Hamburgo atvykęs jų kapelionas kun. V. Šarka. Jis Švč. Jėzaus širdies šventovėje laikė Mišias, dalyvaujant ne tik katalikams, bet ir evangelikams. Sunestinės kalėdinės vaišės įvyko užsieniečiams katalikams skirtoje "Caritas" draugijos salėje. Dalyvavo apie 40 lietuvių su vaikais. Čia jų laukė ne tik vaišės, bet ir kalėdinė eglutė. Iš Lietuvos atvykusį Kalėdų senelį sušauvidino S. Gronau. Jam vaikai atliko deklamaciją, dainų ir ratelių programėlę. Dovanos šį kartą buvo gausesnės, nes buvo gauta piniginė parama iš BALFO. Tas dovanėles nupirko VLB Liubeko apylinkės valdybos vicepirm. Vanada Simon ir išd. Elena Tassau. BALFO pageidavimu piniginės dovanos buvo įteiktos seneliams. VLB Liubeko apylinkė 1983 m. padidėjo 13 naujų narių.

Vasario 16 gimnazijoje pradėta prigyti neseniai pradėtas švest. abiturientų šimtadienis. Perna jam buvo skirtas lapkričio 12 d. vakaras. Šiais mokslo metais gimnazija turi tik keturis abiturientus — Gintarę ir Artūrą Kotkius, Brigītą Preusaitę ir Romaną Dirgelą. Šimtadienį buvo pakviesti vyresniųjų klasių mokiniai, gimnazijos mokytojai, bendrabučių vedėjai bei keli svečiai. L. Burskaitytė skaitė pranešimą apie šimtadienio tradicijas, kurios praktiškai reikiška, kad iki abiturientų egzaminų pradžios teliko šimtas dienų. Abiturientai pasitraukia iš aktyvaus gimnazijos gyvenimo, visas savo teises atiduoda mi dvilyktokams, būsimiesiems abiturientams sekantiems mokslo metais. Tada jų bus aštuoni, daugiau nei šiais mokslo metais. Juos pasveikino dabartiniai abiturientas Artūras Kotkis, triukšmingai atkims štatine alaus. Užkandžių buvo paruošti pačių abiturientų. Jų išleistuvės pasirodė egzaminams užbaigtos individualiais bei moderniais ir grupiniais tautiniais šokiais.

Simon Travel
nauju pavadinimu

AUDRA Travel
kviečia keliauti kartu

10 DIENŲ LIETUVOJE
Gegužės 15 Rugsėjo 4

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!
Gegužės 22 Liepos 3 Rugsėjo 11
Gegužės 29 Liepos 10 Spalio 2
Birželio 26 Liepos 24 Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS Gegužės 22 Rugsėjo 11
Liepos 10 Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis.
Kelionės lydimos patyrusių pilotų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:
■ sutvarkant dokumentus išskatimams
■ nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
■ tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:
1576 Bloor St.W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR
Kelių linijų įstaigos registracijos numeris — 2159872
Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

Tai dar vienas į platųjį pasaulį išbėgęs lietuvis kunigas salezietis — Šv. Jono Bosko vėliavas nešėjas nuo Jurbarko. Iš Jurbarko srities yra kilę bene daugiausia lietuvių saleziečių. Tarp jų yra a.a. kun. J. Puišys, du kunigai broliai Sabaliauskai, kun. Pranas ir Stasys Petraičiai, kun. J. Gustas ir kun. P. Askolaitis (vėliau kitur išsikėlęs). O kiek kitų kunigų ir vienuolių yra iš ten išėję? Tarp jų yra taipgi garsūs kun. Augustinas Dirvelė, pranciškonas.

Kun. J. Kisielius gimė 1909 m. Bendžių k., Girdžių par., Jurbarko vls., gausioje ūkininko šeimoje. Pradžios mokyklą ėjo Girdžiuose, o gimnaziją — Jurbarko. Girdžiai yra nedidelė parapija, susidedanti iš grynakraujų lietuvių ūkininkų. Viena tos parapijos garsenybių buvo klebonas kun. Alseika, ilgai ten gyvenęs vilnietis. Jis, nors mėgdavo taurėlę, savųjų parapijiečių buvo mėgstamas, nes jiems tėvis-kai tarnavo.

Kartą buvau grįžęs į Jurbarką iš Italijos saleziečių seminarijos. Su savo tėvu, tuo metu Jurbarko viršaičiu, užsukau pas kun. Alseiką. Pavažiavęs mus pietumis, atnešė visą sekmadienio rinkliavą ir liepė ją parvežti saleziečių seminarijai. Jis savo įtakingu žodžiu jaunimo širdyse uždegė aukštesnių idealų siekimo užmojų.

Italijon 1928 m. J. Kisielius, kartu su didesniu lietuvių jaunulio būriu, klieriko A. Sabaliausko lydimas, atvyko pas saleziečius į Perosa-Argentiną. Pramokęs kalbų, įstojo į saleziečių noviciatą, kurį baigęs ir vienuoliškus įžadus atlikęs buvo pasiųstas į Prancūziją atlikti salezietiško mokytojų seminaražo. Paskutinį trimetį jis atliko saleziečių mokykloje Vytėnuose, Lietuvoje. Toliau mesnius kunigystei reikalingus mokslus iš Prancūzijoje ir Italijoje.

1940 m. įšventintas kunigo Marijos kriščiūnų pagalbos bazilikoje Torine-Valdocco. Keletą metų darbovisi Italijos saleziečių mokyklose ir tuoj po II D. karo buvo Pizoje, Italijoje, kapelionu ten susibūrusių, iš vokiečių kariuomenės pabėgusių lietuvių.

Meksikoje
1947 m. kun. J. Kisielius išvažiavo į Meksiką talkinti ten esantiems saleziečiams. Jis ir šiandien (1984 m.) ten tebėra. Savo viršininkų labai vertinamas dėl savo gilaus tikėjimo ir apaštališkos dvasios, visuomet ir visur buvo skiriamas atsakingoms pareigoms — saleziečių mokyklų ir įstaigų viršininku, šventovių statytoju, jaunimo ir socialinių klubų vedėju. Būdamas labai užimtas, kun. J. Kisielius nerado laiko sutvarkyti savųjų asmens dokumentų ir iki šio laiko tebegyvena su iš nepriklausomos Lietuvos atsivežtuju užsienio pasu. Kai prieš keletą metų Niujorke mirė jo sesers vyras, jis negalėjo atvykti į laidojimą, aplankyti savo ten dar gyvenančius brolius ir seseris, tačiau to negali padaryti dėl tos pačios priežasties. O tų giminaičių jau nėra mažes daugia kaip keturis dešimtmečius.

Darbo aplinka
1968 m. pasiryžau aplankyti kun. J. Kisielių Meksikoje, kur

Kun. JUOZAS KISIELIUS, salezietis, 35 metus misijonierius Meksikoje, šiais metais minintis 75-rių metų amžiaus sukaktį

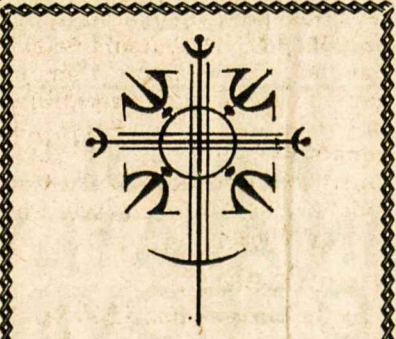
jis buvo viršininku saleziečių įstaigoje Leon, GTO. Tuo metu teko man pavaduoti sergantį a.a. kun. J. Juodeiką, klebonaujantį Daming, N.M. Atlikęs pareigą, iš El Paso, N.M., išvykau pas savąjį tautietį. Važiavau autobusu, nes norėjau pamatyti Meksikos šalies gyvenimą. Mačiau neįmatuojamas dykumas, mačiau kaip dažnuose autobuso sustojimuose vidun grūdavosi su savo vaikais motinos, mačiau kaip į autobusą įeidami įsinešdavo vištas, gaidžius, ėriukus ir šunis.

Gyventojai

Meksika keliais tūkstančiais kilometrų ribojasi su JAV-bėmis ir turi apie 70 milijonų gyventojų. Savo teritorija tai maždaug trečdalis JAV, tačiau didesnė dalis yra nederlingi plokščiakalniai. Tai šalis, kurioje yra didžiausias gimimų skaičius. Beveik pusė jos gyventojų pusbadžiauja.

Kadangi šalia Meksikos yra iškylusi turtingiausia pasaulio šalis Amerika, tai naktimis meksikiečiai slapta pereina Rio Grande upę ir pasilieka Amerikoje. Dėl to juos čia vadiną "mojados" — slapijė, tiki šiol niekas negalėjo suskaičiuoti, kiek jų čia yra. Spėjama — apie penkiolika milijonų. Pusę jų yra slapta perėję sieną. Jie čia įsidarbina, ypač žemės ūkyje. Niekas iki šiol negalėjo jų antplūdžio sustabdyti. Kai kurie sako, jog JAV Meksikos sienai saugoti turėtų pasamdyti sovietus...

Amerikos įstatymai laiko savo piliečiais tuos, kurie yra čia gimę. Dėl to daugelis Ame-

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ JUBILĖJINIS MEDALIS

Dail. P. Vaškio projektas "Franklin Mint" nukaitas 44mm. pločio. Sidabrinis — \$45, bronzinis — \$10.4V (persiuntimas \$1 už medalį). Užsisakantiems bronzinių 10 ar daugiau vienu adresu — 25% nuolaidą.

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA
351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA
Telefonas (212) 647-2434

rikos pasienyje gyvenančių ir kudiški laukiančių moterų įvairiais būdais pereina sieną ir čia pagimdo amerikiečius.

Primityvios sąlygos

Mano aplankytasis kun. J. Kisielius tuo metu buvo Leon, GTO, įstaigos viršininku. Su juo kartu dirbo du vietiniai kunigai saleziečiai ir pora brolių. Čia jie turi didelę šventovę ir jaunimo centrą, oratoriją vadinamą. Šventovė su didele aikšte pastatyta užmiestyje ant aukštos kalvos.

Tuo metu prisirinko daug maldininkų. O ten nėra nei vandentiekio, nei jokių sanitarijų įrengimų. Žmonės viską atlikdavo aikštės pakraščiuose. Be visur juntamo nemalonaus kvapo, visur pilna musių. Geriamąjį vandenį atveža iš miesto sunkvežimiu statinėse ir supila į cementinę cisterną, iš kurios visi ateina jo pasisemti virve pririšti kibirui.

Klebonijoje pilna musių ir virtuvėje, ir valgykloje, ir visur, nes niekur nėra languose sietelių. Gal dėl to greit gavau vidurių sutrikimą.

Mokykla

Šalia miesto Leon, GTO, yra saleziečių vadovaujama pačių neturtingųjų berniukų mokykla ir internatas. Miesto aikštėje mačiau tos mokyklos išlaidų kymų įmūrų aukų dėžę su kurturiais stiklo šonais, kad būtų matyti įmesti pinigai. Pagalvojau: jei taip būtų padaryta, Amerikoje, pirmąją naktį viskas būtų išdaudyta.

Į tą mokyklą nuvykęs, pamaniau vieną didesnį berniuką, ką jie gauna pietums. Atsakė — pupelių. O vakarienė? Irgi pupelių. Pasirodė, tik vieną kartą savaitėje jiems duodama truputis mėsos, o kitomis dienomis — pupelės.

Miestelis

Ištiesą savaitę kasdien lydėdavau kun. J. Kisielių, važiuojantį aplūžusiu džipu parsivežti pašto. Ta proga pasidairydavau po vietinių žemės ūkio gaminių turgus ir pan. Prie miestą teka nedidelis upelis, ir kurį subėga miesto gyventojų sanitariniai vamzdžiai. Tuo gi vandeniu žmonės laisto pakrantėse esančius plotus daržovių, kurios labai sodriai auga ir kurių didelę dalį, ypač žiemės metu, eksportuoja į Ameriką ir Kanadą.

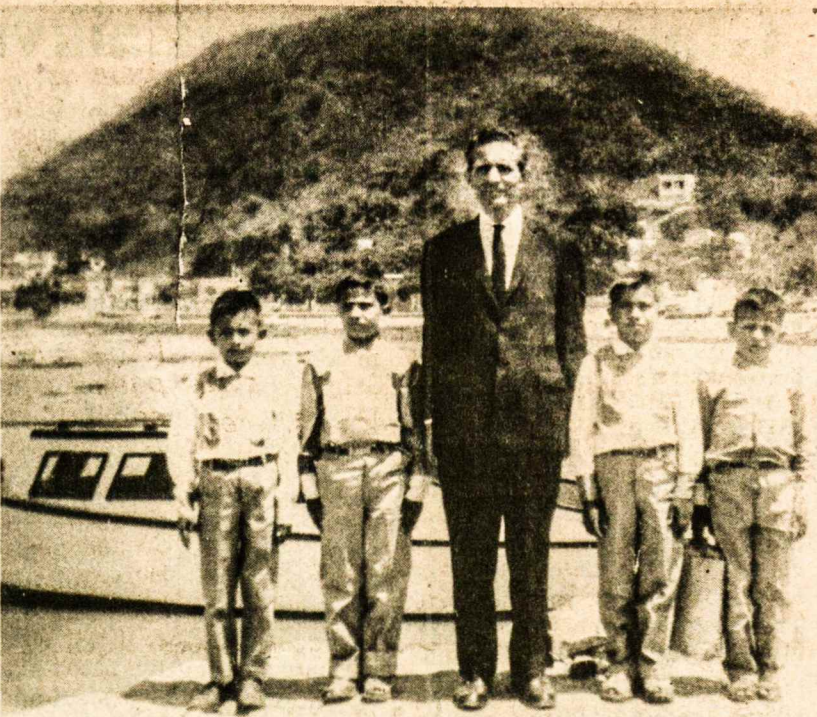
Tokioje tad aplinkoje ir šalyje mūsų tautietis stropiai ir nenuilstamai darbuojasi, kaip jis pats prisipažino, sekmadieniais kartais atlaikydamas net septynerias mišias ir sakydamas pamokslus. Manau, kito lietuvių kunigo nėra taip ilgą laiką dirbusio Meksikoje įvairiose vietovėse religini, socialinį ir kultūrinį darbą.

Gvadalupeje

Išvykdamas iš kun. J. Kisieliaus gyvenvietės, norėjau aplankyti žymiausią Meksikos šventąją vietą Gvadalupe, kuri yra viename sostinės pakraštyje. Važiavau naktį traukiniu. Anksti rytą nuėjau laikyti Mišių prie stebuklingojo Dievo Motinos paveikslu. Kreipiausi į zakristijoną, prašydamas leisti laikyti Mišias prie didžiojo altoriaus, kuriam yra garsūs paveikslas. Iš jo gavau atsakymą, kad jau visa eilė vyskupų laukia eilės. Tuomet išėjau iš kišenės ir į jo ranką įspaudžiau penkis dolerius. Jis paragino tuoj rengtis liturginiais drabužiais ir skubėti prie altoriaus...

Garsioje bazilikoje kasdien būna daug lankytojų. Labai jaudinantį įspūdį daro lauko pusėje milžiniška aikštė, kurioje nuo pat tolimiausio pakraščio atvykę tikintieji nuogais keliais eina į šventovę. Nors jų artimieji ar šiaip gailėstingi asmenys taip einančius vyrus ir moteris globoja, po jų keliais iš priekio tiesdami paklodes ar kitus panašius audinius, tačiau labai ryškiai matyti, kad jų keliai kruvini.

Savajam tėvynainiui kunigui J. Kisielui linkime gausios Dievo palaimos bei ištermės tęsti misijonieriaus pašaukimą, skleisti kriščiūniškąjį tikėjimą Meksikoje, prisimenant, kad tas pats tikėjimas yra persekiojamas jo tėvynėje Lietuvoje. K.A.S.

Misijonierius kun. JUOZAS KISIELIUS, salezietis, su savo mokiniais Meksikoje vienos išvykos metu. Ten jis darbuojasi jau 35-ri metai

Mirusieji Winnipegio lietuviai

Pagal 1983 metais mirusio Kazio Beniūšo sudarytą sąrašą nuo 1926 iki 1980 metų

Winnipeg, Kanados provincijos Manitobos sostinė, lietuviai, kaip ir kitur Kanadoje, ėmė kurtis šio šimtmečio pradžioje.

Ankstyvesnieji, iki II D. karo atvykę į Š. Amerikos kontinentą lietuviai, sovietinės okupacijos ir tremimų į Sibirą nebuvo pergyvenę — jiems teko patirti caristinių persekiojimus ir ekonominę krizę Lietuvoje bei Kanadoje, todėl nenuostabu, kad dalis ankstyvesniųjų ateivių įsijungė į kairesniąsias arba ir visai komunistines organizacijas, kaip Lietuvių darbininkų pašalpinę draugiją, Sūnų ir dukterų pašalpos draugiją, Literatūros dr-ją. Šių organizacijų Winnipeg jau nebėra — jos mirė kartu su savo nariais. Liko tik paminklai St. Vital, Brookside ir Elmwood kapinėse.

Po II D. karo Winnipeg atsikėlė apie 500 lietuvių. Buvo suorganizuota Kanados Liet. Bendruomenės apylinkė, tautinių šokių grupė ir įsteigta šeštadieninė mokykla. Iš Montrealio atvykęs kun. Justinas Bertasius įsteigė Šv. Kazimiero parapiją ir pastatydino šventovę su sale. Čia ir ėmė daugiausia reikštis kolonijos religinis, organizacinis ir kultūrinis gyvenimas.

Winnipegio lietuviškų laikraščių korespondentas Kazimieras Beniūšis yra sudaręs to miesto mirusių lietuvių ir su jais susigiminiavusių lietuvių sąrašą. Jis juos suskirstė į tris grupes: palaidotus be lietuvių kunigo arba ir visai be kunigo, palaidotus kun. J. Bertašiaus ir išvykusius iš Winnipegio bei mirusius kitur.

PIRMOJI GRUPĖ

1926 m. mirė Ignatas Mašalas. 1927 m. — Aleksandra Kvedaraitė. Ji Winnipegio giminių neturėjo. Ją miesto Brookside kapinėse palaidojo Liet. darbininkų dr-ja. Medinį kryželį ant jos kapo pastatė Kazys Vytas. 1928 m. — Joseph Pranskewich, lietuviškas vyras. 1929 m. — Aleksas Dubonis. Velionies našlei pagelbėti Liet. darbininkų dr-ja rinko aukas. 1934 m. — Joakimas Popas, pirmasis Didžiojo Lietuvos kunigaikščio draugijos pirmininkas. Ši organizacija 1922 m. persiorganizavo į Liet. darbininkų dr-ją. 1938 m. — Chrizostomas Pumputis, pensininkas. 1939 m. — Stefanija Černiauskienė ir Alvistina Endziulaitienė. 1941 m. — Leonas Burba ir Konstantinas Ginkus-Ginkevičius, kuriam Elmwood kapinėse buvo pastatytas laisvamaniškas paminklas. Kadangi po tuo pačiu paminklu buvo palikta vieta ir jo našlei, ji leido paminkle įgraviruoti kryžį. 1943 m. — Vilius Marcinkus. 1945 m. — Vincas Musteikis ir Jonas Kisielius. 1947 m. — Povilas Burokas. 1950 m. — Juozas Kvedaravičius. 1951 m. — Albertas Endziulaitis. 1952 m. — Adomas Endziulaitis. 1953 m. — Severinas Paknys ir Juozas Kebalas. 1954 m. — Leonas Yūska. Tai senosios kartos ateivis, prisidėjęs prie Šv. Kazimiero šventovės statybos. Kun. J. Bertašius dalyvavo laidojimoje anglos kunigas. 1957 m. — Zosė Gustaitienė-Yūskaite. 1960 m. — Ona Endziulaitienė. 1961 m. — Aleksandras Balbonas. 1963 m. — Ona Lepšienė ir Leonas Yūska, jau minėto Leono Yūskos sūnus. 1965 m. — Adolfas Balbonas. 1967 m. — Jean Noris-Naruševičienė. 1968 m. žuvo Kazimieras Kazlauskas ir mirė Henry Endziulaitis. 1969 m. — Apolonija Blusienė, Oskaras Kuras-Kurh ir Juozas Raudonis. 1970 m. — Berta Endziulaitytė. 1974 m. — Bronius Marti-

nonis (Brian Marshall) ir Ann Lepšienė. 1975 m. — Vincas Lepška, paskutinis Literatūros, Sūnų ir dukterų draugijų pirmininkas. 1978 m. — Bronius Kriščiūnas ir Petronėlė Prancevičienė. 1979 m. — Antanas Končius, Petras Kostinas, Kathleen Endziulaitienė. 1980 m. — Ann Bukonchuk, ukrainietė, ir Alfred Guenette, prancūzas. Jie buvo susigiminiavę su lietuviu. 1982 m. — Gasparas Piragis ir Stasė Mellen (Blusytė).

Be minėtų dar Winnipeg mirė Juozas Erlickis, Kazimieras Valiauga, Stankevičius, Mačiukonis, J. Matukas, Filipina Paknienė ir Andrius Diksonas. Jų mirimų datų K. Beniūšius nepavyko sužinoti.

ANTROJI GRUPĖ

Atvykus Winnipeg kun. J. Bertašius, jau pradėta laidoti mirusius tautiečius su religinėmis apeigomis, nors dar ne iš Šv. Kazimiero šventovės. 1952 m. mirė Kazimieras Urbonas ir Ursulė Rutkauskienė. 1954 m. — Pranė Burokienė ir K. Kyzas. 1955 m. — Karolina Marsalienė ir Povilas Yaučiškis. 1956 m. — Augustas Laurinavičius.

Nuo 1957 m. imta laidoti iš naujai pastatytos Šv. Kazimiero šventovės.

1957 m. mirė Apolinaras Samulionis ir Jonas Musteikis. 1958 m. — Ann Židindienė. 1959 m. — Kazys Biškevičius. 1960 m. — Elena (Nukelta į 6-tą psl.).

Aukojo "Tėviškės Žiburiams"

\$100: H. Kairienė, Sofija Kozlowski; \$50: Vytautas Aušrotas, Petras Šalna, dr. Marija Ramūnienė, E. A. Prialgauskai; \$30: O. D. Šiurnos; \$26: A. Dvarionienė-Miklovaitienė; \$25: Jadvyga ir Pranas Baltuonai, Vlado Pūtvio šaulių kuopa Toronte; \$20: Marija ir Vladas Miceikos, A. Žebertavičius, A. A. Kazanavičiai; \$15: Ona Indrelienė, E. S. Dardopoli; \$11: Alfonsas Rudokas, Pr. Kalesnykas; \$10: Ona Glaveckienė, K. Ričkienė, P. Žaliauskas, G. Kudžmienė, Birutė Jonaitienė, O. Šarūnienė; \$6: Vincas Kizlaitis, J. Mickus, A. Langas, Balys A. Dundulis, Jonas Naujokaitis, Stasys Astrauskas, Antanas Petrauskas.

\$5: Vincas Beresnevičius, O. R. Čepelė, A. Kelmelienė, A. Rastanas, Jurgis Uksas, A. Pesys, I. Rūkienė, Marcella Byrne (Mrs.), Kazys Majauskas, Marija Žemaitienė, M. Andruskevičius.

\$4: Alfonsas Nutautas, J. Gataveckas; \$3: Antanina Budzinauskienė, Jonas Rutkauskas; \$2.50: A. Sagevičius; \$2: Alfonsas Leparskas, Juozas Puteikis; \$1: U. Matis, M. Duncikienė, D. Kazlauskas, E. Dickson (Mrs.), A. G. Sudeikiai, A. Statulevičius, J. Orantas. Remėjo prenumeratą atsiuntė:

\$50: Sofija Zatorskienė, Vladas Jankaitis; \$35: M. Kizis, J. M. Astrauskas; \$32: V. Petraitis; \$30: Sofija Sendžikienė, Mykolas Vaišvila, Juozas Mockevičius, G. Kaušis (Mrs.), J. Laimikis, P. Prakas, Jonas Jonikas, J. Bacevičius, H. Chvedukas, V. Bartinkaitienė, A. Pladys; \$26: V. Stakenas.

\$25: Ona Indrelienė, Vladas Žilinskas, M. P. Juozaitis, H. Matijošaitis, Jurgis Gimbutas, Ignas Girdzevičius, Aldona Gudavičius, V. Mastis, Vincas Kežinaitis, Julius Jūrenas, V. Dundys, D. Peddle (Mrs.), J. Stonkus, R. Tetmajeris, Justas Stropus, dr. Paulius Vytė, Ignas Gabalis, A. Prialgauskas, A. Žižys, Mindaugas Putrimas, M. Malčius, J. Anelionienė, Vincas Beresnevičius, E. Masaitienė, Mykolas Januška, E. Lengnikas, K. Matkevičius, O. J. Jablonskis, P. Effertas, Irena Ross (Mrs.), S. Pakauskas, Marija Noreikienė, M. Urbonas, O. Stasiulis, Br. Saulėnas, J. Uogintas, Leonardas J. Šimutis, V. Tamošiūnas, J. Stanaitis, V. Žilinskas, A. Žilėnas, Petras Šalna, D. Ramelis, Juozas Bernatonis, M. Jasaitienė, S. Bilevičienė, Z. Barysas, Ada Harstock (Mrs.), Domas Jurkus, M. Mickevičienė, Z. Rimša, P. Žaliauskas, G. Kudžmienė, Algis Vaiciūnas, Jonas Govedas, L. Markelis, E. K. Kalasauskas, Leonas Klevas, Wal-

ter A. Masiulis, T. Cipkus, Valentinas Gečas, V. Gečas, J. Marčiukaitienė, J. Macėnas, Julius Balutis, K. Baltramaitis, I. Kandrotas (Mrs.), V. Dauneckas, A. Kelmelienė, A. Dvarionienė-Miklovaitienė, Petras Ožalas, Julius Oscila, P. Raudys, A. Pesys, Z. Rutkys, A. Smilgys, Stasys Juknevičius, J. Bieliukas, Vincas Butrimas, N. Adams (Mrs.), V. Karasevičius, Violeta Laurinavičienė, H. Stepaitytis, A. Rastanas, J. Yurkus, Antanas Šalcūnas, Pr. Stankus, A. Vaitkūnas, Pr. Ališauskas, Ona Plėnienė, S. Ignatas, Marcella Byrne (Mrs.), S. Mikalauskas, Zen. J. Jakubonis, Kazys Majauskas, Juozas Danėnas, Vytautas Kamančas, Petras Lapienis, J. Ambriusas, A. Kuzmarskis, M. Obelenius, A. Šapokienė-Sudikienė, O. Šarūnienė, L. Vaštoka, Antanas Gatautis, Marija Aukštaitė, Kostė Roman, Bronius Saulėnas, Stasys Raštikis, Stefa Rydelis, M. Andruskevičius.

Už dvejus metus po \$25.00 remėjo prenumeratą atsiuntė Antanas Rugys, Antanas Mikalajūnas.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame ir tiems kurie, siųsdami reguliarią "TŽ" prenumeratą, prie \$19 pridėda dar vieną dolerį ir padaro apvalų skaičių.

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskatantių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Tel. 533-7954

PHIL CHAPL 2180 Hurontario St. 279-7400

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHAPEL 3337 Yonge St. 462-3118

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

2129 KNAPP STREET, COR. GERRITSEN AVE.

BROOKLYN, N.Y. 11229

(212) 769-3300

SVARBUS PRANEŠIMAS

Kredito unija "Kasa" jungiasi su visa lietuvių visuomene į iškilmingą vienintelio oficialiai pripažinto lietuvių šventojo šv. Kazimiero 500 metų mirties minėjimą Vatikane. "Kasa" skelbia ypatingą pasiūlymą.

Kas dar nėra užsiregistravęs ir norėtų su lietuvių ekskursija keliauti į Romą, turi

1. atidaryti "Kasoje" naują taupomąją

sąskaitą nemažiau \$500 arba

2. padidinti jau turimą sąskaitą "Kasoje"

nemažiau \$1,000.

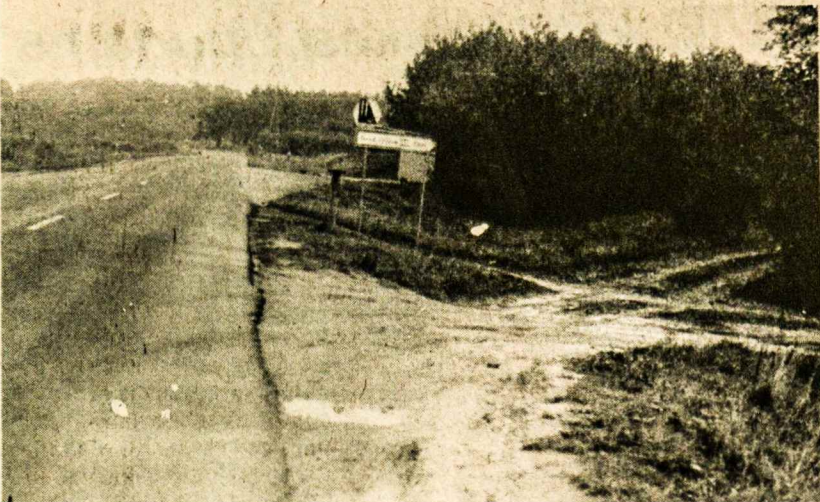
Abiem atvejais "Kasa" sumoka \$250.00 vykstančiam į Romą nuo vasario 26 iki kovo 5 d. Tokiu būdu pilna kelionės kaina asmeniui bus tik \$750.00 iš Niujorko. Kaina apima skridimus, viešbutį, maistą ir daug kitų priedų. Kurie norėtų tik skridimų, tie su "Kasos" nuolaida moka tik \$350.00. Iš kitų miestų yra pridėtinis mokestis.

Indėliai "Kasoje" duos 10% dividendą ir turės būti laikomi "Kasoje" netrumpiau kaip 3 mėnesius. **Tai nepaprasta proga, kuri gal niekad daugiau nepasitaikys.** Vienu sprendimu galite įjungti savo santaupas į pelningą lietuvių taupymo instituciją ir gauti didelę nuolaidą piligriminei lietuvių kelionei Lietuvos šventajam pagerbti.

SKUBIAI REGISTRUKITĖS "KASOJE": Niujorke 86-01 114 St.,

Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. (212) 441-6799; Čikagoje ("Margučio" įstaiga), 2422 Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, tel. (312) 737-2110; St. Petersburg, Fla., 1417 49 Ave. N.E., St. Petersburg, Fla. 33723, tel. (813) 360-6052.

Kelionės dokumentus ir informacijas parūpins kelionių agentūra "Vytis", kuri tvarko šią ekskursiją. "Kasos" direktorių taryba

Lenkijos Pšcelnike prie tako dešinėje matyti rodyklė į Dariaus-Gireno paminklą. Toje vietoje planuojama įrengti informacinę metalinę lentą lietuvių, anglų, vokiečių ir lenkų kalbomis. Tai padarys Šetino lietuviai, jeigu gaus Lenkijos valdžios leidimą

Jaunimui skirto romano-apsakos konkursas
Konkurso premija — \$1000. Premijos mecenatė — Rožė G. Jasinskienė

Romano — apsakos konkurso temos bruožai:

1. Kūrinio tema, kurią pasirenka autorius-autorė, turi būti suprantama, tinkama šių dienų jaunimui, meliai jo skaitoma; skirta jaunimui 13-18 metų (aukštesniosios mokyklos) amžiui.
 2. Premijos mecenatė pageidauja, kad kūrinys būtų iškelta jaunimo kilmumo, grožio pamokoma mintis.
- Konkursui kūrinio įteikimo taisyklės:
1. Kūrinys turi būti parašytas mašinėle, pasirašytas slaptyvardžiu.
 2. Slapyvardis užrašomas ant

Mirusieji Winnipegio lietuviai

(Atkelta iš 5-to psl.)

Ginkevič-Ginkuvienė, Vincas Dabaiškas, Vanda Malinauskienė. 1961 m. — Valtė Valteris Zasas ir Valter Kononsonas, latvis. 1962 m. — Ursulė Urbonienė ir Elena Musteikienė. 1963 m. — Izidorius Yauniškis, Stasys Bujokas, John Lukas, Kazimieras Musteikis, William Jaranchuk (latvis). 1964 m. — Mary Yauniškienė, Vincas Daubaras, Elena Cimerman, Joseph Lasky, Harry Sydoruk (latvis), Alexander Pakzier (estas), Kazimieras Daunys. 1965 m. — Andrius Vasiliauskas, Ona Lenienė. 1966 m. — Michal Smith (nėlietuvė). 1967 m. — Joseph Savickas, Hiena-Olga Skrenda (latvė), Antanas Genys, daug prisidėjęs prie Šv. Kazimiero šventovės statybos. 1968 m. — Jurgis Januška, Mykolas Bukauskas (lietuvis vedęs ukrainietis, Šv. Kazimiero parapijos maršalka), Vincas Micpovilis, Juozas Žilinskas, Juozas Vaitiekūnas, Juozas Savickas, Česlovas Sardokas. 1969 m. — Adolfas Mačiūnas (inžinierius). 1970 m. — Benediktas Dubonis, Vincentas Klusas. 1971 m. — Jonas Malinauskas, Kostas (Frank) Pranevičius, Julius Gustaitis, Fred Tutlys, Aleksandras Bareikis, Viktorija Smalženė. 1972 m. — Kazimieras Žentelis (Lietuvos kariuomenės savanoris), Petras (Paul) Maslokas, Frances-Mary Lenio (Petro Lenio žmona), Mykolas (Maikis) Vidrukas (sulietuvėjęs gudas, Lietuvos kariuomenės savanoris). 1973 m. — Antanas Kuzinas (sulietuvėjęs gudas), Jonas (John) Savickas, Kazys Stonkus. 1974 m. — Saliomėja Jesilionienė, Juozas Čekanauskas, Mykolas Barkauskas, Antanas Straigys, Jonas Draguleb (latvis), Joannette de Coste (prancūzė), Ursulė Yauniškienė, Nikodemus Rakauskas. 1975 m. — Stasė Virkutienė, Julija Kvedaravičienė, Julius Naušėda, Ona Noliene, Rollan Johann Timmerman (olando ir lietuvis sūnus), Jonas Palalis, dr. Alfonsas Yauniškis ir dvi nelietuvės — Josephine McIsaak ir Mary Sumogi. 1976 m. — Arthur Dobrovskis, Elena Stanius-Stanevičienė, Valteris Virkutis. 1977 m. — Povilas Kontrimas, Marija Daubariene, Tadas Lukas, Valter Benson, Antanas Maleda, Juozas Banikonis, Juozas Buzinas. 1978 m. — Mamertas Zavads-

kas, Petras (Ponkus) Paunksnis, Mary Suskecki-Čekanauskaitė. 1979 m. — Lynn Bahuauga (nelietuvė). 1980 m. — Robertas Urbanas, Jonas Karalis (John Carrol), Ewald Drachner. 1981 m. — Juozas Demereckas (Tautos Fondo įgaliotinis ir lietuviškos spaudos platintojas), Artūras Balbonas, Aleksandras Radzevičius (Šv. Kazimiero parapijos rėmėjas). 1982 m. — Petras Kumpauskas (Peter Kumpas), Bronė Jančiukienė, Reimond (Roy) Marsalas (atvykęs iš Anglijos), Petras Jungelevičius, Karolis Zalenas, Valteris (Vladas) Stankevičius. 1983 m. — Barbora Jermalavičienė-Radzevičiūtė, Liudvikas Jesilionis.

TREČIOJI GRUPĖ
Ne visi Winnipegje gyvenę lietuviai ten mirė. Dalis mirė išvykę kitur iš to miesto. Kazimieras Beniušis savo sąrašą nurodo kur kas mirė, tačiau nevisur pateikia mirimo datą.

Miškuose dirbdamas mirė Domas Gabrenas, Winnipegio Lietuvos darbininkų dr-jos valdybos narys. Binfate, Saskačevano provincijos kasyklose 1938 m. žuvo Pranas Burlėga. Vankuveryje mirė Jonas Subačius ir Jonas Dūdėnas. Red Lake, Ont., mirė Mykolas (Maikis) Didas, Juozas Valentonis ir Kazys Jerušauskas. Negalėdamas Winnipegje gauti pastovaus darbo, į Hamiltoną išvyko ir ten mirė Kazys Plečkaitis. Toronte žuvo kasyklų darbininkas Stasys Vaitiekūnas. Toronte mirė Jonas Martinonis, Antanas (Tony) Pauplys, Pranas Gutauskas ("Liaudies balso") administratorius, Aleksandras Urbanas, Bronius Juraitis, Jonas Novogrodskis (Susivienijimo lietuvių Amerikoje ir socialdemokratų veikėjas), Petras Puras, Ona Urbonienė, Bronė Bujokienė. 1980 m. Sioux Lookout, Ont., mirė Boleslovas Strikaitis ir tais pačiais metais McGregor, Manitobos prov., mirė Juozas Butkevičius-Butkus.

Iš Winnipegio išvykę į JAV mirė Saliomėja (Saly) Huston (Yauniškytė). Ji gyveno New Jersey valstyje. Čikagoje mirė W. Dylis. Jis buvo 1931 m. Winnipegje suorganizuotas Liet. kultūros dr-jos pirmasis pirmininkas.

Pagal K. Beniušio užrašus spaudai paruošė J.J.

Gimtosios kalbos išlaikymas išeivijoje

ISOLDA I. POŽELAITĖ-DAVIS,
Pietų Australija

"Kalba stiprina tautinį žmogaus būdą — jo elgimąsi ir jo mąstymą; ji pajausdina jo ryšį su bendruomene bei jos sukurtais vertybėmis; ji ugdo jo atsakingumą šių vertybių atžvilgiu, skatinama jas išlaikyti ir tobulinti".

Antanas Maceina, ASMUIO IR ISTORIJA, 1981.

Emigrantai, įvertindami savo kalbą ir kultūrą, puoselėja jas išeivijoje. Ar daroma pakankamai žygių išlaikyti savo kalbą gyvą ir perduoti ją savo vaikams bei vaikaičiams? Tai opus klausimas, kuris dilgina išeivių sąžinę. Tiesa, patys skaitome lietuviškas knygas ir spaudą, nors, atrodo, tiražai ir skaitytojų skaičius stovi vietoje, jei nemažėja. Kalbamės tarpusavyje lietuviškai, nors ir "padabindami" gimtąją kalbą svetimžodžiais. To nedarome iš kažkokio įmantrumo ar noro "pasirodyti", bet dėlto, kad nebepavyksta greitai "ištraukti" iš pašamones atitikmenį, arba dėlto, kad jo nebežinome. Kalbėdami apie savo darbą arba moklinėse, meninėse, religinėse bei filosofinėse diskusijose stokojame tikslų, sklandžių išsireiškimų ir sąvokų.

Jaunimo kalba
Šią stoką ypač pajuta išeivijoje užaugę jaunimas — mūsų vaikai ir vaikaičiai ir mes, vyresnioji karta, kurie palikome tėvynę būdami jauni ir gyvename toli nuo lietuvių kultūros centrų JAV-se, Kanadoje ir kitur.

Šis reiškinys nėra tiek patalietęs kartas, suspėjusias nubrėsti ir išimokslinti Lietuvoje ar turėjusias galimybių tobulintis lietuvių kalboje išeivijoje. Tačiau 1941 m. išvažiavę šešiolikmečiai, nebėgę net ir lietuviškos gimnazijos, gyvena užsienyje jau du su puse karto ilgiau nei savo krašte. Jei yra prileidžiama, kad šešerių metų vaikas pradeda sąmoningai mokytis kalbos pradžios mokykloje, tai šešiolikmečiai, anksti palikę gimtinę, turėję 10 metų laiko mokytis kalbos. Tuo tarpu išeivijoje svetimos kalbos juos veikia jau 40 metų. Jeigu jie dar taisyklingai, nors ir nelabai dailiai, vartoja gimtąją kalbą, tai tik dėl gerų pamatų, padėtų lietuvių kalbos mokytojų jų jaunystėje.

Keturiasdešimt su viršum metų užsienyje pragyventas laikotarpis savo padarė: svetima aplinka, svetima kalba, viduriniai ir augstųjų mokslų baigimas kartais net dviem ar trim svetimom kalbom, o vėliau nepalankios sąlygos gimtosios kalbos vartojimui (pvz. mišrios šeimos, darbas ir darboviečių tolumas) daro neigiamą įtaką į sklandų gimtosios kalbos vartojimą. Šie ženklai ypač ryškūs Pietų Amerikoje ir Australijoje.

Svetimybės
Kiek mūsų kalba nustojo "vaizdingumo", pastebime pokalbyje su neseniai iš Lietuvos atvykusiais rašytojais, menininkais ir mokslininkais. Tačiau nemanykime, kad tik išeivių kalba nustojo sklandumo. Aišku, išskyrus įvairius kultūrininkus ir rašytojus. Lietuvoje žmonės "linksnioja ir asmenuoja" įvairius sovietizmus, vartoja daug skolinių iš rusų ir anglų kalbos.

Sporte yra ypatingai daug skolinių. Kas seka Lietuvos spaudą ar yra lankęsis gimtinėje, negalėjo to nepastebėti. Lietuviškuose žurnaluose taip pat skaitome aprašymus, laiškus redakcijai ir įvairių ministerijų atsakymus biurokratiško žargono sudarkyta kalba, kaip pvz. "kompleksiniai laivo bandymai", "šefuoti", "univermagas", "dizainas", "teniso kortas", "fizikūla" ir t.t.

Išveiviams, jau ilgokai gyvenantiems svetimuose kraštuose, nėra lengva išlaikyti gryną kalbą, išvengti skolinių. Turėtumėm stengtis nevartoti išsireiškimų, kaip "amerikietiški kartūnų filmai", "pasaulio tūrai", "lietuviška soap opera". Blogiau yra, kai pradedame versti svetimų kalbų derinius ir idiomatinius išsireiškimus pažodžiui: "kas nors ateina", "turėjome gerą laiką" vietoje "kažkas ateina"

ir "smagiai pasilinksminome", "smagiai praleidome laiką".

Kalba ir nutautimas
Lietuvių kalbos sušlubavimas dar nėra tolygus nutautimui. Kai kalba yra nebevertinama, nebeperduodama iš kartos į kartą, nukentčia tautinis priklausomumas. Kai glaudžių ryšių jausmas su gimtuoju kraštu savanoriškai ar per prievartą susilpnėja, prasiideda tikrasis nutautimo procesas. Lietuvos istorijoje jau yra buvę skaudžių pavyzdžių. Netekome senųjų prūsų, lenkai virto lietuviai bajorai, o dabar pradėdame prarasti jaunosios kartos dalį: vieni neišmoka lietuviškai Vakaruose, kiti užmiršta stažuodami rytuose (akademini lietuvių jaunimas dažnai siunčiamas stažuoti ir dirbti Rusijoje).

Vidėdėdė moderniais laikais, kalbos nebeužtikina nėra katastrofa ar liūdna, iš kurio nebeįgalia išbristi. Tam reikia tik noro, pasiryžimo ir lėšų. Yra daug modernių priemonių, kurių palengvina kalbos mokymąsi. O tautinio priklausomumo ir tautinės sąmonės jausmai dažnai išsilaiko netgi ilgiau už kalbą. Tam turime pakankamai pavyzdžių iš JAV vyčių patriotiškos veiklos anglų kalba šio šimtmečio pradžioje. Tai matome ir iš rašytojų kūrinų, kurie, nors svetima kalba parašyti, liudija apie priklausomumą ir meilę Lietuvai: A. Mickevičius, O. V. Milašius, Aldona Gustaitė.

Svetimos kalbos mokėjimas padeda ugdyti toleranciją kitataučiams. Pasijuntame esą žmonijos dalelė, nors ir skirtinga tautybėmis. Gimtosios kalbos mokėjimas įgalina pasiekti tautos šaknis, pajusti jos dvasią. Tada galime laisvai apsispręsti, ar norime jai priklausyti, ar ne. Priklausyti dielei, galinčiai tautai yra daug lengviau nei mažam, svetimių užimam kraštui: tai pareikalauja daugiau išpareigojimo, pasišventimo ir finansinių aukų. "Tėvynė vien lūpose nešioti neužtenka. Gimęs ir augęs krašte turį ram ir išpareigojimą. Turėti tėvynę yra dovana, ne savaimi suprantama privilegija" (Vladas Požela).

Pagalba jaunimui
Šiuo atžvilgiu jaunimas yra nepavydėtinai padėtyje. Mūsų vaikai gimė ir užaugo vienaime krašte, o mes dažnai norime, kad jie visą savo meilę atiduotų kitam kraštui, kurio daugumas nėra net matę. Nebandykime jaunūliui įtikinti "superpatiniais" argumentais ir dar blogiau — juos gėdinti. Jeigu jie nėra tokie karšti lietuviai ir gerai nemoka lietuvių kalbos, tai kas kaltas? Prisipažįstam kaltais, nėra ko ir ryškėmis plaktis. Gyvenime geri norai kartais neišsipildo. Betgi galime sąmoningai ir vieningai dirbdami padėti jaunimui. Galime padėti puoselėti kalbą ir ją skleisti jų tarpe. Uždavins nėra neišsprendžiamas. Tačiau turėtumėm kiek pakeisti vyraujančią galvosena apie fonduose sukauptus pinigus. Kitaip sakant, turėtumėm sutapatinti Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės kovą su lietuvių kalbos ir tautybės išlaikymo kova. Mintis nenauja, nors gal tokia interpretacija nebuvo viešai ir dažnai gvil-denama. (Jeigu tai jau daroma užjūriuose, tai šio straipsnio autorė atsispašo. Kaltas provincializmas ir žinių stoka).

Fondų lėšos
Ką reikšia "sutapatinti kovą už nepriklausomybę su lietuvių kalbos išlaikymu"? Nemanome siūlyti staiga visus sukauptus indėlius išbarstyti, tikint, kad įvyks stebuklas, ir lituanistinės mokyklos pripildys mokinių. Aišku ne! Turime ir toliau lėšomis remti visus žygius, kurie primintų Vakarų pasauliui 40 metų daromą skriaudą mūsų tautai. Priminti valstybių galvoms, jų ministeriams, seimo ir senato nariams visus smurtus, okupantų vykdomus Lietuvoje. Tikinčiųjų Bendrijas ir jų galvas toliau informuoti leidiniais apie religijos suvaržymą bei tikinčiųjų persekiojimą. Turime nenustoti leidę kuo daugiausia medžiagos svetimosios kalbomis, kurioje yra

nušviesti tikrieji sovietų politikos tikslai Lietuvoje. Turime atitaisyti istorinius klaidojimus ar faktų nutylėjimus. Tokius leidinius reikėtų pasiūsti bent į universitetų bibliotekas. Dažnai bibliotekose randame tik sovietinės propagandos ir Lietuvoje išleistų knygų. (Tokia liūdna padėtis buvo mūsų federacinėje bibliotekoje Kanberoje prieš keletą metų). Nereikia atsisakyti ir taikaus pobūdžio demonstracijų, peticijų ir kitų veiksmų, kurie atkreiptų krašto gyventojų dėmesį į Lietuvos padėtį. Stenkimės ir toliau skatinti žurnalistus kelti Lietuvos klausimą kitataučių spaudoje. Jei tik yra galimybių, reikėtų veiklą išplėsti ir radijo transliacijas ir į televizijos programas. Algio Taškūno bandymas Tasmanijoje sudaryti televizijos programą apie tikrąją padėtį Baltijos valstybių kraštuose šį kartą nepavyko! Rankų neturime nuleisti. Išėikime iš lietuviško "geto". Užuo kartoję patys sau, kaip mūsų tauta kėncia, siekime užimti pozicijas, kuriose mūsų balsas, reikalaujamas laisvės Lietuvai, būtų girdimas krašto gyventojų ir valdžios!

Praplėsti paramą
Tikiuosi, kad minėtus ar panašius veiksmus remia Tautos Fondas. Betgi rėmimą reikėtų žymiai praplėsti ir į remiamų vienetų sąrašus įtraukti daugiau kultūrinių ir sportinių organizacijų JAV, Kanadoje, Pietų Amerikoje ir Australijoje. Tokiu būdu teatrai, chorai tautinių šokių grupės galėtų daugiau gastroliuoti, o sportininkai daugiau varžybų rengti, tuo patraukdami jaunimą ir sukeldami simpatijų Lietuvai tarp vietinių gyventojų.

Taip pat metas pagalvoti ne tik apie literatūros premijas, bet ir kitų meno bei mokslo šakų. Metas gal ir surengti pasaulinio masto išeivijos lietuvių menininkų parodą ten, kur tai garsiausiai nuskambėtų.

Reikėtų taip pat nors kartą į metus pasiūsti JAV-se ar kitur gyvenančius kultūrininkus, rašytojus, kalbininkus, režisiorius, tautinių šokių vadovus ir jaunimo atstovus ir tolesnius žemynus, kuriuose jie galėtų pagyventi kultūrinę veiklą, surengti studijų savaites vyresniajai kartai ir jaunimui. (Australijoje netekome net dviejų pajėgių režisorių!). Gastroles, svarstybos, studijų savaitės ir kiti renginiai pavergia daugiau širdį nei vis tie patys pakaitininkai, kurių mintis klausytojai jau iš anksto žino.

(Nukelta į 7-tą psl.)

Čikagiškio "Antro kaimo" aktoriai vaidinimo metu. Iš kairės: R. Stakauskas, E. Būtenas, V. Gilvydienė. Šis satyrinio žanro vietinis mini savo veiklos dvidešimtmetį

Klaidos Lietuvių enciklopedijoje

P. LELIS

"LE" pastebėtų klaidų sąrašai buvo spausdinti "TŽ" 1980 m. 18 nr., 1981 m. 17 nr. ir 1983 m. 4 nr. Šis yra IV tęsinys. Turintieji "LE" tomas gali "TŽ" nurodytas klaidas pasitikrinti ir pataisyti.

Šiame sąrašė pirmasis skaitmuo reiškia "LE" tomo nr., antrasis — puslapi.

8 — 80 Po garsaus Vienos apsupimo 1663 metais... Turėjo būti "Po garsaus Vienos apsupimo 1683 metais..."

8 — 127 Hanulis, Jogailos laikų Vilniaus vietininkas, suvaidinęs svarbų vaidmenį 1832—86. Turėjo būti 1382—86.

11 — 265 Kazimieras jogailaitis, jauniausias (trečiasis) Jogailos sūnus. — Jogaila su ketvirta žmona Sofija turėjo tik du gyvus sūnus — Vladislavą ir Kazimierą. (Pirmasis sūnus gimdamas mirė).

9 — 518 Kirov Sergej 1934 m. nužudytas Trockio šalininku. — Tai oficiali sovietų versija. Faktiniai jo nužudymą suorganizavo Stalinas ir Jagoda (žr. M. Hyde, "Stalin").

12 — 361 Konradas III... turėjo grumtis su Saksonijos valdovu Lotaru II. — Turėjo būti su Lotar III, 1125—37, nes Lotaras II valdė Lotaringiją 825—69. Žr. "LE" 16-952.

12 — 363 Konradas mozūrų kng. Po mirties 1247 m. jo sūnus Kazimieras valdė Kijevą, Lėnėciją, Sieradzę. Turėjo būti: Kujaviją, Lėnėciją, Sieradzę, nes nuo 1240 m. Kijevą valdė totoriai, o vėliau Lietuva.

15 — 58 Lietuvos miestų gyventojų skaičiai 1923—1959 m. — Nurodyti 49 miestai, bet trūksta Zarasų miesto.

17 — 97 Mahomet V. Pirmojo pasaulio karo metu Turkija dalyvavo sąjungininkų pusėje. — Sąjungininkais buvo vadinami Anglija, Prancūzija, Amerika (Allies). Turkija kariavo priešingoje pusėje.

17 — 290 Marcinkus buvo laikomas Sagau belaisvių stovykloje. — Turėjo būti: Sagan belaisvių stovykloje.

18 — 25 Mazėpa su keliasdešimt tūkstančių kazokų prisijungė prie švedų 1709 m. — Tai netiesa, nes "LE" 11-61 rašoma: "Ukrainoje Karolis XII terado 4000 kazokų, užuož žadėtų 40.000", o "LE" 23-256 pačiam gale rašoma: "Etmonas Mazėpa Karoliui XII pažadėtos pagalbos suteikti negalėjo, nes..."

19 — 172 Molotov Vjačeslav užs. reik. min. 1953—1957 m. — Turėjo būti 1953—1956, nes nuo 1956 VI. iki 1957 II. užs. reik. min. buvo Šepilov Dmitry. Žr. "LE" 29-409.

20 — 23 Nastopka Stasys, generalas. — Po jo fotografija parašyta P. Nastopka.

24 — 510 Rasputinas. Jį nužudė 1916.XII.17 kng. F. Jusupov, dūmos atst. V. Puriškevič, princas Dimitrij-Pavlovič ir karininkas Suchotin. — Nenurodytas svarbus nužudymo dalyvis dr. Lazovet.

32 — 95 Pačiame puslapyje gale vieton praleisto žodžio "negalėjo" išspausdintas antrą sykį sakiny "ir Aukso Orda ir iš chano Mama-jaus 1370 paramos". — Turėjo būti: "bet did. kng. sosto iš Dimitro Doniško atsiimti negalėjo".

Pastaba. Kai kur "LE" įvairūs aiškinimai per daug išplėsti. Kartais vieno žodžio aiškinimas užima kelis puslapius. Taip pat ir vietovijų aprašymai labai neproporcingi jų svarbumui. Pvz. tokiame miesteliui, kaip Valkininkas, duota septyni puslapiai, o didesniems ir svarbesniems miestams, kaip Ukmergė, Vilkaviškis, skirta irgi po septynis puslapius.

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

NAUJI MINIMALINIAI ATLYGINIMAI ONTARIO PROVINCIJOJE

Naujos minimalinės atlyginimų kainos įsigalios 1984 metų kovo 1 dieną. Kiti pakėlimai įsigalios 1984 metų spalio 1 dieną.

	Nuo kovo 1 d.	Nuo spalio 1 d.
Bendras valandinis atlyginimas	\$3.85	\$4.00
Mokinio valandinis atlyginimas	\$3.75	\$3.90
Studento iki 18 metų valandinis atlyginimas	\$3.00	\$3.15
Statybos valandinis atlyginimas	\$4.10	\$4.25
Patarnautojo alkoholinių gėrų patalpose, turinčiose leidimą, valandinis atlyginimas	\$3.35	\$3.50

Papildomos informacijos gaunamos darbo ministerijoje (Employment Standards Branch, Ontario Ministry of Labour) šiuose miestuose:

HAMILTON	OTTAWA	THUNDER BAY
Tel: (416) 521-7740	Tel: (613) 523-7530	Tel: (807) 475-1691
KENORA	SAULT STE. MARIE	TIMMINS
Tel: (807) 468-3128	Tel: (705) 949-3331	Tel: (705) 267-6231
KINGSTON	ST. CATHARINES	TORONTO
Tel: (613) 547-3417	Tel: (416) 682-7261	Tel: (416) 965-5251
KITCHENER	SUDBURY	WINDSOR
Tel: (519) 744-8101	Tel: (705) 675-4455	Tel: (519) 256-8278
LONDON		
Tel: (519) 439-3231		

Nemokamas telefono numeris rasite vietinėse telefonų knygose — valdžios įstaigų sąrašuose.

Ministry of Labour Ontario
Employment Standards Branch

GINKIME LIETUVIŲ TEISES!

Nepamirškite savo aukos
Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekių rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: **5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, USA**

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui..... US \$

Pavardė, vardas

Adresas

Toronto lietuvių vyrų kvartetas, kuriame keletą metų dainavo ir velionis HERBERTAS ROŽAITIS. Iš kairės: J. Zubrickas, Alf. Brazys, vadovas sol. V. Verikaitis, V. Bigauskas, H. Rožaitis. Šis kvartetas atliko meninę programą "Tėviškės žiburiai" spaudos būlėje 1956 m. sausio 21 d. Savo veiklos metais jis daug kur koncertavo

Gimtosios kalbos išlaikymas išeivijoje

(Atkelta iš 6-to psl.)

Toks intensyvesnis kultūrinis ir sportinių jėgų pasikeitimas labai padeda atgaivinti priblūsiusias patriotizmo vėgules ir paskatina neutraliai nusiteikusių jaunimo dalį labiau "pasitempti" ir išeiti iš savo patogių "neveiklos" pozicijų. Ir vyresnei kartai prarastą gauti kartas nuo karto gerą švirkštą!

Pagyvinti švietimą

Mokymasi lietuviškose mokyklose bei mokinių pritraukimą daugeliu atveju lemia geras švietimo vadovybės planavimas ir lėšos. Mokiniai, teigiamai įdomiai dėstomi lietuviškai ir jeigu jie gerai mokymuosi, su mažomis išimtimis, visai noriai mokosi. Tegul švietimo vadovybė pateikia aiškų savo siekių planą artimoje ir tolimesnėje ateityje. Būtų pravartu numatomoms išlaidoms sudaryti nors apytikrą biudžetą. Tada Bendruomenės, Tautos Fondas, Australijos Lietuvių Fondas bei panašios institucijos turės daugiau pagrindo remti užmojus. Veigu tikrai norime pristabdyti nutautimo spartą, turime griežtiškesnių veiksmų ir brangių priemonių.

O ko mums reikia? Toliau nuo JAV esantiems kraštams reikia prityrusių pedagogų, kurie galėtų ne tik mokinius, bet ir mokytojus pamokyti, kaip galima ir reikia pritaikyti modernius metodus lietuvių kalbos mokyme.

Reikia modernių, patrauklių vadovėlių, neakivaizdinių kursų jaunoms šeimoms, gyvenančioms didesnių miestų pakraščiuose, gerų magnetofoninių ir garsinių vaizdajuosčių bei skaidrių.

Reikia kuo skubiausiai sudaryti gerus, išsamius žodynus. Argi tokiam svarbiui reikalui nebūtų galima gauti paramos iš JAV federacinės švietimo ministerijos, Rockefellerio fondo ar iš kitur? Ar jau buvo bandyta daryti žygių šiuo reikalu?

Svarbiausia — akstinas

Tačiau svarbiausia — duoti jaunimui ir tėvams AKSTINĄ, kuris paskatintų pirmųjų mokymąsi, o antrųjų moralinę ir materialinę pagalbą.

JAUNIMUI REIKIA AKSTINO MOKYTIS! Lietuvių kalbos įskaitymas į brandos atestatą yra svarbus argumentas. Kiti kraštai turėtų pasiekti Australijos pavyzdžiu ir įvesti lietuvių kalbą į savo valstijos brandos atestatų egzaminus. Australijoje net trijose valstijose iš šešių galima laikyti lietuvių kalbos valstybinius egzaminus, būtent: New South Wales, Viktorijoje ir Pietų Australijoje. Šiose valstijose lietuvių kalba yra sudaryta su prancūzų, vokiečių, italų, ukrainiečių, vietnamiečių ir kitomis svetimomis kalbomis. Aišku, nebuvo lengva išgauti pripažinimą dėl nedidelio lietuvių imigrantų skaičiaus, tačiau nuo 1975 m. išleidome apie 60 abiturientų neigausioje mūsų Adelaidės lietuvių kolonijoje. Tiesa, tai nėra didelis skaičius. Bet gi be lietuviščių kursų, kuriuose jaunas galėjo pasiruošti lietuvių kalbos valstybiniam egzaminams, gal šiandieną dar mažiau jaunuolių kalbėtų lietuviškai!

Ir tėvams reikia akstino!

Paprastai tėvai mielai aukojasi, jei mato konkrečią nau-

dą savo vaikams. Būtina įtikinti tėvus, kad lietuvių kalbos mokymasis yra jų prieaugini naudingas. Nuo tėvų daugiausiai priklauso, ar vaikai kalba ar nekalba lietuviškai. Tėvus reikėtų mažiau graudenti patriotiniais sentimentais, bet daugiau atkreipti jų dėmesį į mokslinius įrodymus, kad daugiakalbiškumas neabejotinai padeda jauno žmogaus asmenybės ugdymui. Kodėl mes lankome mokyklas, gimnazijas, universitetus? O dėlto, kad jas baigę tikimės gauti geresnį darbą. Visos mokslo šakos ugdo protavimą.

Žinoma, nevisos mokslo šakos lavina tą pačią asmenį protavimo galia. Kaip ir kiti dalykai, kalbos mokymasis yra savotiška smegenų gimnastika, kuri ne tik išvysto kalbos struktūros supratimą, bet ir išmoko disciplinuoto, logiško galvojimo.

Mokinyms mokosi atpažinti panašius ir skirtingus veiksmų variantus, atrinkti atitiktinius, greičiau ir geriau sudeginti skirtingus duomenis, atpažinti frazeologijos sąryšius (patterns), operuoti skirtingais kalbos elementais.

Tokiu būdu mokinyje išsivysto pajėgumas protauti keliose plotmėse. Protavimas keliose plotmėse ("divergent thinking ability") yra būtinas visose atsakingesnėse darbo vietovėse ir puikiai paruošia mokinį tolimesniam akademiniam mokslui. Todėl grynai moksliniu ir materialiniu požiūriu jaunesnioji karta gali tik pralaimėti nesimokydama kalbų, ypač lietuvių kalbos.

Praktinė nauda

Lietuvių kalba yra sunki. Europietišku kalbų sunkumo mastelyje nuo 1 iki 10 ji užima 8 vietą. Išmokti tobulai lietuvių kalbą vien tik lankant savaitgalio mokyklas beveik neįmanoma. Vis dėlto vaikai, nejučiomis išmokę kalbėti lietuviškai šeimoje, turi gerą progą kalbą patobulinti mokykloje ir vėliau lietuvištinuose kursuose.

Lietuvių kalbos išmokimo sunkumas turi ir savotiškų pliusų. Mokinyms, išmokęs sunkesnę indoeuropiečių kilmės kalbą, jau daug lengviau mokosi kitos, to paties kamieno ar net skirtingos kalbos. Kodėl? Mokslininkai yra nustatę, kad pas mokinį įvyksta galvoje ir vienos kalbos mokėjimo ir valdymo pritaikymas (transfer) kitai kalbai.

Ateityje įvairūs skaitytuvai (kompiuteriai) ir kiti aparatai vis daugiau pavaduos darbininkus ir perims valdininkų vietas. Atsirastų vis daugiau priverstinai nedirbančiųjų.

Reikia manyti, kad švietimo srityje irgi vyks įvairūs pasikeitimai, ir amerikiečių nenoras mokytis svetimų kalbų keisis. Dabar, rodos, tik JAV, Anglijoje ir Australijoje (mes visados mėgdžiojame JAV ir Angliją) bent vienos svetimos kalbos mokymasis nėra privalomas. Kai bus ateityje priverstinis nedarbas, žmonės turės daugiau laisvalaikio. Suaugę vėl mokysis įvairių dalykų. Kalba, būdama svarbi komunikacijos priemonė, vėl atgaus svarbą ir šiuose kraštuose. (Australijoje jau sudaryta komisija, kuri tą reikalą tyrinėja. Komisijos nariai: švietimo ministerijos atstovai ir mokytojai bei kalbininkai).

O ką kalbėti apie lietuvių kalbą parašytų mokslinių ir literatūrinių veikalų išvėrtimą į svetimas kalbas ir atvirkščiai? Lietuvių kalba yra svarbi kalbininkams: ji dar yra gyva kalba, artčiausiai susijusi su senąja sanskritu kalba, kuri savo ruožtu, turi būti artima indoeuropiečių prokalbei.

Mūsų kalbininkai išvalė kalbą nuo barbarizmo ir praturtino jos žodyną naujadarais. Šis procesas vyksta ir toliau. Dabartiniai kalbininkai išeivijoje ir Lietuvoje irgi yra įnešę nemažai naujų faktų ir teorijų lietuvių kalbotyroje. Bet gi ir ateityje mums reikės kalbininkų baltistikos ir palyginamosios filologijos moksluose. Senoji mūsų kalba turėtų įkvėpti tikrą pasididžiavimą kiekviename lietuviuje. Juk, kalbos atžvilgiu, mes esame lyg ir privileijuotoje pozicijoje.

Daugiau stipendijų!

Stipendijos įgalintų mokinius pasimokyti Vasario 16 gimnazijoje ar PLJS vasaros kursuose. O studentai ir būsimieji mokytojai galėtų atlikti stažą pedagoginiame institute Čikagoje ir pasimokyti lituanistikos katedroje, kai ji pradės veikti.

Ar Tautos Fondas, Lietuvių Fondas ir kitos panašios institucijos nerastų savo tautiniam darbe vietos "šviesai nuo kalno" — lietuvių kalbos, o tuo pačiu ir tautos išlaikymui nutautimo pavojo debesyse? Remkime stipendijomis būsimuosius lietuvių kalbos mokytojus, kad jie, kuo stipriau pasirengę kultūrinuose mūsų centruose, grįžtų savo bendruomenėn testu mūsų darbo!

Mums trūksta aiškių ateities švietimo gairių, modernių mokytojų priemonių, prityrusių pedagogų. Visko gal ir nepasieksime. Įgyvendinkime nors kelis užsimojimus. Dar nėra per vėlu. Tik daugiau ryžto, vieningumo ir persiorientavimo galvosenoje dar prieš įžengiant į 21-mąjį šimtmetį.

SONETAS

(Prelatui Jonui Kučingui)

Kada Kristus Betliejuje gimė —
Su Juo ir Žmogus — žmonija!
Nežinojo pasaulyje niekas,
Ką atneš Jo gimimo diena.

Jį pakrikštijo pranašas Jonas
Žaliu vandeniu upės sraunios —
Lygiai džingėsi vargšas ir ponas
Atpirkimo sulaukę dienos!

Ora ora, ora et labora —
Skambėjo Jordano krantuose!
Kas Dievui tarnavo ir kūrė,
Pastatė bažnyčias maldos.

O Kristau, Valdovė dangaus —
Apšviešk tamsų kelią žmogaus.

ANATOLIJS KAIRYS

Alei Rūtai

paskirta "Draugo" romano konkurso premija už veikalą "Pirmieji svetur" š. m. sausio 22 d. Klivlande, kur posėdžiavo vertintojų komisija. Premijuotas romaną atrinktas iš 8 rankraštinų veikalų. Alė Rūta Arbenė, gyvenanti Kalifornijoje, yra 19 knygų autorė, laimėjusi ir daugiau premijų. \$2000 premija šį sykį bus įteikiama š. m. gegužės 20 d. Los Angeles mieste. Premijos mecenatė — J. Zdanavičiūtė-Pupelienė.

Pašto ženklų paroda "Lithpex VI"

Toronto lietuvių filatelistų draugija ruošia vien tik lietuvių filatelistų draugijos parodą LITHPEX VI, kuri įvyks balandžio 14-15 d.d. Toronto Lietuvių namų Mindaugo salėje. Vardas "LITHPEX" yra padarytas iš angliško pavadinimo — LITHUANIAN PHILATELIC EXHIBITION. Paroda yra rengiama paminėti Lietuvos globėjo šv. Kazimiero 500 m. mirties sukaktį. Į šią parodą yra kviečiami Kanados ir JAV filatelistai dalyvauti su savo įvairiais pašto ženklų rinkiniais. Registruotis iki kovo mėn. pabaigos.

Šv. Kazimiero retai sukaččiai paminėti Toronto lietuvių filatelistų draugija yra paruošusi filatelinių suvenyrinių vokių su šv. Kazimiero atvaizdu, kuris kovo 4 d. bus antspauduojamas Toronto pašte specialiu antspaudu. Šis suvenyrinis vokus yra sukurtas dailininko P. Vaškio. Vokai yra įvairūs: vieni — juodos spalvos, kiti — juodos spalvos violetiniam fone, treči — juodos spalvos mėlyname fone. Šv. Kazimiero suvenyriniai vokai bus naudojami ir per LITHPEX VI — filatelijos parodą.

J. Tumo-Vaižganto 50 m. mirties proga buvo suroštas lietuvių knygų Lietuvių namuose. Vaižgantas buvo kunigas, vi-

suomenininkas ir rašytojas tautinio atgimimo ir laisvos Lietuvos laikais. Jis buvo didelis kovotojas už lietuviybę ir daug kentėjo nuo lenkomanų. Vaižganto literatūrinis įnašas buvo didelis.

Tautinio atgimimo veteranui Vaižgantui paminėti Toronto lietuvių filatelistų draugija yra išleidusi suvenyrinius vokus. Jų yra dvejojų — juodų ir mėlynų. Vokai su pašto ženklų buvo antspauduoti Toronto pašte su filateliniu antspaudu ir Vaižganto mirties data (IV-29).

Dar yra šiek tiek likę S. Dariaus ir S. Girėno filatelinų vokių. Visų aukščiausi išvardintų vokių kaina: 5 už \$1.00; su pašto ženklu ir Toronto specialiu pašto antspaudu — 75 ct. Kas norėtų jų įsigyti, prašomi kreiptis į Toronto lietuvių filatelistų draugijos sekr. K. Kaminską, 25 Norma Cres., Toronto, Ont. M6P 3G9.

Toronto lietuvių filatelistų draugijos susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį 4 v.p.p. Lietuvių namų (1573 Bloor St. W.) posėdžių kambaryje. Kas renka pašto ženklus ir norėtų įsijungti į šią organizaciją, yra kviečiami atsilankyti į sekančią susirinkimą, kuris įvyks vasario 12 d. 4 v.p.p. K.K.

"Žvaigždutės" šešiasdešimtmetis

1983 m. suėjo 60 metų, kai Kaune buvo pradėtas leisti vaikų laikraštėlis "Žvaigždutė". Jos kūrėjas ir ilgametis redaktorius buvo mokytojas Stasys Tijūnaitis. Laikraštėlis buvo ne tik vaikams, bet ir pačių vaikų prirašomas. Juos darbučiai ir sumaniai laikraštėlyje ir laiškais mokė šis redaktorius per pirmuosius 11 metų. Pz. per pirmąjį dešimtmetį jis parašė laikraštėlyje net 1512 atsakymų jaunesiems rašytojams. Tiek pat atsakė ir asmeniniais laiškais, jaunuolius pamokydamas ir padiršindamas, dėdamas ne tik pačius geruosius, bet ir silpnesnius jų rašinius ir eilėraštnus, kad tik jaunas, vos pradėjęs pirmuosius žingsnelius bendradarbis neparkluptų ir nesustotų, bet ugdytų savo talentą.

Tuo būdu iš tų vaikiškų bandymų pamažu išaugo jauni rašytojai, vėliau pasiekę ir gražių aukštumų. Iš žinomesnių paminėtini Vytautas Nemunėlis (Bernardas Brazdžionis), Vytautas Tamulaitis, Jonas Minelga, L. Žitkevičius, P. Drevinis, Anzelmas Matulaitis (dabar Matutis) ir J. Kuzmickis (Gailius).

Laikraštėlis turėjo didelį bendradarbių

pasisekimą, nes nuo 2000 tiražo buvo pakilęs iki 10.000. Aišku, skaitytojų jis turėjo kelis kartus daugiau, nes buvo prenumeruojamas mokykloms, skaitomas šeimose su keliais vaikais, o taip pat ir skolinamas į jo rankų į rankas.

"Žvaigždutė" leido Angelo Sargo vaikų s-ga nuo įsistatymo iki 1935 m., kai tą darbą perėmė jėzuitai. Tada redagavo kun. J. Blažys, o nuo 1938 iki 1940 m. leido "Maldos" b-vė, redagavo kun. J. Kuzmickis.

"Žvaigždutė" su savo skaitytojais, skatinant redaktoriui, Tijūnaitiui, daug prisidėjo prie tautosakos populiarinimo. Skaitytojai rinko mįsles, patarles, pasakas ir spausdino laikraštėlyje. Pz. pirmajame dešimtmetyje buvo išspausdintos 325 patarlės ir 1682 mįslės. Skaitytojų surinktos liaudies pasakos buvo leidžiamos atskiromis knygomis "Mūsų pasakos" 1927, 1928, 1929, 1930 ir 1932 m.

Tai buvo tikrai mylimas, didžiai laukiamas, nes pačių vaikų prirašomas, vaikams skirtas laikraštėlis.

Liuda Gailiūnaitė

buvusi "Žvaigždutės" bendradarbė

Vertintojų komisija, kuri 1983 metų "Draugo" romano premiją paskyrė rašytojai Alei Rūtai už romaną "Pirmieji svetur". Iš kairės pirmoje eilėje: O. STANIŠKIENE, prof. dr. J. KAVALIŪNAITĖ; antroje eilėje: J. STEPUŽIS, B. GAIDŽIŪNAS, V. ROCIŪNAS. Šie likvidavę iš perskaitę asūnis rankraštnius veikalus

Nuotr. V. Bacevičiaus

Atsiųsta paminėti

ELTA-PRESSEDIENTST. Herausgegeben vom litauischen Informationsdienst ELTA; 6840 Huettenfeld, Mannheim Strasse 16, Nr. 1-2-3, Oktober, November, Dezember 1983. Tai vokiškoji ELTOS biuletenio laida, redaguojama K. Barono.

LAISVĖS BESIEKIA. Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos įnašas į antinacinę rezistenciją. Atsiminimai Povilo Žičkaus, Algirdo Vokietaičio, Vlodo Žilinsko. Iš-

leido LLKS išeivijoje. (Knyga gaunama pas platintojus ir pas Sąjungos išdininą Joną Vasi, 132 Rosemary Rd., Dedham, MA 02026, USA). Čikaga 1983 m., 405 psl.

Vytautas Bagdanavičius, KULTŪRINĖS GELMĖS PASAKOSE. Keturių dalių tautosakinė teologinė studija. III knyga. Juodosios globėjos variantai. Viršelis Vytauto Virkau. Išleido Tėviškės knygų klubas. Čikaga 1983 m., 282 psl. Kaina — \$9.00.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dail. Antanas Tamošaitis, Lietuvių tautodailės instituto kuratorius, ruošia knygą apie tautines lietuvių juostas. Anksčiau yra išleisdingas knygas apie tautinius lietuvių drabužius ir velykinius margučius. Jas anglų kalba išleido Lietuvių tautodailės institutas Toronte.

JAV LB St. Petersburgo apylinkės valdyba vasario 3 d. Lietuvių klube rengia koncertą, iš Niujorko pasikvietusi mišrų "Harmोनijos" kvartetą, vadovaujamą Viktorio Ralio. Pastaruoju metu tas kvartetą yra sėkmingai pasirodęs įvairiose lietuvių kolonijose, dalyvavęs kalėdiniame koncerte Šv. Patriko katedroje Niujorke.

Antroji M. K. Čiurlionio galerija Čikagoje pernai surengė bendrą konkursinę lietuvių dailininkų darbų parodą, kuri buvo atidaryta lapkričio 4 d. Dalyvavo 16 dailininkų su 46 kūriniiais. Dvi premijos po \$300 — velionies dail. T. Petraičio ir pačios galerijos laimėjo: V. Švabienė — už grafikos darbą "Didvyrių žemė" ir J. Krapiuskienė — už kompiuteriu sukurtą "Žytį".

Žymusis čelistas Dovydas Gerinas, susilaukęs plataus pripažinimo V. Vokietijoje, yra pakviestas koncertams į JAV. Jis yra žydų kilmės, gimęs Lietuvoje, gerai kalbantis lietuviškai, neseniai pasitraukęs iš Lietuvos. Detoroite bei apylinkių lietuvių galės dalyvauti jo koncerte, kuris vasario 19, sekmadienį, 3 v.p.p., rengiamas Kingswood auditorijoje, 885 Cranbrook Rd., Bloomfield Hills. Apie jo koncertus ateina labai geri atsiliepimai iš V. Vokietijoje gyvenančių lietuvių.

Kotryna Grigaitytė yra išleidusi naują poezijos rinkinį "Tylos dovana". Ji galima gauti "Darbininko" administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA. Ten taipgi gaunamas ir anksčiau išleistas rinkinys "Marių vėjai skambant". Abi knygos kainuoja po keturis dolerius.

Saviveiklinis satyros teatras "Antras kaimas" Čikagoje, įsteigtas 1963 m., savo veiklos dvidešimtmetį paminės dviem spektakliais š. m. vasario 4-5 d. Jaunimo centro salėje. Sukaktį skirtą programą ruošinama jau keli mėnesiai. Dabartinę aktorijų grupę su save prievaidu vadinaučiu rež. A. T. Antanaičiū sudaro — Vida Gilvydienė, Jūratė Jakštytė, Indrė Toliusytė, Eugenijus Butėnas, Juozas Kapačinskas ir Arvydas Vaitkus. Į spektaklius žada įsijungti ir buvusieji aktoriai: Romas Ankaitis iš San Francisco, Ramūnė Vitkienė, Elvyra Kavaliūnaitė-Shanon, Nijolė Sparkytė iš Los Angeles, Genutis Procuta iš Otavos, Vaigalė Kavaliūnaitė-Duers iš Evanstono, Marytė Mažeikaitė-Utz iš Evergreen Parko, Juozas Aleksūnas, Romas Stalkauskas ir Jonas Žukauskas iš Čikagos. Sukaktį skirtą programą bus įjungta ir prieš daugelį metų sėkmingai vaidintų tokių šikių, kaip "Beau monde", "Tiesos akimirka", "Kovotojas", "Archeologijos pamoka".

Pirmąsias kompoz. Julius Gaidelio mirties metinės specialia š. m. sausio 1 d. laida paminėjo Petro Viščinio vadovaujama radijo valandėlė "Laisvės varpas", skirta Bostono bei apylinkių lietuviams. Programai buvo panaudoti J. Gaidelio kūrinių įrašai. Ji pradėta "Malda už tėvynę", atlikta Šv. Kazimiero lietuvių parapijos mišraus choro Brocktone, kai jam vadovavo pats J. Gaidelis. Apie velionies kūrybą ir veiklą kalbėjo Stasys Santvaras, primindamas jo darbą su choralis, vokaliniiais vienetais bei solistais. Didžiausią rūpestį dabar sudaro jo kūrinių išsaugojimas ir paskleidimas. Kūrybinį velionies palikimą yra išsivežę Australijon ten gyvenantys sūnus Garsas Gaidelis. P. Viščinis jau anksčiau buvo pasiūlęs sudaryti J. Gaidelio fondą, kuris rūpintųsi jo kūrinių išleidimu ir populiarinimu. Po S. Santvaro kalbos buvo išklausyta ištrauka iš J. Gaidelio mažosios siuitos fortepijonui, atlikta pianisto Andriaus Kuprevičiaus. P. Viščinis tada transliavo 1979 m. balandžio 8 d. išrašytą pasikalbėjimą su J. Gaideliu apie jo "Ketvirtosios simfonijos" atlikimą Čikagoje. Velionies atminimui skirtą programą užbaigė Čikagos lietuvių operos su simfoniniu orkestru įdainuotas "Danos" operos finalas "Tėve mūsų", ištrauka iš "Antrosios sonatos" smuikui ir fortepijonui, atlikta taip pat jau mirusio smuikininko Izidoriaus Vasyliūno su sūnumi Vyteniu.

V. Kst.

Geriausiu vaidybinio filmo jaunųjų kūrėjų darbų apžiuroje Kišiniove buvo pripažintas rež. A. Puipos filmas "Motėris ir keturi jos vyrai". Šiam Lietuvos kino studijos filmui rež. A. Puipa panaudojo danų rašytojo H. Drakmano novelės "Romanas kopose" motyvus, pats parašydamas scenarijų. Filmavimą atliko J. Tamoševičius. Specialaus diplomu susilaukė aktorė J. Onaitytė už geriausią pagrindinį moters vaidmenį. Diplomas paskirtas ir visai kūrybinei šio filmo grupei už sėkmingą tautinių tradicijų pavaizdavimą.

"Dailės" salonas Vilniuje surengė šiauliečių dailininkų tapybos darbų parodą. Joje buvo išstatyti 28 V. Trušio, R. Trušio, E. Juchnevičiaus, B. Šalčio, P. Anikino, R. Garbaciausko ir kitų dailininkų kūrinių. Vyravo gamtovaizdžiai, natūrmortai, portretai. Didžioji autorių dalis yra baigusi Vilniaus dailės institutą, keli — Šiaulių, K. Preiško pedagoginį institutą.

Baltiečių dailininkų knygžemlių paroda kas antri metai surengiama Vilniuje. Ketvirtąją parodą, įvykusi 1983 m. pabaigoje Vilniaus universiteto mokslo muziejuje, susilaukė ir svečių iš Moldavijos. Miniatiūrinė grafikai atstovavo daugiau kaip 500 knygžemlių. Parodą atidarė Lietuvos leidyklų, poligrafijos ir knygų prekybos reikalų komiteto pirm. J. Nekrošius, paskelbęs jos laureatus, kuriais tapo dailininkai — E. Viliama iš Latvijos, V. Toli iš Estijos ir lietuvis E. Eidrigevičius.

Poetas Vincas Stonis (kan. Kazimieras Žitkus), gyvenantis Kaune, 1983 m. gruodžio 17 d. sulaukė amžiaus devyndesimtmečio. Kunigu jis yra išventintas 1919 m. gegužės 4 d. Pirmąjį poezijos rinkinį "Ašarėlis" išleisdino 1924 m., antrąjį "Dainų pasiklausius" — 1925 m. Jo eilėraščių "Grazių dainelių daug girdejų" tapo populiaria daina. Daug laidų susilaukė jo parašyti tikybos vadovėliai pradinėms mokykloms — "Tėve mūsų", "Sveika Marija", "Tikim". Be to, išleido "Mažąjį katekizmą", maldaknygę vaikams "Prie altoriaus". Amžiaus sukakties proga ji aplankė Marija Macijauskienė, pasikalbėjimo išpuždus ir du jo eilėraščių paskelbė — "Gimtojo krašto" 1983 m. gruodžio 22 d. laidoje. Iš jos sužinojome, kad 1970 m. Vilniuje buvo išleista trečioji V. Stonio poezijos rinktinė "Lyrika". Sukautuvininkas mėgdavo lankytis Kauno literatūros muziejuje, M. K. Čiurlionio galerijoje, bet dabar jau nepalieka namų, nes sunku vaikščioti. Dėl pablogėjusio regėjimo nebegali rašyti.

Lietuvos rašytojų sąjunga papildė keturi nauji nariai — poetės Bronė Liniauskienė ir Marija Macijauskienė, literatūros kritikai — Aleksandras Krasnovas ir Saulius Žukas. B. Liniauskienė yra gimusi 1923 m., baigusi Vilniaus universiteto istorijos-filologijos fakultetą 1963 m. Spaudoje debiutavo 1950 m. Išleido dvi eilėraščių knygas: "Palei žydintį lauką" — 1978 m., "Tylūs pasikalbėjimai" — 1983 m. Dirba lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja vidurinėje mokykloje Kretingoje. M. Macijauskienė, gimusi Kaune 1930 m., taip pat yra baigusi Vilniaus universiteto istorijos-filologijos fakultetą 1954 m. Jos kūrybinį kraitį sudaro apybraižų knygos — "Gyvenimo akimirkos" (1968), "Žvaigždės" (1973), "Nematomas tiltas" (1976), poezijos rinkiniai — "Kaip laukiantis medis" (1979), "Aguonų miestai" (1983). Yra išvertusi S. Lvovo "Albrechtą Diurerį" (1982). A. Krasnovas, gimęs 1948 m. Zarasų rajono Šiurpiškių kaime, 1973 m. baigė Vilniaus universiteto vakarinį filologijos fakultetą Kaune. 1976 m. įstojo į Pasaulinės literatūros instituto aspirantūrą Maskvoje. 1981 m. apgynė filologijos kandidato disertaciją. Yra išleidęs knygą "Vidinio monologo proza" 1983 m., paskelbęs spaudoje apie 40 literatūros kritikų bei mokslo darbų. Dirba Lietuvos mokslų akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto moksliniu bendradarbiu. S. Žukas, gimęs Kaune 1952 m., Vilniaus universiteto filologijos fakultetą baigęs 1975 m., studijas tęsė Pasaulinės literatūros instituto aspirantūroje Maskvoje. 1979 m. apgynė filologijos kandidato disertaciją, 1983 m. išleisdino monografiją "Tautosaka dabartinėje lietuvių poezijoje", paskelbė apie 30 straipsnių ir recenzijų spaudoje. Dirba moksliniu bendradarbiu Lietuvos mokslų akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institute.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 23 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
		90 dienų termin. indėlius	8 %
		180-185 d. termin. ind.	8 1/2 %
Pirmadieniais	10-3	term. indėlius 1 metų	8 3/4 %
Antradieniais	10-3	term. indėlius 2 metų	9 1/4 %
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 3 metų	9 1/2 %
Ketvirtadieniais	10-8	pensijų s-tą	9 %
Penktadieniais	10-8	spec. taup. s-tą	7 1/2 %
Šeštadieniais	9-1	taupomąją s-tą	7 1/4 %
Sekmadieniais	9-12.30	depozitų-čekių s-tą	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	12 %
		mortgicijus nuo	10-12 %
ANAPILYJE skyrus veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.			

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei pėsiuvinimai.

Dan Air

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.

Savininkas — Danny Jurėnas
Toronto tel. 233-9185 (tarnyba veikia 24 valandas)

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažiūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PROGRESS

REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechanikai
* taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. * GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varžytus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

A+ A ERNAI GOCENTIENEI

mirus Londone, Ont.,

nuoširdžiai užjaučiame liūdesyje pasilikusius — jos vyrą EVALTĄ, dukras RŪTĄ, IRENĄ, sūnų ERIKĄ, mamą ir brolių ANDRIUKAIČIUS, seseris — LIDIJĄ LENAUSKIENĘ, VANDĄ NAUJOKIENĘ bei jų šeimas —

Benita ir Jonas Bedarfa Julija ir Vacys Skrebutėnai
Lidija ir Rapolas Šarkai Vilma ir Ernestas Steponai
Alvina ir Augustinas Sukauskai Ana ir Augustas Langai
Marija ir Alfonsas Marciai Alma ir Juozas Stukai

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Artėjančio naujo biudžeto proga Toronto dienraštis "The Globe and Mail" paskelbė vedamąjį "Deficitų pavojus", remdamasis Toronto-Dominion banko pirm. R. M. Thomsono mintimis ir sutelktais duomenimis. Pasak jo, dideli Kanados valdžios deficitai didina jos skolas ir kenkia ekonominiam krašto atkitimui. Kanados valdžia lengvai gauna paskolas, mokėdama aukščiausias palūkanas. Perna ji pasiskolino \$26 milijonus, o šiemet vėl planuoja \$20 milijonų paskolą biudžeto deficitui padengti. Dabartinės valdžios skolos jau yra peržengusios \$130 milijonų. Padalinus šią sumą visiems Kanados gyventojams, kiekvienam tektų po \$5.200. Pajamų mokestį federacijei valdžiai pernai sumokėjo apie 10 milijonų kanadiečių. Mokesčio vidurkis — apie \$2.800, tačiau iš šio vidurkio beveik \$1.700 teks išleisti valdžios paskolų palūkanoms padengti. Valdžia lengvai gauna paskolas, bet jų gavimas pasunkėja privatiems asmenims, jų įmonėms, nes valdžios pasiskolinta suma sumažina paskolų pasiūlas Kanadoje. Įmonių vadovai tada stengiasi sumažinti savo išlaidas, atsisakydami daugiau darbo parpi-nančių planų, arba būna priversti paskolų ieškoti užsienyje. Kanadiečių skola užsienyje yra net \$76 milijonais didesnė už užsieniečių skolas Kanadoje. Pasak R. M. Thomsono, tos skolos palūkanoms padengti pernai reikėjo apie \$10 milijonų JAV valiuta. Tokia didelė suma iškeliavo užsienin, išjungta iš krašto ekonomijos, nepanaudota pačioje Kanadoje.

"Lotto 6/49" loterija sausio 14 d. paskelbė rekordinį \$13.890-588 laimikį, bet laimėtojai paaiškėjo tik sausio 23 d., pagaliau išdrįsę atsiimti beveik 14 milijonų dolerių čekį. Šis laimikis teko Ontario Brantforde gyvenančiai Lillian ir Stuart Kelly šeimai. Lillian, 54 metų amžiaus, dirbo drabužių valykloje, o jos vyras Stuartas, 57 metų amžiaus, sunkvežimio vairuotoju transporto bendrovėje. Jiedu yra susituokę prieš 33 metus, bet neturi vaikų. Abu prisipažino, kad laimikis yra per didelis. Būtų buvę geriau susilaukus daugiau laimėtojų šiai sumai pasidalinti. Jiedu planuoja pusę laimikio padalinti giminėms, medicinos tyrimų institucijoms, o patys ir toliau tęsti kuklų gyvenimą Brantforde. Tokį sumanymą nebus lengva įgyvendinti, nes jau dabar tenka slapstyti ir turbūt reikės ateityje nuo dolerių prašančių asmenų bei institucijų. Dabar jie ramybės telefonais neduoda Stuarto motinai Adai, priversdami ją netgi išjungti telefoną. Visus laimėtojų reikalus tvarko Brantforde gyvenantis advokatas, niekam neduodantis dabartinio jų adresą.

Kanadon grįžo kariuomenės dezertyras Bernard Cross, 1953 m. iš bazės V. Vokietijoje pabėgęs į R. Vokietiją. Kanadoje jis buvo palikęs žmoną su trim vaikais. R. Vokietijoje išvyko su meiluže Martha Schroeder ir dviem jos vaikais. Tačiau pastaroji greit grįžo V. Vokietijon, o dezertyrui Bernardui Cross buvo suteikta politinė globa komunistinėje R. Vokietijoje. Saugumiečiai iš jo neturėjo jokios naudos dėl labai menko išsilavinimo, eilinio kario laipsnio, darbo virėjo padėjėjo karinėje virtuvė-

Ateitininkų žinios

Jaunučiai ir jauniai reguliariai renkasi į savo sueigas. Sekantis jaunučių susirinkimas — vasario 4 d.

Moksleiviai ruošiasi aplankyti "Good Shepherd Refuge" — Toronto labdaros įstaigą, kuri aptarnauja bei įvairias paslaugas suteikia daugeliui neturtingųjų. Taip pat planuojama slidinėjimo iškyla.

Studentai, kurie dalyvavo kolektyvose, grįžo labai patenkinti, dvasiškai sustiprėję. Sausio 22 d. vakarą būrys susirinko pamatyti skaidrių apie kun. A. Sauliaičio kelionę į Romą. Dėkojame R. Girdauskaitei už priėmimą.

Visi kviečiami — jauni ir seni į vakaronę vasario 18 d. mažojoje Prisikėlimo salėje. Programoje — įvairūs muzikiniai talentai, vietiniai ir importuoti. Bus ir šilta vakarienė. Planuokime dalyvauti ir paremti studentų pastangas. L. U.

Skautų veikla

• Vasario 16-sios iškilminga "Šatrijos" ir "Rambynų" tuntų sueiga šaukiama vasario 12 d., 4 v.p.p. Prisikėlimo salėje. Programoje: trumpa oficialioji dalis, tėvynės lauzas ir vaišės. Lauzo programon įjungti visų vienetų sesės ir broliai. Kviečiame ir laukiame daug svečių.

• Sausio 21 d. tuntininkų pasitarime nutarta XXI-sios Romuvos stovyklos organizavimą pavesti seserijai. Tuo būdu ir stovyklos viršininke bene pirmą kartą bus sesė. Stovykla bus liepos 28 — rugpjūčio 11 d.d. Kviečiami ir JAV vietovių vienetai. Tikimasi sudaryti pakankamą skaičių vaikų pagal amžių ir patyrimo laipsnius, kad būtų galima vykdyti varžybas. Platesnės apimties bendrinis pasirodymas bus rengiamas kazimierine tema. C. S.

DAINA GURKLYTĖ deklamuoja eilėraštį tautinėje iškilmėje Toronto Nuotr. St. Dabkaus

R.S. komandai 97:75 (34:36).

Sausio 22 d. Prisikėlimo parapijos salėje įvyko draugiškos krepšinio rungtynės tarp Aušros vyrų komandos ir Scarboro Blue. Rungtynės laimėjo Aušros vyrų komanda 115:97 (45:49). Žaidė: R. Kaknevičius 42, S. Žulys 20, A. Baziliauskas 6, V. Gataveckas 18, S. Arlauskas 9, K. Bartusevičius 2, A. Valickas 10, V. Dementavičius 5, R. Sysak 3, A. Saplys.

Klubo rėmėjai: Andrius Chvedukas — \$50, B. Stalioraitienė — \$25, K. Žebrauskas — \$20, B. Genčius — \$20. K.Š.

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 8-10 psl., naujiem skaitytojams

tik \$15.00 metams (JAV-se amerikietiška)

reguliari metinė prenumerata — \$19.00 (JAV-se amerikietiška)

Prašau siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištisus metus šiam naujam skaitytojui:

Vardas, pavardė

Adresas

Siunčiu prenumeratądol., auką dol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės žiburių" siunčiami nemokamai keletą savačių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.

ADMINISTRACIJA

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8% už 90 dienų term. indėl.
8 1/2% už 6 mėn. term. indėlius
8 3/4% už 1 m. term. indėlius
9 1/4% už 2 m. term. indėlius
9 1/2% už 3 m. term. indėlius
9 % už pensijų planą
9 % už namų planą
7 1/2% už specialią taup. s-tą
7 1/4% už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 11 3/4%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 1/4%
2 metų 11 %
3 metų 12 %
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10 %
(variable rate)

AKTYVAI virš 38 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antriniai mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto įkainavime (Capital Gains), investicijose, mortgicijų paripinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LePAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048

* Raidžių rinkimo bendrovė.

* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis. Skambinkite Linai Kuliavienei arba Vidai Šiaučiušienei

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkių pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkių)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas

Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate

Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKLAS,

JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ REIKALAS.

Ateik į lietuvių A.A. (Alcoholics Anonymous) grupės SUSIRINKIMĄ. Susirenkame kiekvieną penktadienį Išganytojo parapijos salėje (skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1691 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7.30 v. vakaro. Skambinkite: 487-5591

TORONTONT

A.a. Ona Jonaitienė-Tugaudienė mirė sausio 28 d., sulaukusi 83 m. amžiaus. Palaidota sausio 31 d. lietuvių kapinėse iš Lietuvos kankinių šventovės. Velionė buvo žymi KKK moterų draugijos veikėja,ėjusi vadovaujančias pareigas, dalyvavusi "TŽ" steigime ir kituose visuomeninio pobūdžio darbuose. Už nuopelnus buvo išrinkta garbės nare. Pastaraisiais metais sveikata nebeleidė jai dalyvauti visuomeninėje veikloje.

A.a. Onos Jonaitienės atminimui vietoje gėlių "Tėviškės žiburiams" paaukoko \$20: D. A. Keršiai, Aleksas ir Aldona Valadkos; \$10: V. V. Balsiai.

A.a. Genės Bilskienės atminimui E. T. Šiurnos iš Otavos "Tėviškės žiburiams" paaukoko \$25.

Irena Žemaitienė savo tėvo a.a. Juozo Austro atminimui paaukoko Tautos fondui \$50.

A.a. Vandos Slapšienės atminimui paaukoko "T. žiburiams" \$20 I. A. Vibriai.

Stefa ir Apolinaras Sakai, pagerbdami Marijos Tamulaitienės brolių Kazimierą, mironių Lietuvoje, paaukoko "Tėviškės žiburiams" \$20.

Lydijs Novogrodskienė a.a. Marijos Enzinienės ir a.a. Juozo Austro atminimui paaukoko Tautos fondui \$20.

Metinis Anapilios moterų būrelis susirinkimas įvyko sausio 29 d. Jis buvo pradėtas pagerbimu a.a. Onos Jonaitienės-Tugaudienės. Aptarus praėjusių metų veiklą, iš būrelio išdalo paskirta: \$1000 Religinei Lietuvos šalpai, \$500 "Tėviškės žiburių" spaustuvės mašinai, \$100 kun. P. Azubalo vardo stipendijai fondui. Dalyvių pagėdijimui, Regina Celejewska ir kitos valdybos narės sutiko pasilikti pareigose su mažu pasikeitimu.

Danutė Skukauskaitė Otavoje studijuoja žurnalistiką ir R. Europos istoriją, dalyvauja radijo programose. Pastaruoju metu ji padėjo suredaguoti studentų mėnraštį "Student", skirtą ukrainiečiams.

Naujasis daugiakultūrių reikalų ministeris D. Collenette, anglų kilmės, išsiuntinėjęs etninei spaudai skelbimą "Multiculturalism" (žr. "TŽ" 4 nr. 6 psl.) su reikalavimu spausdinti jį anglų kalba. Pasiteiravus dėl to ministerio įstaičioje, buvo leista skelbimo apačioje įdėti vertimą bei paaiškinimą. Tai pirmas toks atvejis nuo 1971 m., kai oficialiai buvo įvesta Kanadoje daugiakultūrinė politika. Tuo būdu iš "multiculturalism" sukama "unculturalism" politika. Tuo reiklu laukiama platesnio minėto ministerio paaiškinimo. Būtų gera, jei etninės organizacijos pareikštų protestus prieš tokią ministerio politiką.

V. Rucys, Calgary, Alta., "Tėviškės žiburiams" paaukoko \$93.

Kazimieriniai medaliai, pagaminti JAV-se šv. Kazimiero metų proga, gaunami ir Torontė parapijų spaudos kioskuose. Jų autorius — dail. P. Vaškys. Bronzinių kaina — \$10, sidabrinų — \$45 JAV. Medaliai gaunami ir paštu šiuo adresu: LC Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA. Persiuntimas — \$1.00 už medalį.

Daugiakultūrių reikalų ministeris David Collenette š. m. sausio 18 d. oficialiai atidarė naują skyrių OISE (Ontario Institute for Studies in Education) patalpose, būtent National Heritage Language Centre. Atidaryme dalyvavo per 100 etninės spaudos atstovų, mokytojų ir vedėjų kandaiečių bei etninių mokyklų, mokyklų vadovų narių iš Toronto, Hamiltono ir kt.

Naujasis padalinys OISE modernių kalbų skyriuje bus finansuojamas federacinės vyriausybės (Secretary of State — Multiculturalism Directorate). Ministeris Collenette įteikė \$250.000 čekį OISE direktoriui prof. Bernard Shapiro ir dr. J. Cummins — centro steigėjui.

Pagrindinis centro tikslas yra telti medžiagą, liečiančią etninių (dabar vadinamų "heritage") kalbų dėstymą, ir plėsti tokios medžiagos naudą. Šalia to bus ruošiami mokytojų seminariai ir kursai pažymėjimams gauti. Iš lietuvių dalyvavo R. Jonaitienė, atstovaudama "T. žiburiams", ir V. Stanevičienė iš Hamiltono.

Ontario meno taryba (Ontario Arts Council) 1983 m. gruodžio 1 d. paskelbė naują sąrašą asmenų ir organizacijų, gavusių finansinę paramą iš Ontario vyriausybės. Buvo paskirstyta 7.623.728 dolerių suma 482 asmenim ir 299 organizacijoms. Vaizdinio meno atstovams paskirta dvejopa parama — projektams ir medžiagoms. Rekomenduotiems projektams paskirta nuo \$3000 iki \$5000 medžiagų išlaidoms — iki \$1000, remiantis galerijų rekomendacijomis. Iš viso vaizdiniam menui paskirta \$199.440. Taip pat nemažos sumos paskirtos kitų meno šakų atstovams, organizacijoms, žurnalams, šokėjų bei muzikos grupėms. Deja, ilgame sąraše nematyti nė vienos lietuviškos pavardės ar pavadinimo. Paminėta latviška pavardė Ruta Gravlejs ir Toronto latvių koncertų sąjunga, gavusi \$3.500. Prašymai finansinei paramai gauti įteikiami šiuo adresu: Ontario Arts Council, Suite 500, 151 Bloor St. W., Toronto, Ont. M5S 1T6. Telefonas informacijai: (416) 961-1660 Barbara Sheffield arba Adrian Mann.

Iš N. Metų sutikimo rengėjų Juno Beach, Floridoje, gauta auka "Tėviškės žiburiams" \$20 (per A. Biliūnienę).

Amėrikos lietuvių katalikų federacijos valdyba šv. Kazimiero metų proga atsiuntė atsisveikimą, kuriame sako, kad jos sudarytas sukakties komitetas yra paruošęs plačią programą, skatinančią visus joje dalyvauti, išgyti būsimus leidinius ir tuo būdu arčiau susipažinti su šv. Kazimiero gyvenimu. Okupuotoje Lietuvoje atsiranda vis daugiau tautiečių, ryžtingai kovojančių už krikščioniškąją tikėjimą. Toji ryžto dvasia turėtų paliesti ir išeiviją. "Šv. Kazimiero 500 metų jubiliejus tepaskatina kiekvieną mūsų savo gyvenimu, malda, darbais taip pasireikšti, kad Kristaus prisikėlimo dvasia plistų visur pasaulyje ir Lietuvoje. Šis jubiliejus tustiprina visą mūsų tautą, kad dabarties persekiojimais neįveiktų mūsų ryžto herojiškai ginti Tiesą, teisingumą, ir lietuvių tautos bei valstybės teises ir laisvę!" Federacijai pirmininkauja adv. Saulius Kuprys.

Ontario etninės spaudos sąjungos valdyba š. m. sausio 24 d. ukrainiečių salėje (Christie St.) surengė pagerbtuves šios provincijos daugiakultūrės tarybos pirmininkams — buvusiems ir dabartinei pirmininkei. Dalyvaujant gana gausiam būriui etninės spaudos atstovų, sąjungos pirm. V. Mauko tarė įvadinį žodį ir išsklėmė pirmininko pakvietimą Grigorovičui. Pagerbiams buvo įteikti plaketai su atitinkamais įrašais: Y. Chekeriui, G. Korey, Y. Shymko ir dr. M. Burke. Kiekvieną jų iškalbingai apibūdino J. Hayman, 10 metų buvęs minėtos tarybos nariu. Paskaitą apie Kanados laisvę ir teisių chartą skaitė žymus teisininkas Allan H. Leal, išskeldamas vietas, liečiančias daugiakultūriškumą, pabrėždamas ir atitinkamus įpareigojimus. Po ilgosios programos dalyviai išsinosė vynu ir sūriu. Iš lietuvių dalyvavo V. Matulaitis ir kun. Pr. Gaida.

Torontė leidžiamas lenkų savaitraštis "Głos polski" sausio 26 d. laidoje išspausdino kun. T. Szendzielarz straipsnį apie šv. Kazimierą. Lenkijoje šv. Kazimiero parapijoje yra susidaręs komitetas šventojo 500 metų mirties sukakčiai paminėti.

Toje pačioje laidoje W. Marek rašo, kad Sov. Sąjungos religinių reikalų tarybos pirm. Viktor Kurojedov yra išleidęs brošiūrą, kurioje jis visus krikščioniškus tikėjimus, išskyrus rusų ortodoksų, laiko subversyviais ir provokaciniais. Ja naudojosi sovietiniai prokurorai, kaltinę kunigus — Svarinską ir Tamkevičių. Šią Kurojedovo brošiūrą prokurorai visada turėjo po ranka, kad iš jos galėtų cituoti "kaltes irodymus". J.B.

Patikslinimas. "TŽ" 1983 m. 50 nr. Kanados lietuvių fondo aukotojų sąrašė vietoje Daugėlavičiaus Alekso turi būti Daugėlavičius Alfonsas. Be to, KLF primena nariams, pakeitusiems savo adresus, pranešti KLF valdybai lietuvių namų adresu (1573 Bloor St. W., Toronto, Ont.) arba įmesti pranešimą laišku dėžutėn nr. 21.

Japonijoje, Tokijo mieste, besidarbujančiam misijonieriui saleziečiui kun. A. MARGEVIČIUI-ARUBINO vietos gyventojai suruošė jo 40 metų kunigystės minėjimą ir įteikė dovanas

Skauda kojas? Jos bando kažką pasakyti

1983 m. birželio mėn. "U.S. News & World Report" išspausdino pasakalbeįmą su podiatristu Norman Klobbergs, kurio santrauka čia pateikiama.

Apie 60 milijonų amerikiečių įieško medicinos pagalbos kojų negalavimams. Daugiausia jie yra 35 metų amžiaus ar daugiau. Atrodo, kojos tol pakenčia blogą elgesį su jomis, kol sukyla skausmu ar sutinimu. Didžiųjų ligonių daugumą sudaro moterys, nes jų patiriamai kojų skausmai yra susiję su netinkamų batų avėjimu. Jos darbe avi išseiginius batukus (dress shoes) arba aukštus užkulnius, kai turėtų avėti sportinius batukus (sneakers).

Dabar daug geriau žinoma negu anksčiau, kaip svaris turi būti paskirstytas kauluose ar sąnariuose. Daug kojų problemų sukelia klaidingas svorio paskirstymas. Dažnai tai gali būti sutvarkyta pakeičiant batus ar įdedant specialų kojai pritaikytą vidpadį (orthotic device). Yra išvystyta geresnė chirurginė technika ir daroma pažanga su dirbtiniais prietaisais bei protezais. Taip pat nauji vaistai veiksmingai padeda sumažinti skausmą ir kontroliuoti infekciją.

Chirurgai gali gana sėkmingai prijungti trupintą koją. Paprastai nebūna didesni išsugauto kojų pirštų, nes žmonės gali apsieiti ir be jų.

Dirbtiniai sąnariai rankai ir kojai yra labai sėkmingi. Įdedami plastikiniai sąnariai ir kojų pirštų sustiprinti ar pakeisti artrolio sąžalotus sąnarius. Dirbtiniai sąnariai taip pat padeda ligoniams, turintiems skaudulius ant kojos pirštų (bunions). Iki šiol protezai kulkšnies sąnariams yra tik eksperimentiniai — rezultatai dar turi būti įvertinti.

Rūpinantis kojų priežiūra, reikia kreipti dėmesį į higieną, nes kojos yra ypatingai linkusios infekcijai. Jei turite atletų kojos infekciją, reikia kasdien jas mazgoti, pridedant fungicidinius ar baktericidinius vaistus, kad būtų išvengta pasikartojimo. Visada apkirpti kojų pirštų nagus tiesiai (straight across) ir vartoti geras žirkutes. Neapvalinti jų, nes tai kartais gali priversti prie kojų pirštų nagų jaugimo.

Bėgant ar einant, kojos tu-

ri būti nukreiptos tiesiai pirmyn ir lygiagrečiai viena su kita, taip kad svoris nukryptų į išorinę kojų ribą. Antra, avėti tinkamus batus.

Nuospaudos ir odos sukietėjimas (calluses) yra gamtos būdas pastorinti kojos odą, kur yra perdidelis spaudimas ar trintis. Svarbu nustatyti priežastį, pvz. kreivas kojos pirštai, ir tai sureguliuoti. Skaudulius ant kojos pirštų (bunions) sukelia struktūrinis kojos trūkumas, kuris deformuoja didžiojo kojos piršto sąnari. Batai čia nekalti. Anksti pastebėti skauduliai gydomi specialiais vidpadžiais (orthotic devices) ir traukimo mankšta. Tais atvejais, kai skauduliai ilgai trunka, sąnarys pasidaro nelankstus, ir jį reikia pakeisti dirbtiniu.

Atitinkami vaistai, dedami ant kojos ar į batą, pašalina blogą kojų kvapą.

Perkant naujus batus reikia žiūrėti, kad jie būtų visiškai patogūs. Jeigu jie turi būti "išnesioti", tai iš tikrųjų jįs varginate savo kojas.

Aukšti užkulniai yra pavojingi, nes jie išmeta jūsų svorį iš pusiausvyros. Juo aukštesni užkulniai, juo didesnis polinkis suerzinti kojos girnelę (ball of the foot) ir gauti odos sukietėjimą. Jūsų visa kūno laikysena iškrypsta ir greičiausiai jausite vadinamą "sūdrūsia" debutantės eiseną.

Kojos yra bendros sveikatos veidrodys. Raudonumas nurodo uždegimą ar nervų ląstelių problemas, baltumas žymi kraujo indų susitraukimą, melsvumas — lėtą apytaką. Nejaudri koja su atbukusiais refleksais gali būti cukrinės ligos ženklas. Pasikeitimai odoje ar naguose gali reikšti cukraus ligą arba arterosklerozę.

Uždegimas gali būti įvairių rūšių artrolio, įskaitant padagrą, ženklas. Edema arba skysčio telkimas kulkšniuose rodo širdies ar inkstų sutrikimus.

Podiatras yra podiatrinės medicinos daktaras (D.P.M.), t.y. visų kojų ligų gydytojas.

Paruošė J. Str.

Winnipeg, Manitoba

VISUOTINIS KLB WINNIPEG APYLINKĖS NARIŲ SUSIRINKIMAS įvyko 1984 m. sausio 15 d. tuojau po pamaldų mūsų šventovės salėje. Susirinkimo pirmininku buvo pakviestas J. Grabys, o sekretoriauti — Ev. Fedaras. Buvo padaryti įvairūs pereinamieji veiklos pranešimai. Iš jų matėsi, kiek daug valdyba dirbo ir kad mūsų kolonija yra veikli. Susirinkusieji ypač gyrė J. Razmaite už jos labai išsamų pranešimą gražia lietuvių kalba apie 1983 m. vasarą įvykusį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą.

Pasiūlyta ir priimta nauja šių metų apylinkės valdyba: pirm. Joana Razmaite, vicepirm. Vida Balčiūnaitė, ižd. Marius Timmermanas, sekr. Egidijus Bugailiškis, Vasario 16 gimnazijos ir Tautos Fondo atstovė Danutė Skolny. Pagalbinis nariu buvo pakviestas J. Grabys. Po trumpų diskusijų susirinkimas baigtas Tautos himnu. Ev. F.

SKAITYTOJAI PASISAKO

IŠ VIENUOLĖS LAIŠKO

Labai dėkoju už "Tėviškės žiburius". Jau baigiasi metai ir kartu su jais "TŽ" prenumerata. Aš juos mėgstu — įdomus laikraštis. Prašyčiau geradarius ir vėl man juos užsakyti. Norėčiau žinoti geradarius pavardes ir su jais susirašinėti. Būtų labai malonu gauti jų adresą.

Sesuo Aloyza Gouzaga Klevinaitė, Prancūzija

Red. pastaba. Šiais metais jai "TŽ" užsakė KKK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius.

APIE ŠV. KAZIMIERĄ

"TŽ" 1984 m. 2 nr. buvo išspausdintas Vytauto Volerto straipsnis "Po kario ateina šventasis". Straipsnio autorius rašo: "Mirusio (šv. Kazimiero) karstas grįžo tiesiai į Vilniaus katedrą ir buvo palaidotas karaliaus Kazimiero įrengtoje koplyčioje, sau pačiam ir savo šeimai skirtoje. Jo kūnas ten išbuvo beveik 500 metų, katedrą užpilant potvyniams, naikinant gaisrams, plėšiant Rusijos caro kareiviams. Tik paskutinė nelaimė, bolševikų okupacija, 1953 m. jo karstą ištrėmė..."

Šv. Kazimiero palaikai neišbuvo toje pačioje vietoje "beveik 500 metų". Pradžioje šv. Kazimieras buvo palaidotas šiaurinėje (vėliau Valavičių) katedros koplyčioje. 1604 m. jis buvo perkeltas į Goštautų-Chodkevičių koplyčią ir tik 1636 m. su didėlimis išklėmis perkeltas į dabartinę, pietinę katedros pusę esančią šv. Kazimiero koplyčią. 1655 m., kai Vilniaus miestą plėšė Rusijos caro kareiviai, šv. Kazimiero karstas buvo paslėptas Sapiegos dvaru Ružanoje ir tik 1663 m. buvo iškilmingai įneštas į katedrą. 1702 m. švedams okupavus Lietuvą, šv. Kazimiero karstas vėl buvo išvežtas iš Vilniaus paslėpti.

Plačiau apie šv. Kazimiero karstą kilnojimą iš vienos vietos į kitą rašo istorikas Z. Ivinskis.

Šiuo metu katedrą yra paversta paveikslų galerija. Dury, vedančios į šv. Kazimiero koplyčią, yra užkalto neobliuotomis lentomis, prie kurių dar kartais klydodami meldžiasi tikintieji, nors šventojo karsto jau nuo 1953 m. gegužės mėn. ten nebėra (perkeltas į šv. Petro ir Povilo šventovę Antakalnyje).

"Inturisto" vadovai atvykusių į Vilnių užsieniečių į šv. Petro ir

Povilo šventovę nebeveda. Sako, kad jos klebonas kun. Pranciškus Vaicekonis neleidią tai daryti, nors pavieniu ten lankytis niekas nedraudžia. Reikia tikėtis, kad šiais šv. Kazimiero metais Vakarų pasaulio lietuvių turistai, viesėdami Vilniuje, nepamirš ir Lietuvos globėjo šv. Kazimiero karsto.

J. Budrys

ŠIŲ DIENŲ MENAS

Kas yra menas? Dieviško grožio atspindys. Pas Dievą nėra disharmonijos, pas Jį viskas tobula ir genialu. Menas yra individualus, bet jis neturėtų išeiti iš ribų. Kalba žmonės, kad mes dar nepriaugom suprasti modernaus meno. Bet aš manau, kad mes dar tiek nenusukom. Žinom, kad ir anksčiau buvo modernistų, bet jie buvo reti, o dabar jų daugybė. Šiandien net žilagalviai klauso "Rolling Stones" arba "The Animals". Matyt, jie nenori išgirsti pajukos iš savo vaikiečių.

Zmogus — Dievo kūrinys sutrypė visa, kas džugina ausis ir akis. Menas pasidarė populiarius savo išskrypimu. Atsirado įvairios muzikinės grupės, kurias seka tūkstančiai jaunimo. Atsirado paveikslai, kurių suprasti beveik neįmanoma. Deformuota ne tik gamta, bet ir žmogus. Prie ko veda tas modernizmas? Turbūt prie pasaulio katastrofos. Teko man dirbti ilgus metus valstybiniame teatre, kuriame prisiklausydavau daug puikių kompozitorių bei solistų. Dėl to dabartinis menas mane netiekia labai liūdina.

Tenka girdėti, kad laikas nusikratyti senomis tradicijomis, romantika ir sekti dabartinį meną. Nusikratyti labai lengva, bet ką turėsime vietoje gražių, romantiškų dainų? Disonansinius garsus? Kompozitoriai taikosi prie dabartines epochos. Kaip kiekvieną gylėti linksta į saulę, taip ir žmogus trokšta grožio. Modernus menas su savo disonansiniais garsais tik ausį režia. Gaila, kad šis menas veikia jaunimą ir atpratina juos nuo tikro, natūralaus grožio.

V. Paulionienė

Lietuviška baldų dirbtuvė Torontė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

A.E. LEPAGE
REAL ESTATE SERVICES

PERKATE AR

PARDUODATE NAMUS? SKRAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEL-SPUDIENEI

3630 Lawrence Ave. East 431-5462
Scarborough, Ont. M1G 1P6 445-9469

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303 Telefonai:
Toronto, Ontario M6S 4W3 įstaigos (416)762-7393
Bloor ir Jane gatvių kampas namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B

3031 Bloor St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Royal York įstaigos (416)231-4138
Toronto, Ontario M8X 1C5 namų 848-0234

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r.—12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

A & L Windows

Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) (vairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. **Nemokamas įkainojimas.**

Lietuviams 10% nuolaida Skambinti telefonu

(416) 545-6556 Hamiltone, Torontė ir apylinkėse

Perkant ar parduodant namus

skambinti **ANTANAS GENYS**

231-2839

Frank Barauskas Ltd. Realtor—3828 Bloor St.W., ISLINGTON

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

1984 metų ekskursijos:

ROMA

Kovo 1 — 10. Dar yra likusios 2 vietos

VILNIUS arba Vilnius ir kiti Europos miestai

Gegužės	24 — 1	Rugpjūčio	16 — 24
Birželio	21 — 29	Rugsėjo	6 — 14
Liepos	19 — 27	Spalio	4 — 12

Galima važiuoti 8 dienoms arba ilgesniam laikui grupėje arba paskirai. Grupės gegužės 24, liepos 19 ir rugsėjo 6 lydesiu aš pats — norintiems galėsiu nupirkti automobilius. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČĖNAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,

Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais keliuoniu reikalais kreiptis:

V. BAČĖNAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONT

Anapilio žinios

— Didžiojoje salėje vietoje nusidėvėjusių kilimų idėti nauji.

— Pirmajai Komunijai besiruošiančių vaikų tėvų posėdis — vasario 11, šeštadienį, 9.30 v.r., šeštadieninės mokyklos patalpose, dalyvaujant klebonui ir seslei Loretai.

— Užsienio „asiesieji“ maldininkų kelionė į Romą ir Šv. Žemę sausio 30 d. Prisikėlimo par. patalpose turėjo informacinį susirinkimą. Yra susidariusi nemaža grupė.

— Parapijos jaunimo sekcijos susirinkimas — vasario 5, sekmadienį, po 11 v. Mišių, buvusiose bankelio patalpose.

— Šv. Jono lietuvių kapinėms Z. Didžbalienė paaugojo \$100. Parapijos skolos mokietai M. Krilavičius paaugojo \$100.

— Mišios vasario 5, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Antaniną Dunauskienę, 11 v.r. — už a.a. Veroniką ir Antaną Juškevičius.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas vasario 5, sekmadienį, 11.15 v.r., laikys kun. P. Dyls.

— Pamaldos vasario 12, sekmadienį, 11.15 v.r. su Šv. Vakarėne; bus įvesdinta nauja parapijos valdyba. Pamaldas laikys kun. P. Dyls. Po pamaldų — moterų draugijos susirinkimas šventovės salėje.

— Konfirmandų pamokos — pirmadieniais, 6.30 v.v., šventovės salėje.

— Iš parapijos valdybos, kadenčiai pasibaigus, išejo: E. Bumeisteris, A. Sukauskienė; jų vietos išrinktos — V. Norvaišienė, I. Pamataitytė, perrinkti G. Šernas ir E. Sturmienė trejų metų laikotarpiui. Naujos valdybos posėdis įvyks vasario 15, trečiadienį, 7.30 v.v., šventovės salėje.

— A.a. Agutė Gocentienė, 85 m., mirė Londone, Ont., sausio 24 d.

— Pamaldų metu sausio 29 d. buvo prisiminti mūsų mirusieji: G. Buntinienė, H. Rožaitis, E. Gocentienė ir A. Gocentienė.

— Šv. Rašto apmąstymai vasario mėnesį — kas ketvirtadienį, 7.00 v.v., šventovės salėje.

Lietuvių namų žinios

— Visuomeninės veiklos komiteto ir organizacijų atstovų pasitarimas Užgavėnių karnavalo renginių reikalais įvyko sausio 29 d. Karnavalo rengiamas vasario 25 d. Lietuvių namuose. Programa: 1. Jaunimo popietė — nuo 1 v.p.p. iki 5 v.p.p. Meninė programa 3 v.p.p. atliks seselių vadovaujamas vaikų darželis, Maironio mokykla, „Atžalyno“ ir „Gintaro“ jaunieji šokėjai. Veiks organizacijų paviljonai. 2. Kaukių vakaras — 7 v.v. Meninė programa atliks „Aras“, „Aitvaras“, „Atžalynas“ ir „Gintaras“. Gražiausios aprangos bus premijuojamos (šešios premijos). Bilietų kainos: suaugusiems — \$5, studentams ir pensininkams — \$4. 3. Vaikų darbų paroda — nuo 1 v.p.p. iki 5 v.p.p. Rodiniai — Nek. Pr. seselių vadovaujamo darželio auklėtinių piešiniai.

— LN vyrų būrelio narių metinis susirinkimas — vasario 5, sekmadienį, 2.30 v.p.p., Mortos sveitainėje. Būrelio valdyba paskyrė \$5000 LN švietimo fondui „Labdara“ stipendijų reikalams. Pastarosios komisija patvirtino 16 studentų stipendijas — iš viso \$3.200.

— Kovo 4, sekmadienį, 3 v.p.p., E. Pamataitis skaitys paskaitą „Karnavalo pajamų mokestiai“.

— Sausio 26 d. posėdyje LN valdyba persvarstė nuomas ir padarė pakeitimų nuomų lentelėje, pakeliant kainas 5-10%.

— Toronto lietuvių pensininkų klubui LN valdyba padovanojo lietuvišką vėliavą „Vilniaus Manor“ atidarymo progą.

— Vilniaus karalaitės premijai valdyba paskyrė \$500 ir lietuvių filatelistų klubui \$200 šv. Kazimiero ženklų išleidimo išlaidoms padengti. Lietuvių jaunimo slidinėjimo iškylai paremti paskirta \$200.

— Priimtas naujas narys Linas Azubalis.

Toronto lietuvių pensininkų klubo numatyta surengti dainų popietę vasario 5 d. neįvyks, nes neturime pianino. — „Vilniaus Manor“ visi butai išnuomotai. Dabar pradėdame sales nuomoti. Mažesnė salė savaitgaliais — \$100 ir \$25 virtuvė. Kitomis dienomis — \$80 ir \$25 virtuvė. Didesnė salė savaitgaliais — \$150, o kitomis dienomis — \$125. Kitataučiams — brangiau. Salės tinkamos paskaitoms, gimtadieniams, mergvakariams. Kreiptis telefonu į raštinę 762-1777. — Dėkojame p. Kerulienei už \$100 auką. Labai dėkojame p. Aukštaičiui už padovanotas 24 kėdes ir 3 stalus. Be to, pirkdami kitus baldus, gavome \$2000 nuolaidą. Tai jo auka klubui

Valdyba

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį kun. B. Pacevičius atšventė savo 75-tąjį gimtadienį. Jau septyneri metai gyvena mūsų parapijoje ir, kiek sveikata leidžia, prisideda prie pastoracinio darbo. Čia gyvenamas, parašė tris knygas: „Bevardis“, „Žingsniai prieš nevilį“ ir „Gėlės Marijos rankose“.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Seneliai ir ligoniniai namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus. Šventovėje pirmajais penktadieniais 7 v.v. būna Šv. valanda ir Mišios, per kurias klausoma išpažinčių.

— Sausio 30 d. palaidotas a.a. Antanas Kavoliūnas (Kovall), 78 m. amžiaus.

— A.a. Alfonsas Simonavičius, 73 m., mirė sausio 29 d. Šv. Mykolo ligoninėje. Laidotuvės — ketvirtadienį iš Prisikėlimo šventovės lietuvių kapinėse.

— Šv. Pranciškaus trečiojo ordino kongregacijos mėnesinis susirinkimas ir Mišios — ketvirtadienį, vasario 2 d., 10 v.r. Susirinkimas — po Mišių Parodų salėje.

— Vaikų Mišios — ateinančią sekmadienį, 10.15 v.r., Muzikos salėje.

— Šv. Rašto būrelis renkasi vasario 21 d., 7.30 v.v. Parodų salėje. Būrelių vadovauja seselė O. Mikailaitė.

— Parapijos tarybos jaunimo sekcija leidžia loteriją „video“ aparatūrą su VCR, 14" spalvotą televizorių ir 10 greičių dviratį. Loterijos tikslas — sutelkti lėšų vasaros jaunimo stovykloms. Laimingųjų bilietų traukimas įvyks parapijos vakarienės metu kovo 25 d. mūsų salėje.

— Parapijai aukojo: L.V. Matukai \$500, V. Samulevičienė \$200, M. R. Slapšiai \$300, P. M. Krilavičiai \$100, J. Hirsch \$100, Pr. Žiulys \$50.

— Mišios vasario 5, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Edvardą Stankaitį, 9.30 v.r. specialia intencija, 10.15 v.r. — už Emą ir Juozą Janušaičius, Albina Kazlauskienę ir Izabelę Slivinskienę, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — už Antaną ir Aušrą Sapijonius.

— Telefonu iš Niujorko gauta žinia, kad sausio 30 d. Brooklyn'e širdies priepuoliu mirė a.a. kun. Viktoras Gidžiūnas, 72 m., pranciškonas, žymus istorikas, „Varpelio“ redaktorius, pamokslininkas. Paliko daug surinktos istorinės medžiagos, neužbaigtų rankraščių. Visa tai testamentu paliko ALKOS muzėjui Putname.

High Parko atstovas Kanados parlamente Jesse Flis organizuoja lėšoms telkti vakariene vasario 22 d., 6.30 v.v., „Boulevard Club“ patalpose, 1491-1553 Lakeshore Blvd. W. Dalyvaus visa eilė žymūnų. Pagrindinis kalbėtojas — min. L. Axworthy. Kaina — \$40 asmeniui. Kviečiami dalyvauti ir lietuviai.

Toronto universiteto lietuvių studentų klubas rengia alaus ir kugelio vakarą vasario 10, penktadienį, 4-7 v.v., International Student Centre patalpose. Visi galės valgyti kugelio, kiek norės, ir gaus vieną alaus bonkų už \$2.50. Bus pardodamas vynas ir alus. Po to — įsivyka į Phillips Square čiuožykla. Atsineškite pačiužas. Kviečiame dalyvauti visus studentus iš Toronto ir kitų apylinkės universitetų. Valdyba

Kazimierinis pašto antspaudas

Toronto lietuvių filatelistų draugija ryšium su šv. Kazimiero metais nutarė surengti ne tik pašto ženklų parodą š. m. balandžio 14-15 d.d. Toronto Lietuvių namuose (plačiau žiūr. 7 psl.), bet ir pasirūpinti oficialiu Kanados pašto antspaudu, kuriuo bus antspauduojami laišukai kovo 4 d. data. Tam yra atspausdinti ir specialūs vokai su šv. Kazimiero atvaizdu. Torontose šiuos vokus patogiausia bus įsigyti kovo 4 d. Prisikėlimo par. patalpose per Kazuko mugę. Ten bus galima įteikti adresuotus vokus bei laiškus specialiai pareigūnui, kuris pasirūpins gauti pašte kazimierinį antspaudą. Ne Torontose gyvenantieji prašomi atsiųsti po 75 ct. už voką bei pašto ženklą šiuo adresu: V. Stabas, 281 Durie St., Toronto, Ont. M6S 3G2. Jiems bus atsiųsti vokai jau su kazimieriniu antspaudu per paštą nurodytu adresu. Kazimierinių vokų bei pašto antspaudų reikalu taip pat kreiptis į V. Stabą minėtu adresu. Tel. (416) 766-7384. Vokų kaina — \$1.00 už penkis.

KLB Toronto apylinkės valdyba kviečia į

VILNIAUS KARALAITĖS BALIŲ

šeštadienį, vasario 11, Lietuvių namuose, Karaliaus Mindaugo menėje. Pradžia 6.30 v.v.

Išrinkta karalaitė bus premijuota stipendija mokslui ir kitom dovanom Šilta vakarienė, paruošta p. Gataveckienės, šokiai, įdomi programa

Bilietas, įskaitant vakarienę: suaugusiems \$15.00, pensininkams ir studentams \$12.00. Stalai numeruoti. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Prisikėlimo parapijoje, Anapilyje, Lietuvių namuose, o šokiadieniais pas R. Pacevičienę — 248-9458

Toronto lietuvių jaunimo slidinėjimo iškyla - vasario 18, šeštadienį, Moonstone

KAINA — \$28 asmeniui iki vasario 12 d., vėliau — \$30. Į šią sumą įeina: autobusas, slidinėjimas ir vaivšės po slidinėjimo Toronto Lietuvių namuose. Autobusas išvažiuos nuo Toronto Lietuvių namų vasario 18 d., 7.15 v. ryto, grįš apie 5.30 v.p.p. **Išvyka rengia** ir visą jaunimą dalyvauti kviečia: Lietuvos kankinių parapijos, Išganytojo parapijos jaunimo sekcijos, „Atžalynas“ ir Lietuvių namų jaunimo sekcija. **Registruoja** bei informacijas teikia: Jonas Ažubalis 766-7040, Snieguolė Underdytė 769-8248, V. Dauginis 533-1121. **Dalyvaukite visi — bus smagu!**

ŠEIMŲ ATOSTOGOS WASAGOJE, KANADOJE,

nuo liepos 28, šeštadienio 2 v.p.p., iki rugpjūčio 4, šeštadienio, 12 v.

Programa vaikams — mokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus grupėms. Šeiminių pagamintas maistas. **Nakvynė** — nameliuose arba barakų kambariuose. **Kaina:** šeimai — nakvynė ir patalpos savaitei \$75.00, **maistas** — suaugusiui savaitei \$60.00, vaikui 7-11 metų \$40.00, vaikui 4-6 metų \$30.00, vaikui 2-4 metų \$15.00, vaikui žemiau 2 metų \$0.

Vieta: Franciscan Father's Camp, New WASAGA, Ontario. Dalyvaujantiems nepilną savaitę pilnos savaitės kaina padalinama į 6 dienas ir padauginama pagal dienų skaičių, kiek dalyvaus. **Registruotis** iki šių metų gegužės 20 d. pas Gabiją Petrauskienę c/o Prisikėlimo parapija, 1011 College St. Toronto, Ont. M6H 1A8. **Informacija:** Dana Pranaitienė (416) 762-1482 Toronte, Gabija Petrauskienė (416) 232-0737 Toronte. **Organizuoja: Prisikėlimo parapijos jaunų šeimų sekcija.**

Spaustuvės mašinų vajas

Į paskelbtą „Tėviškės žiburių“ spaustuvės atnaujinimo bei papildymo vajų dosniai atsiliepė jau visa eilė asmenų. Neatsilieka nuo jų ir organizacijos bei institucijos. Jau gavome pranešimus, kad Toronto lietuvių kredito kooperatyvas „Parama“ tam reikalui paskyrė \$1000, Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas taip pat — \$1000. Stasys ir Jonė Paketurai iš West Lorne, Ont., minėdami 35-rių metų vedybinio gyvenimo sukaity, paaugojo \$500. Nuolatiniai „TŽ“ remėjai Juozas ir Monika Vaškevičiai, Povilas ir Elena Raudžiai atsiuntė po \$200. Po \$100 gauta iš nežinomo aukotojo Kalgaryje, iš Petro ir Kazimieros Šukių St. Catharines, Ont., Jurgio ir Birutės Stradų, saleziečio kun. A. Sabaliausko Boston, Mass. Po \$50 atsiuntė dailininkai Antanas ir Anastazija Tamošaičiai, Kazys Stirbys, „Audra Travel“ — A. Našlėnaitis-Simon, kun. Vincas Valkavičius iš Hudson, Mass., Bronius ir Ona Villimai. Mūsų bendradarbis Jurgis Skardis iš Sault Ste. Marie, Ont., atsiuntė \$30, Jonas Steiblys iš Hamiltono, Ont. — \$31. Po \$25 paaugojo Jonas Rinkevičius, Sofija Skučienė iš Montrealio, Antanas Saladzius iš Montrealio. Po \$20 gauta iš P. ir A. Vilučių, Apolinaro Sako, Kazio ir Veronikos Otū. Albina Čepėnienė iš Worcesterio, Mass., atsiuntė \$5.

Nuoširdžiai dėkojame dosniesiems aukotojams, kurių parama ryškiai prisideda prie lietuviškos spaudos išlaikymo bei stiprinimo.

Dr. R. Zabeliauskas skaitys paskaitą iš medicinos srities vasario 5, sekmadienį, 3 v.p.p., „Vilniaus Manor“ pensininkų patalpose. Po paskaitos — kavutė. Visuomenė ir pensininkus kviečiame dalyvauti.

Valdyba

Metinis Toronto Lietuvių namų vyrų būrelio

SUSIRINKIMAS

įvyks š.m. vasario 5, sekmadienį, 2.30 valandą po pietų

Lietuvių namų Gedimino salėje. **Bus renkama nauja valdyba. Prašome visus dalyvauti.**

Valdyba

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga kviečia visus į

VIDEO VAKARA

vasario 4, šeštadienį, 8 v.v.,

Toronto Lietuvių namuose, 1570 Bloor St.W. (salė B). Tai šokių vakaras, kuriame bus rodomi naujausi „video“ vaizdai.

Įėjimas — tik \$3.00

Vasario 4, šeštadienį, 1 v.p.p. — 6 v.v., High Parke prie čiuožyklos įvyks futbolo rungtynės. **Kviečiame registruoti komandas tel. 769-4085 pas Nijolę Rengėjaitę**

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga rengia kanadietiško futbolo turnyrą — „Toilet Bowl“. Visi kviečiami skubiai sudaryti komandas ir registruotis pas Nijolę Vytaite (769-4085). Rungtynės įvyks vasario 4, šeštadienį, 1 v.p.p., High Parke, aikštėje prie čiuožyklos. Vakare — Lietuvių namuose bus laimėtojų sutikimas su alučiu, premijų įteikimas ir „Video vakaras“ — šokiai.

Registruoti pensijos taupymo planai (RRSP)

- Gyvybės drauda
- Invalidumo (disability) drauda
- Įvairūs pensijos planai (annuities)
- Sąžiningas ir greitas patarnavimas

Marius E. Rusinas,

„CANADA LIFE“, 390 Bay St., suite 600, Toronto, Ontario. Telefonai: įstaigos 868-0922, namų po 7 v.v. 848-0320. *Su klientu susitarus, atvažiuoju į namus.*

MONTREALQUE

Tradicinio karnavalo rengėjai Kvebeke pakvietė Montrealio „Gintaro“ ansamblį atlikti koncertą vasario 4 d. Kvebeko mieste. Kelionė siūloma lėktuvu.

Žvejų-medziotojų „Nidos“ klubas ruošia koncertą-balių vasario 11 d. AV par. salėje. Programą atliks solistai A. Paškevičienė ir A. Keblys.

KL moterų dr. Jos Montrealio skyriaus visuotinis susirinkimas šaukiamas vasario 12, sekmadienį, po pamaldų seselių namuose. G. Kudžmienė rody skaidres iš savo kelionės po Hongkongą, Kiniją ir Japoniją.

Montrealio mergaičių „Pavasario“ choras chormeisterės sol G. Čapkauskienės yra mokomas naujų dainų (akompanuoja Mme. M. Roch). Jų koncertas įvyks per Užgavėnių kaukių balių kovo 3 d. AV par. salėje.

Aušros vartų biuletenis 1984.1.22 plačiau rašo apie šios parapijos metinę veiklą. Metiniam parapijos susirinkimui sausio 15 d. pirmininkavo Br. Staškevičius, sekretoriavo P. Drešeris. Iš klebono kun. J. Kubiliaus, komiteto

pirm. A. Čepulio ir ižd. V. Piečiai pranešimų matėsi, kad dėl gausaus emigravimo AV parapijos gyvenimas labai nenukentėjo, finansinė parama nesumažėjo, 1983 m. gruodžio 31 d. balansas pozityvus. Nutarta metinį mokestį parapijai pakelti iki \$25. Po susirinkimo dalyviai vaišinosi p. Girduvienės paruoštais užkandžiais. B.S.

Šv. Kazimiero parapijoje. — Praėjusio sekmadienio Mišios ir paruošta malda buvo už krikščionių vienybę. — Klebonas kun. St. Šileika paprašė parapijiečius po sekmadienio Mišių pasirašyti protesto raštą Kvebeko vyriausybei panaikinti įstatymą nr. 40. Šis naujas mokyklų įstatymas yra priešingas daugumos tėvų ir mokytojų teisei į religinį vaikų auklėjimą pradžios mokyklose. Mokyklų vadymai bus įteikta 200 parašų. — Sausio 17 d. eismo nelaimėje Longevilyje žuvo 78 m. Benediktas Tamušaitis. Lietuvoje liko du šimtai su šeimomis. Laidotuvėmis rūpinosi velionies testamentu vygdytojai p.p. Mickai. Svetainėje buvo surengti pusryčiai laidotuvių dalyviams. Sk.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C.I.B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
certifikatus 1 m.	9 %	
Terminuotus indėlius:		
1 metų	8.5 %	Nekilnojamo
180 — 364 d.	8 %	turto,
30 — 179 d.	7.5 %	asmenines ir
Trumpalaikiai indėliai		prekybines.
\$20,000 ar daugiau		Paskolos
Taupomosios sąskaitos:		mirties
specialios	7.25%	atveju
su drauda	7 %	draudžiamos
Čekių sąskaitos:	5 %	iki \$10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00
4.00 — 8.00	
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00
2.00 — 6.00	
Pentadieniais	10.00 — 6.00
Sekmadieniais nuo spalio 15 iki gegužės 15	
1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje: 10.30 — 12.30	

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staltiesius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

IŠNUOMOJAMI 3 kambariai ir virtuvė. Skambinti po 6 v.v. tel. 762-3715 Toronte.

DIDELĖ NUOLAIDA vertikaliems langų užuolaidoms (vertical blinds). Teirantis krautuvės telefonu 481-5803, Oakvilles apylinkėse — 827-3446 vakarais ir savaitgaliais. The Stepping Stone Gift and Kitchen Shoppe.

K. CIBAS atlieka visus staltiesius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staltiesius darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofąs (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į „Petals Florist“ tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

DELHI, ONT., CENTRE parduodamas gerame stovyje dviejų butų po du miegamuosius stiprus mūro namas; didelis vertingas sklypas, du nauji garažai. Dėl ligos skubiai parduodamas už tikrai mažą kainą. Tel. (519) 582-2196.

PARDUODAMAS 3 MIEGAMŲJŲ NAMAS netoli Scarborough kolegijos, ramioje gatvėje. Rūsyje gražiai įrengtas vieno miegamojo butas su atskiru įėjimu. KOMERCINIS PASTATAS Danforth Ave. Keturi butai ir trys krautuvės. Įmokėti \$100,000. Savininkas pasilieka mortgicūš. Skambinti Birutei Spudienėi, A. E. LePage R. E. Services Ltd., tel. 431-5462 arba tel. 445-4935.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS, virtuvė ir prausykla prie Keele po žeminio vienam asmeniui. Skambinti vakarais tel. 767-4736 Toronte.

REIKALINGA VYRESNIO AMŽIAUS ir malonaus būdo moteris penkių kambarių ruošos darbu High Park rajone, Torontė. Ji gyventų vietoje, pasigaminant sau ir dviem senjorams maistą bei prižiūrint sėnyvą moterį (ne naktimis). Darbo nedaug, atlyginimas geras. Tikrai norinčios teiraukitės tel. 763-6498.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas pooperacinius gydymas. Patarimai asmeniniams ir šeimoms reikalingi. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. (416) 533-8008.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI

Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parenimai namuose ir laidotuvių pusryčiai. Skambinti pirmadieniais, antadieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 279-0526 arba 279-6864 Toronte.